

Meer of minder?

Sociale media in de jeugdpsychiatrie

Janita Goorhuis en Wilma Legemaat

16-5-2014

Bijlagen onderzoeksverslag

Inhoudsopgave

Bijlage A	- Begrippenlijst
Bijlage B	- Verschillende sociale media behorend bij hoofdstuk 1
Bijlage C	- Kernlabels interviews sociotherapeuten de Branding
Bijlage D	- Kernlabels interviews externe sociotherapeuten
Bijlage E	- Uitwerking interview externe deskundige Paul Sikkema
Bijlage F	- Opzet interviewvragen

Bijlage A - Begrippenlijst

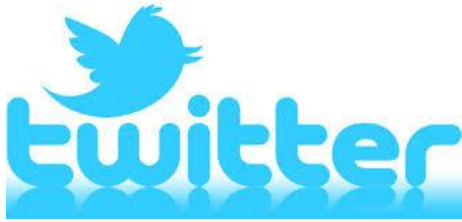
Adolescentie	De adolescentie is de levensperiode tussen 10 en 22 jaar. In feite beslaat het de hele periode van de volwassenwording. Het gaat hierbij dus om alle facetten van volwassenwording: sociaal, emotioneel, lichamelijk, cognitief, maatschappelijk. Adolescentie is bovenal een cultureel en maatschappelijk fenomeen. De leeftijdsgrenzen van de adolescentie kunnen daarom per cultuur verschillen. http://www.anababa.nl/ontwikkeling/puber/adolescentie
Bopz-regeling	Mensen kunnen op basis van de Wet Bopz alleen worden opgenomen in een instelling die daarvoor is aangemerkt. Die zorginstellingen moeten zijn gericht op opname, behandeling, begeleiding en verzorging van patiënten met een Bopz-indicatie. http://nl.wikipedia.org/wiki/Wet_bijzondere_opnemingen_in_psychiatrische_ziekenhuizen
Consumptiemaatschappij	Samenleving waarin consumeren een belangrijk onderdeel is van de economie, omdat daarin vraag en aanbod bepalend is. http://www.scholieren.com/begrippenlijst/23803
Cyberpesten	Cyberpesten kan ook digitaal pesten genoemd worden. Het komt op steeds meer manieren voor. Pesten via e-mail, het zonder toestemming plaatsen van intieme of gemanipuleerde foto's op internet, bedreigingen per sms. Kenmerkend voor deze nieuwe vorm van pesten is dat het vrijwel onzichtbaar blijft voor volwassenen. http://www.cyberpesten.be/cyberpestensite/digitaal%20pesten.htm
Extern deskundige	Van buiten komend, deskundige die adviezen geeft aan een bedrijf of organisatie zonder er zelf werkzaam te zijn. http://www.woorden-boek.nl/woord/extern
Factsheet	Overzicht van alle relevante gegevens. Deze gegevens worden doorgaans ingedeeld in verschillende categorieën, zodat een bondig overzicht ontstaat van de karakteristieken van bijvoorbeeld een project. Het doel van de factsheet is het weergeven van die informatie die voor het verdere verloop relevant kan zijn. http://www.encyclo.nl/begrip/factsheet
Forum	Oud Grieks woord voor een publieke plek, waar iedereen met elkaar van gedachten kan wisselen. Elektronische discussiegroep waar mensen met een gemeenschappelijke

	interesse informatie, meningen en standpunten kunnen uitwisselen. http://www.woorden-boek.nl/woord/forum
Grooming	Grooming is digitaal kinderlokken. De groomer doet zich vaak voor als een leuke jongen of populair meisje en probeert op die manier online in contact te komen met jonge meisjes via sociale media. De groomer probeert vertrouwen te winnen door te chatten. Grooming is verboden. Hiermee is het strafbaar voor volwassenen om via chatsites kinderen te benaderen om afspraken met hen te maken voor het hebben van seks. http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?240
Inbewaringstelling (IBS)	Een inbewaringstelling (ibs) is een spoedmaatregel voor een gedwongen opname in een zorginstelling. Een ibs is alleen mogelijk in een noodsituatie: als mensen vinden dat iemand gevaarlijk is voor zichzelf of voor anderen. Dat komt door 'een stoornis van de geestelijke vermogens', zoals de wet het omschrijft. Het gevaar is zo onmiddellijk dreigend dat de procedure voor een rechterlijke machtiging niet afgewacht kan worden. https://www.dwangindezorg.nl/begrippenlijst/ibs
Interne rechtspositie	Met interne rechtspositie wordt bedoeld op alle rechten en plichten die gelden voor patiënten zodra deze met een rechterlijke maatregel zijn opgenomen. http://www.agressieindezorg.nl/Index/Informatie/De%20wet%20BOPZ.%20Interne%20Rechtspositie
Kinder- en jeugdpsychiatrie	Deelgebied van de psychiatrie dat zich richt op jeugdigen tot 18 jaar, eventueel met een uitloop tot 21 of 23 jaar. www.thesauruszorgenwelzijn.nl
Pro-Ana sites	Pro-Ana is de naam van een beweging die stelt dat Anorexia en andere eetstoornissen geen stoornis, maar een levensstijl zijn. http://www.proud2bme.nl/De_psychologie_van.../Pro-ana
Rechterlijke machtiging (RM)	Een rechterlijke machtiging is een beslissing van de rechter dat een cliënt gedwongen opgenomen moet worden of blijven. Er zijn verschillende soorten rechterlijke machtigingen, maar de term wordt meestal gebruikt voor de 'voorlopige machtiging (VM)' en voor de 'machtiging tot voortgezet verblijf (MVV)'. https://www.dwangindezorg.nl/procedures/gedwongen-opname/rm/rechterlijke-machtiging-rm

Referentiekader	Geheel van gewoonten, regels, normen waarnaar men zich richt. http://www.woorden-boek.nl/woord/referentiekader
Sociotherapeuten	Sociotherapie wordt uitgevoerd door een team van werkers die, tegelijk en elkaar in wisseldienst opvolgend, met de cliënten het dagelijks leven vormgeven. Het dagelijks en continu op open wijze informatie uitwisselen (communiceren en interacteren) is het voornaamste aandachtsgebied van de sociotherapeut. Het dagelijks leven, het dagelijks omgaan met elkaar levert de sociotherapeut informatie over de mogelijkheden en beperkingen van de cliënten en hierop stemt de sociotherapeut zijn interventies af. http://www.sociotherapie.nl/soc01.htm
Socialisatie	Het proces waarbij de waarden, normen, regels, gewoonten, tradities en andere cultuurwaarden van een samenleving worden overgedragen op anderen. http://www.scholieren.com/begrippenlijst/37461
Social network site	Een internetdienst waarmee gebruikers een sociaal netwerk kunnen creëren en onderhouden. Meestal gebeurt dit door het aanmaken van een online profiel, dat ze vervolgens kunnen koppelen aan de profielen van anderen. Dit sociale netwerk kan bestaan uit een al bestaand offline sociaal netwerk, maar kan ook bestaan uit internetgebruikers die elkaar nog nooit ontmoet hebben. http://nl.wikipedia.org/wiki/Sociaalnetwerksite
Visieartikel	Een visie is een algemene voorstelling van de toekomst van een organisatie. Het geeft aan waarvoor de mensen uit de organisatie gaan, wat hun toekomstdroom is. Omdat een visie over zaken gaat die in een verre toekomst eventueel kunnen plaatsvinden wordt een visie soms bijgesteld. In een visieartikel wordt deze visie met betrekking tot een specifiek onderwerp beschreven. http://www.frankvanormondt.nl/advies/innovatie/wiki/missie-visie/

Bijlage B - Verschillende sociale media behorend bij hoofdstuk 1

Twitter - What's happening?

Twitter is een gratis internetdienst. Gebruikers kunnen in korte berichtjes van maximaal 140 tekens vertellen wat hem of haar bezig houdt, wat zijn of haar plan is waar hij of zij mee bezig is. Het is een site waarbij mensen op elkaar kunnen reageren en elkaar kunnen volgen. Twitter kan worden ingezet om sociale netwerken te onderhouden of te vernieuwen.

Wanneer je op Twitter actief bent, kan dit twitteren of tweeten genoemd worden. Dit betekent tjlpen, wat verwijst naar het logo van Twitter wat een vogel is. Met Twitter ben je in 'real time' aan het communiceren via een microweblog. Dit kan op een pc, smartphone of andere apparaten met internet. Het aanwezig zijn op internet en vertellen wat je gaat doen of waar je bent wordt ook wel virtuele aanwezigheid genoemd.

Tweet

Met Twitter sturen gebruikers tekstberichten (*tweets*) van maximaal 140 tekens. Deze tweets worden getoond op de gebruikerspagina en bij andere gebruikers die hebben opgegeven deze te willen ontvangen. De zender kan de aflevering beperken tot een groep vrienden, maar standaard worden de berichten afgeleverd bij alle belangstellenden.

Hashtag

Een hashtag is een woord of meerdere woorden die aan elkaar geschreven zijn met een # ervoor (Bijvoorbeeld #burendag). Via twitter kun je op deze hashtags zoeken en alle tweets met zo'n zelfde hashtag zien.

Trending topic

Twitter kent een lijst met onderwerpen die Trending Topic zijn. Dat is een lijst met woorden of hashtags waar het meest over gesproken wordt op dat moment.

Met een @ kan je iemand bij een tweet betrekken, doordat je achter de @ teken iemands gebruikersnaam vermeld. Als je iemand bij de tweet betrokken hebt krijg degene een melding dat iemand in een tweet vermeld hebt en zo krijgt degene de tweet van jou te zien.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 15 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Twitter>

Tumblr - Follow the worlds creators

Tumblr is een Microblogging-systeem en sociaalnetwerksite. Gebruikers van Tumblr kunnen tekst, stilstaande en bewegende beelden, citaten, links en geluidsopnamen in een „tumblrlog“ openbaar maken. Wanneer je gebruiker bent van Tumblr kan je blogs van andere gebruikers volgen. Op het dashboard van een gebruiker staan de inhoud en de berichten van de blogs die je volgt, wat het overzichtelijk maakt en het dashboard de basis is waar je vanuit werkt.

Tumblrs kunnen de bijdragen van anderen bewerken (re-bloggen), overnemen, of als favoriet aanmerken. Tumblrs kunnen andere Tumblrs volgen, waardoor die bijdragen in het dashboard zichtbaar is. Door andere te volgen of doordat je zelf gevolgd wordt kan dit zorgen voor bekendheid van je werk. Het is gemakkelijk om een blog op Tumblr te publiceren, bijvoorbeeld bij het surfen op internet of via e-mail.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 14 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Tumblr>

Facebook

Facebook is een sociaalnetwerksite om online contact te maken of houden. Hier hoeft je niet voor te betalen. De gebruikers van Facebook kunnen een persoonlijk profiel samenstellen en informatie en interesses delen op de zogeheten "Tijdslijn" of "Timeline". Deze informatie en interesses kunnen gedeeld worden door middel van foto's, filmpjes, het delen van waar je mee bezig bent of informatie/interesse wat je belangrijk/leuk vindt om te posten.

Mensen zien elkaars posts en kunnen daar op reageren. Facebook stelt ook de gelegenheid om persoonlijk te chatten, wat niet gevolgd kan worden door anderen. Ook games kunnen worden gespeeld door middel van Facebook. Anderen kunnen dan zien wat voor games je doet en wat voor scores je haalt.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 14 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Facebook>

LinkedIn - Blink uit in wat u doet

LinkedIn is een online sociaal netwerk, dat gericht is op vakmensen. Het belangrijkste doel van de website is geregistreerden gebruik te laten maken van elkaars (zakelijke) netwerk. Dat gebeurt door contacten te leggen met anderen die je vertrouwt. Men kan zelf accepteren of weigeren met wie hij/zij bevriend is en wat men van je kunt zien als je niet bevriend bent met elkaar.

Door het systeem van doorverwijzen via een in je netwerk aanwezig contact ontstaat vertrouwen tussen de deelnemers aan het netwerk.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/LinkedIn>

Myspace – A place for friends

Myspace is een sociaalnetwerksite met een groot aantal gebruikers die onder meer weblogs, profielen, groepen en dergelijke bijhouden.

Myspace is een online medium die er voor zorgt dat vrienden in contact blijven en ze nieuwe mensen kunnen ontmoeten. Iedereen die minimaal 14 jaar is kan zich gratis inschrijven voor een Myspace account. Zodra jij je aanmeldt, kan je het profiel aanpassen door het toevoegen van informatie over jezelf, het aanbieden van je interesses, hobby's, educatieve achtergrond en het uploaden van foto's van jezelf en je vrienden. Je kunt ook een blog maken voor anderen om te lezen. Myspace heeft ook een chatsysteem wat MyspaceIM wordt genoemd. Zo kunnen er ook privé gesprekken gevoerd worden.

Myspace wordt gezien als een belangrijke schakel van de hedendaagse jeugdcultuur, waar het hebben van veel 'vrienden' als een statussymbool wordt gezien. Onder meer veel muziekbands zijn via Myspace doorgebroken of zijn er mede door bekend geworden.

De internetcommunity Myspace ontwikkelde ondertussen software om bezorgde ouders die zich zorgen maken over de online ontmoetingen van hun kinderen tegemoet te komen. Het programma Zephyr brengt ouders op de hoogte van de naam, leeftijd en woonplaats die hun kind opgeeft op haar of zijn persoonlijke Myspace-pagina, genaamd "profiel". Voor gebruikers jonger dan 14 jaar worden beperkingen ingesteld

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Myspace>

Wikipedia

Wikipedia is een vrije meertalige internetencyclopedie die door meerdere auteurs op vrijwillige basis wordt geschreven. De naam Wikipedia is een samentrekking van *wiki* en *encyclopedia*.

Wikipedia is een echte wiki, hetgeen betekent dat elke inhoudelijke pagina door iedere willekeurige bezoeker bewerkt kan worden. Wikipedia is de eerste serieuze, algemene, digitale encyclopedie waarbij met dit concept gewerkt wordt. In vergelijking met andere concepten om informatie te verzamelen heeft dit tot gevolg dat Wikipedia, daar waar het actuele informatie betreft, in het algemeen zeer snel bijgewerkt is.

Een ieder kan er dus opzetten wat hij zelf wel, wat niet per se de waarheid hoeft te zijn.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>

Last.fm

Last.fm is een online communitywebsite die zich richt op internetradio en muziek. Last.fm houdt zich bezig met het bijhouden van statistieken omtrent de muziek waar men naar luistert. Deze gegevens worden bijgehouden en op het internet gepubliceerd, waarna mensen aan de hand van muziekstijl met elkaar in contact kunnen komen. Op deze manieren wordt muziek verspreid. Zo kunnen mensen in aanraking komen met minder bekende muziek uit de door hen geliefde genres.

De website heeft zich door de jaren heen sterk ontwikkeld en bevat tegenwoordig niet meer alleen statistieken over luistergedrag, maar werkt ook met een Last.fm Radio, waarop muziek per genre wordt afgespeeld, vriendenlijsten, neighbours (gebruikers met overeenkomstig luistergedrag), concertagenda's, groups (groepen van mensen met dezelfde muzikale smaak) en tags (ondervelingen in de muziek van een bepaalde gebruiker, bijvoorbeeld per genre).

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Last.fm>

Dropbox

Dropbox is een gratis online opslagdienst voor bestanden, afbeeldingen en video's. Je kunt gratis bestanden opslaan in de Cloud. Met de software van Dropbox kan je eenvoudig bestanden synchroniseren tussen verschillende computers maar ook de mobiele telefoon of tablet en zo gemakkelijk bestanden delen met vrienden. Dropbox geeft je 2GB aan opslagcapaciteit voor je bestanden.

Bron: Dropbox, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://www.watisdropbox.nl/>

Bron: Dropbox, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://www.dropbox.nl/>

Google Docs

Google Docs, in het Nederlands Google Documenten, is een online dienst van Google. Met deze dienst kunnen opgemaakte documenten, spreadsheets en presentaties aangemaakt worden, die online worden opgeslagen.

Om van Google Docs gebruik te kunnen maken, is er een zogenaamd Google Account nodig. De aangemaakte documenten en spreadsheets worden online opgeslagen, en kunnen ook met andere Google Accounts-gebruikers worden gedeeld en real time online tegelijk worden bewerkt, waarbij men elkaars wijzigingen direct op het scherm ziet verschijnen. Google Docs is nu volledig geïntegreerd in de nieuwe dienst Google Drive.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van http://nl.wikipedia.org/wiki/Google_Docs

YouTube – Broadcast yourself

YouTube is een website waar de gebruiker filmpjes kan publiceren en in ruil daarvoor zijn exclusieve vermenigvuldigings- en auteursrechten afstaat. De uploader kan de film voorzien van tags (trefwoorden, op de Nederlandse versie van YouTube 'labels' genoemd) die een niet-hiërarchische classificatie mogelijk maken.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/YouTube>

Flickr

Flickr is een website voor het delen van foto's en videofragmenten. Net als Youtube wordt het gezien als een Web 2.0-applicatie die tagging (trefwoorden) gebruikt om een niet-hiërarchische classificering mogelijk te maken.

Bij het uploaden van foto's kan de gebruiker opgeven onder welke voorwaarden (licentie) anderen de foto mogen gebruiken. Foto's kunnen in een privégedeelte worden geplaatst of toegankelijk worden gemaakt voor gebruikers die toestemming hebben van de uploader. Het uploaden kan via pc, e-mail of mobiele telefoon.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Flickr>

SoundCloud

SoundCloud is een online audioplatform dat geluidsproducenten de mogelijkheid geeft hun origineel gecreëerde geluiden te uploaden, op te nemen, te promoten en te delen.

De achterliggende gedachte was muzikanten de mogelijkheid te geven om opnames met elkaar te delen, maar werd later omgevormd tot een publicatie-instrument dat muzikanten de mogelijkheid geeft hun muzieknummers te verspreiden.

De voornaamste eigenschap van SoundCloud is dat het platform de gebruikers de mogelijkheid geeft hun muziek te uploaden via unieke URL's. Hierdoor kunnen de geluidsbestanden overal online geïntegreerd worden, waarbij de ingebedde links verschijnen als de muzikspeler van het platform. Op deze manier kan men door middel van een druk op de afspeelknop ook op andere websites de geluidsbestanden beluisteren wat de verspreiding vergemakkelijkt. Facebook en Twitter worden vaak gecombineerd met SoundCloud om een groter publiek te bereiken. De geluidsbestanden worden weergegeven als geluidsgolven. Op deze geluidsgolven kan men commentaren plaatsen, de zogenaamde 'timed-comments', waardoor men gericht feedback kan geven. Het is ook mogelijk om algemene commentaren te posten. Een andere belangrijke functie is de mogelijkheid om andere gebruikers te volgen en hun geüploade bestanden te 'liken' of 'reposten'. Wanneer men andere gebruikers volgt, verschijnen hun uploads in de zogenaamde 'stream'. Dit is een webfeed gelijkaardig aan de socialemediawebsites of blogs. Gebruikers kunnen hun profiel ook personaliseren door middel van een biografie en profielfoto. Elk profiel heeft hierbij ook zijn eigen mailbox waardoor gebruikers onder elkaar kunnen communiceren.

Bron: Wikipedia, (z.d.). Geraadpleegd op 16 april 2014, van <http://nl.wikipedia.org/wiki/SoundCloud>

Bijlage C - Kernlabels interviews sociotherapeuten de Branding

Uitleg van verwijzing in tekst en codering

Voorbeeld:

1.BA.1.4 = Kernlabel 1, interview met Branding Annemieke, interview 1, fragment 4

5.BE.8.3 = Kernlabel 5, interview met Branding Evelien, interview 8, fragment 3

BA. = Branding Annemieke	BF. = Branding Fred	BMI. = Branding Mirjam
BD. = Branding Desiree	BJ. = Branding Joanne	BR. = Branding Rene
BE. = Branding Evelien	BMA. = Branding Marieke	BW. = Branding Willem

Datums van de gehouden interviews:

BA, BD en BJ = 24 maart 2014

BE, BMA, BR en BW = 26 maart 2014

BE en BMI = 31 maart 2014

Beschrijving kernlabels

1. Visie op het begrip sociale media

In dit kernlabel vindt u alle kernlabels die laten zien hoe de sociotherapeuten van de Branding sociale media als begrip omschrijven.

2. Visie op de samenleving

Onder dit kernlabel vallen alle sublabels die iets zeggen over hoe de sociotherapeuten van de Branding het gebruik van sociale media terugzien in de maatschappij en wat hun mening daarover is.

3. Visie op negatieve effecten

Hier vallen de sublabels onder die beschrijven welke negatieve effecten de sociotherapeuten noemen als het gaat om het gebruik van sociale media tijdens opname op de Branding

4. Visie op positieve effecten

Hier vallen de sublabels onder die beschrijven welke positieve effecten de sociotherapeuten noemen als het gaat om het gebruik van sociale media tijdens opname op de Branding

5. Visie op het huidige beleid

In dit kernlabel hebben we aandacht voor de visie van de sociotherapeuten op het beleid wat momenteel gevoerd wordt op de Branding.

6. Visie op het vorige beleid

Onder dit kernlabel vallen alle labels die iets zeggen over de mening die sociotherapeuten hebben over het beleid dat voor het huidige beleid gevoerd werd.

7. Visie op de uitvoering

Onder dit kernlabel vallen alle sublabels die iets zeggen over de uitvoering van het beleid rond sociale media. U vindt hier bijvoorbeeld sublabels die beschrijven hoe de verschillende sociotherapeuten verschillend omgaan met het gebruik van sociale media.

8. Visie op de ontwikkeling

In dit kernlabel komen sublabels voor die gaan over welke effecten het gebruik van sociale media kan hebben op de ontwikkeling van jongeren.

9. Visie op de komst van Wi-Fi

Alle sublabels die iets zeggen over de komst van Wi-Fi op de Branding, staan onder dit kernlabel.

10. Visie op de rol van ouders

Onder dit kernlabel vindt u alle sublabels die laten zien hoe de sociotherapeuten de rol van ouders zien als het gaat om het gebruik van sociale media tijdens opname.

11. Het gewenste beleid

Onder dit kernlabel vindt u de sublabels waarin wordt gesproken over de ideale situatie op de Branding of sublabels waarin sociotherapeuten voorbeelden noemen van wat zij graag verbeterd zouden zien.

Kernlabel 1 – Visie op het begrip sociale media

Code	Sublabel	Fragment
1.BA.1.1	Begrip	Eigenlijk alles waarmee je contact kan maken met anderen, buiten je directe omgeving. Dus via WhatsApp, Twitter, alles.
1.BD.2.1	Begrip	Alles wat je via internet, mobiel ja kan gebruiken. Apps en Facebook, Twitter.
1.BJ.3.1	Interactie	Wat ik zelf onder social media versta is eigenlijk Facebook, Twitter en gewoon meer de sociale websites waar je contact hebt met andere via chats, forums en dat soort dingen. En blogs ook wel. Is echt de interactie die je snel hebt via internet.
1.BF.4.1	In contact komen	Dat zijn al die dingen die je via internet kunt doen met je mobiel om met elkaar in contact te blijven. Om onderling in contact te komen.
1.BMA.5.1	Begrip	Ja contact leggen via internet denk ik. Verschillende manieren. Facebook en dat soort dingen. Maar ook ja foto's uitwisselen en filmpjes en al die.. Het uitwisselen van informatie denk ik ja.
1.BR.6.1	Begrip	Eigenlijk alle interactieve contacten die er zijn via de telefoons van tegenwoordig en via internet. Dat gaat vaak ook via telefoons of Smartphones of laptops, ja computers deels ook vooral via de televisie. En tablets zie je vooral ook veel.
1.BW.7.1	Begrip	Bij sociale media denk ik vooral aan Twitter en aan Facebook, het hele internetgebeuren daar omheen.
1.BW.7.2	Begrip	Eén groot internetgebeuren waar iedereen met elkaar kan communiceren.
1.BE.8.1	Communicatie-verkeer	Onder social media versta ik eigenlijk alles wat op internet gebeurt aan communicatieverkeer tussen mensen. En niet alleen internet maar ook het telefoonverkeer, alles wat je kan bedenken eigenlijk wat via de lucht tussen mensen plaatsvindt.
1.BE.8.2	Internet	Internet komt het eerste bij me op zoals Facebook, Twitter MSN vroeger natuurlijk, dat soort dingen ja.
1.BMI.9.1	Interacties	Ik denk dan vooral aan Facebook en Twitter en dat soort dingen. Alles waarbij je sociaal bezig kan zijn met internet, op een sociale manier. Waarbij je wel interacties kan hebben met anderen.

Kernlabel 2 - Visie op de samenleving

Code	Sublabel	Fragment
2.BA.1.2	Open wereld	Ja ik denk dat het heel ongecontroleerd is. Het is gewoon een wereld die open ligt en je kan alles doen wat je wilt.
2.BD.2.2	Effect	Ik denk dat het een heel groot effect heeft, dat het heel veel gebruik wordt. Dat je steeds meer ook in het straatbeeld veel mensen tegenkomt die met hun mobieltje bezig zijn, die veel met internet bezig zijn. Dat mensen veel meer kennis hebben, doordat alles heel toegankelijk is. Dat mensen veel van elkaar weten en veel van elkaar op de hoogte zijn, doordat iedereen alles, nou ja dat is wel heel gechargeerd maar op Facebook zet, op Twitter zet en iedereen is makkelijk te volgen. Alle foto's worden op internet gezet, contact is gewoon heel makkelijk.
2.BD.2.3	Persoonlijk	Ik vind zelf heel leuk, ik ben er zelf ook wel heel actief in. Maar ik zie ook wel dat het soms lastig is, bijvoorbeeld hier in het werken.
2.BJ.3.2	Dominant aanwezig	Het is in ieder geval wel een belangrijk onderdeel geworden van de maatschappij. Ik heb wel het idee dat iedereen daar veel mee bezig is en zeker onder jongeren dat je echt wel aan iets moet doen anders val je snel buiten de boot. Sowieso merk ik ook als je gewoon algemene gesprekken met mensen dat het heel snel gaat over dingen die mensen op Facebook hebben gelezen en op Twitter.
2.BJ.3.8	Best oké	Ik heb er zelf niet heel veel moeite mee. Ik denk dat jongeren in het algemeen best oké er mee omgaan. En ja, als je ziet hoeveel collega's whatsappen tijdens het werk, dan kun je niet van jongeren verwachten dat zij dat niet continu doen.
2.BF.4.5	Grens	Daarbij speelt ook mij dat ik vanuit mijn werk altijd laag profiel probeer te houden. Ik vind het ook niet nodig dat mensen mij vinden op Facebook. Dat is een persoonlijke grens.
2.BF.4.8	Bij de tijd	Dus wat dat betreft hoort het ook wel bij de tijd.
2.BF.4.9	Meeslepen	Maar het is wel gemakkelijk om je daarin te laten meeslepen en het is ook dat je constant ergens wat van moet vinden.
2.BMA.5.2	Actief	Ik ben er zelf wel actief mee dus voor mij leeft het wel. En dus denk ik, maar denk sowieso ook, dat het überhaupt heel erg leeft.
2.BMA.5.3	Kwetsbaar	Ja voor mij is het een positief iets, maar ik kan best voorstellen dat het voor kwetsbare doelgroepen of gewoon kinderen die bij ons opgenomen zijn of überhaupt voor kinderen ook wel veel risico's mee zich meebrengt.
2.BR.6.2	Reclame	Nou Facebook, Twitter. Er wordt veel reclame gemaakt, maar ook in radio programma's dat jij je kunt aansluiten of reageren via # huppelepup. Of bekijk ons ook op Twitter of op Facebook. Je ziet veel bedrijven ook als je daar op de site klikt dat je ze ook kunt volgen of lid worden van een of ander community die zich daar mee bezig houdt.
2.BR.6.3	Volgen	Ja op zich wel goed, want dan kun je zelf kiezen waar je je aan wil sluiten of als je iets wilt volgen ja of nee. De andere kant is dat het zo ontzettend veel is en dat het lastig is er ook weer vanaf te komen.
2.BR.6.4	Individualistisch -er	Nou met name dat het allemaal individualistischer wordt en dat communicatie via telefoons loopt en mensen elkaar weinig meer

		in de ogen kijken, luisteren naar intonatie. Andere vormen van communicatie zijn daarmee weg.
2.BW.7.3	Iedereen	Dus volgens mij ontkomt er niemand meer aan, ik heb het idee dat iedereen wel mee doet op zijn of haar manier. Of dat nou via Twitter is of Facebook of wat dan ook, ik denk dat iedereen eigenlijk wel mee doet.
2.BW.7.6	Contact maken	Nou kijk ik zou ze niet continue elke dag maar 24 uur die telefoon bij zich laten houden, af en toe maar gewoon een paar uurtjes niet weet je wel. Want het is ook gewoon normaal om met ouders even om de tafel te gaan zitten en een gesprek te voeren in plaats van dat het altijd via WhatsApp gaat of wat dan ook. Dat gebeurt te weinig nu denk ik de laatste jaren, nu appen ze gewoon naar boven 'kom je eten' in plaats van vaste tijden waarop dat gebeurt dus dat is allemaal via de telefoon.
2.BW.7.8	Maatschappij	Ik denk wel dat het de huidige maatschappij is waarin we leven. Iedereen heeft thuis een computer en Wi-Fi of wat dan ook, dus ja waarom zou je dat hier niet hebben, dat hoort er gewoon bij.
2.BE.8.3	Kansen	Aan de andere kant biedt het natuurlijk ook wel heel veel kansen hé je ziet op de arbeidsmarkt dat het veel via LinkedIn gaat of Twitter dat er veel gedeeld wordt. Dus ik denk dat we gewoon niet meer zonder kunnen.
2.BE.8.6	Gewoon leven	Ze leven gewoon, ze groeien op in een maatschappij waarin het gewoon heel normaal is dat je alles deelt. Dus hun kader is dat het logisch is en ik heb zelf natuurlijk nog de ervaring van hoe het zonder is dus dat is een andere belevingswereld. En ja de één kan daar gewoon beter mee omgaan dan de ander, dat is heel wisselend.
2.BMI.9.2	Grote invloed	Ja je ziet dat het een grote invloed heeft. Dat bijna iedereen er wel mee bezig is op een of andere manier. Dus bijna iedereen leest het wel, volgt het wel.
2.BMI.9.3	Oud en jong	Ik denk dat jongeren er nog meer mee om gaan dan ouderen. Tenminste dat lees ik dan ook wel dat ze meer met internet bezig zijn dan met tv kijken, bijvoorbeeld. Volgens mij is dat met ouderen net nog andersom. Dus die zijn meer met tv bezig dan met internet.

Kernlabel 3 - Visie op negatieve effecten

Code	Sublabel	Fragment
3.BA.1.3	Contacten onderhouden/ invloed	Ja dat kinderen die eigenlijk geen contact kunnen maken met hun directe omgeving, maar wel allerlei contacten hebben via bepaalde sites met mensen die soortgelijke problematiek hebben, waar wij dan helemaal geen enkel zicht op hebben. Wat ook best wel van grote invloed kan zijn op dat kind. Als je het daar dagelijks met iemand over hebt die niemand kent en je weet helemaal niet wat voor persoon daar achter zit, dat kan best link zijn.
3.BA.1.5	Afleiding	Het leid je af van je werk, maar het leid je ook af in het sociale contact met mensen direct om je heen. Dus in die zin vind ik het, ik vind het niet zo'n gezonde ontwikkeling.
3.BA.1.9	Minder contact	Nou ik vind dat kinderen denk ik buiten ons zicht heel veel contacten hebben met mensen buiten de Branding hebben en dat ze daardoor minder makkelijk naar ons toestappen. Dat ze daardoor dan als ze ruzie met ons hebben even gaan Face-timen met hun moeder terwijl ze anders dat gewoon met ons moesten oplossen en uitspelen.
3.BA.1.11	Nadeel	Maar voor ons is het denk ik een nadeel omdat we dan geen zicht hebben op wat er gebeurt tussen moeder en kind.
3.BA.1.14	Contact	Ik vind dat het meer moeite kost voor ons om wat meer verdieping in het contact te krijgen. Dat duurt langer en dan tegen de tijd dat ze weggaan denk je ik ben net, ik begin iets te krijgen. En anders had je vier weken eerder al dat je dacht hee er gaat iets komen.
3.BA.1.30	Onbegrensde wereld	Dat het een onbegrensde wereld is, waarin alles maar mogelijk is en alles maar kan en alles kan je zoeken en alles kan je vinden en dat daar de oplossingen liggen terwijl je zelf misschien aan de slag moet met jezelf. Je moet toch zelf aan de bak. Je kan wel blijven zoeken op dat internet maar dat gaat echt geen antwoorden geven waar jij je ineens beter door voelt.
3.BD.2.4	Invloeden	Nou omdat je toch hier vaak jongeren hebt met veel problemen waarvan je toch erachter wilt komen wat systeemfactoren zijn, wat kindfactoren zijn en wat omgevingsfactoren zijn. En wat lastiger los te koppelen is, omdat het kind, je kan niet meer zeggen we kijken alleen naar het kind omdat die zoveel ook met social media bezig zijn, dat je ook automatisch al heel veel invloeden van buitenaf meeneemt. Het is moeilijker te isoleren.
3.BD.2.6	Contact/band	En je hebt ook kinderen waar je dus heel moeilijk contact mee kan krijgen bijvoorbeeld. Want als je de beschikking hebt om toch continue met je vriendinnen in gesprek te zijn en met je moeder in gesprek te zijn, ja waarom zou je dan naar een onbekende sociotherapeut toe te gaan. We lopen met tien verschillende mensen op de afdeling, dus het is lastiger om dan echt een band op te bouwen en contact te krijgen, over de dingen waar het dan echt over gaat
3.BJ.3.3	Verklaren	Aan de andere kant zie je ook wel hoe jongeren het zo ontzettend lastig vinden dat ze opgenomen zitten. Hoe ga je dat nou op Facebook verklaren, dat je heel lang niet aanwezig bent geweest of dat je niet bereikbaar bent via WhatsApp.

3.BF.4.3	Gevaar	Ik vind het gevaar, ten minste gevaar, dat persoonlijk contact wat minder wordt. Als je zeg maar op je Facebook pagina duizend vrienden heb, ja dan zijn het wel duizend vrienden. Kijk als ik drie vrienden heb, die ik drie keer in de week zie of waar ik echt terecht kan als ik problemen heb, dan vind ik dat belangrijker dan duizend vrienden op Facebook.
3.BF.4.10	Ingewikkeld	Als een kind opgenomen is op de Branding en die heeft twee of drie van die WhatsApp groepen of via Facebook contacten en die neemt daar plotseling afstand van en die krijgt vragen, dat is best ingewikkeld. Probeer dat maar eens te bedenken als je 13 of 14 bent en je bent opgenomen op de branding om aan anderen, die je soms nauwelijks kent ook, te gaan uitleggen, waarom je niet zo vaak meer online bent en wat er aan de hand is.
3.BF.4.11	Kwetsbaarheid	Ik vind het dezelfde plussen en minnen, ik vind alleen de kwetsbaarheid van jongeren, die op de Branding komen, is wat groter. Dus ik vind het risico wat groter dat ze dingen doen of laten gebeuren die niet zo handig zijn.
3.BF.4.12	Niet overzien	Je kunt het effect wat je doet niet echt overzien. Dat is heel anders dan dat je iemand daadwerkelijk aan de telefoon heb of face to face ziet.
3.BMA.5.5	Positief/ negatief	Ja de ene kant denk ik dat het iets positiefs kan zijn in de zin van dat ze enig contact kunnen onderhouden met hun netwerk zeg maar. Toch denk ik dat het altijd wel een groot struikelblok is. Bij ons zijn ze echt wel een beetje afgesloten van de gewone wereld. In die zin vind ik het wel positief dat ze contact kunnen onderhouden met gewone vrienden en met klasgenoten en met weet ik veel wie allemaal. En dat brengt ook weer het risico met zich mee dat ze ja heel veel informatie gaan delen die misschien niet heel handig is of ja überhaupt vraagstukken van laat je wel of niet weten dat je opgenomen bent en wat zeg je daar dan inhoudelijk over. Ja dus het heeft denk ik wel positieve en negatieve invloed.
3.BMA.5.17	Grenzen	Ja want dat zien we toch wel hé dat ze in die zin dat we toch wel veel kinderen binnenkrijgen die juist in het sociale contact heel veel moeite hebben en het dus natuurlijk gaan zoeken in het hele luchtige contact, het hele makkelijke contact en daardoor daar wel moeilijk hun grenzen in weten.
3.BR.6.5	Verkeerd begrijpen	En je ziet ook heel veel een zin kun op meerdere manieren lezen en opvatten. Dus je ziet ook een hoop gedoe, dat ontstaat. Terwijl iemand dat niet zo bedoelde of juist wel. Het is heel makkelijk om anderen erbij te betrekken, omdat het met twee, drie klikjes heb je anderen in een box zitten of bij je bericht in en heb je je bericht ineens op Twitter of op je Facebook gezet. Met alle gevolgen van dien.
3.BW.7.4	Posten	Ik zie wel dat jongeren niet altijd snappen dat ze niet zomaar alles op social media kunnen neerzetten zeker ook op Facebook. Dat het niet handig is wat ze er allemaal op zetten, wat ze beleven hier of waarom ze hier zijn of wat dan ook.
3.BW.7.5	Doel opname/ contact	Nou dan raken ze de werkelijkheid met ons kwijt, waarom ze bij ons opgenomen zijn. Weetje ze zijn opgenomen met een probleem, om te kijken wat is het probleem en daar moeten we

		dan mee aan de slag. Maar als ze steeds met social media bezig zijn, ja dan vergeten ze waarvoor ze zijn gekomen dus dat is een beetje link.
3.BE.8.4	Nadeel	Aan de andere kant zie ik soms ook wel het nadeel ervan dat je uhm ja dingen kunnen verkeerd geïnterpreteerd worden of komen anders over. Dat is natuurlijk altijd met communicatie, maar 10% is het verbale en de rest gaat via het non-verbale en dat stuk gaat daar natuurlijk wel verloren.
3.BMI.9.20	Richten tot vrienden	Niet meer, zeker niet. Eerder dan minder dan meer. Want het is natuurlijk wel het gevaar dat ze dan zich nog blijven richten op hun vrienden of dat ze daar dingen mee blijven delen in plaats van dat ze naar ons toe komen.

Kernlabel 4 - Visie op positieve effecten

Code	Sublabel	Fragment
4.BA.1.6	Gezonde kant/ steun zoeken	Er zitten wel gezonde kanten aan, ik denk dat het wel goed is dat je uhm dus meer verschillende invloeden hebt op je leven dan toen ik jong was, dus in die zin ik zie daar ook wel voordelen van hoor want toen ik puber was, was ik hartstikke onzeker en somber. Nou als ik nu zie wat je daarover, toen dacht ik dat ik de enige was maar nu weet je al heel snel van hee ik ben niet de enige en dat steunt je wel denk ik. Dus in die zin vind ik het wel gezond.
4.BA.1.10	Voordeel	Dat is denk ik een, voor hen misschien wel een voordeel, dat ze zich even tot iemand kunnen richten die veilig voor hen is.
4.BD.2.15	Observatie	Ja en soms is het ook wel goed juist om te zien hoe een kind daar dan weer mee om gaat, met die verschillen tussen de opvattingen van sociotherapeuten.
4.BJ.3.7	Omgaan met	Over het algemeen zie je wel dat het belangrijk is voor een kind, dat ze kunnen whatsappen, dat ze Facebook hebben. Ik denk ook wel voor sommigen jongeren een uitlaatklep. Dat ze lekker kunnen zeiken over sociotherapeuten of een bepaald signaal kunnen uitzenden dat ze echt vet zielig zijn, dat hoor je ook wel. Dus in die zin ook voor zichzelf heel erg gebruiken.
4.BJ.3.10	Positief	Maar ik denk wel dat het positief is voor jongeren dat ze met hun vrienden contact kunnen houden via WhatsApp.
4.BJ.3.22	Rust bieden	Ja en kunt je misschien afvragen is het rustiger voor jongeren als ze in het begin geen WhatsApp, Facebook en dat soort dingen hebben, misschien geeft het op bepaalde manier wel rust, maar ik denk ook wel dat jongeren er steun aan hebben.
4.BJ.3.23	Heimwee	Laatst hebben we een paar jongeren gehad die last van hadden van heimwee en even via face-time kort contact hadden met ouders dagelijks, waardoor ze het veel beter volhielden. Dan denk ik nou, dat vind ik wel een positieve kant eraan.
4.BF.4.2	Positief	Ik vind het voor een deel wel handig en effectief denk ik. Ik denk wel dat het mensen kan binden die nog niet heel veel met elkaar hebben. Dat vind ik op zich positief.
4.BMA.5.5	Positief/ negatief	Ja de ene kant denk ik dat het iets positiefs kan zijn in de zin van dat ze enig contact kunnen onderhouden met hun netwerk zeg maar. Toch denk ik dat het altijd wel een groot struikelblok is. Bij ons zijn ze echt wel een beetje afgesloten van de gewone wereld. In die zin vind ik het wel positief dat ze contact kunnen onderhouden met gewone vrienden en met klasgenoten en met weet ik veel wie allemaal. En dat brengt ook weer het risico met zich mee dat ze ja heel veel informatie gaan delen die misschien niet heel handig is of ja überhaupt vraagstukken van laat je wel of niet weten dat je opgenomen bent en wat zeg je daar dan inhoudelijk over. Ja dus het heeft denk ik wel positieve en negatieve invloed.
4.BMI.9.10	Vrijheid	Aan de ene kant is het ook wel weer goed dat die vrijheid er is, denk ik, omdat je ze ook een stukje van hun vrijheid afneemt daarmee, met alles aan banden leggen. En dat is niet perse altijd beter denk ik. Omdat ze in het echte leven zijn ze er ook altijd mee

		bezig.
4.BMI.9.21	Geruststellend	En soms vind ik het juist wel weer iets positiefs hebben. Bijvoorbeeld een jongetje die heel veel heimwee had, die ging dan toch elke keer even met zijn moeder chatten bijvoorbeeld. En dat had voor hem al iets geruststellends dat hij dat elke dag even kon doen.

Kernlabel 5 - Visie op het huidige beleid

Code	Sublabel	Fragment
5.BA.1.7	Weinig zicht	Ik denk dat wij daar heel weinig zicht op hebben nu, te weinig naar mijn zin.
5.BA.1.18	Klinisch opnemen	Want ik denk dat als je iemand klinisch gaat opnemen, dan ja je kiest voor klinisch opnemen omdat je iemand helemaal goed in beeld wilt krijgen. Ja dan je niet ondertussen zeggen van nou heb maar contact met de hele wereld en zoveel als je wilt.
5.BA.1.20	Grote stap	En ik vind ook best wel dat ja van alles naar niks dat is gewoon een te grote stap.
5.BA.1.22	Afspraken	In principe staan we het gewoon toe volgens mij vanaf het begin. We geven wel aan duidelijk dat als wij de indruk krijgen dat het teveel de behandeling of opname beïnvloedt dat we dat gaan beperken, dat zijn dat is een duidelijk afspraak. En ja dat we het in de gaten houden, dat is volgens mij vooral de afspraak.
5.BA.1.26	Controle	En ik vind ook dat een aantal collega's een afspraak maken dat kinderen op hun kamer zijn, niet nagaan wat die kinderen daar dan gaan doen. Dus dan zitten ze of een serie te kijken of ze zijn in contact met familieleden, vriendjes. En dat kan dan zo de hele avond duren en dan denk ik ja dat kan je ook thuis, dan vind ik opname een beetje overbodig. Dat vind ik dan jammer. Dus dat is, daar wordt heel verschillend mee omgegaan.
5.BD.2.7	Afspraken/ loslaten	De laatste afspraak is dat we het loslaten. Dus er is Wi-Fi en iedereen kan gebruik maken, wat 'ie wil en op het moment dat wij vinden dat we ons werk niet meer kunnen doen omdat kinderen teveel met social media bezig zijn, dan gaan we ingrijpen.
5.BD.2.14	Verschillende meningen	Op het moment dat iemand het aanhaalt dan is er gewoon hele dikke discussie, omdat er heel veel verschillende meningen zijn, we zitten gewoon met heel veel verschillende mensen in het team. Dus ja en dan wordt er wel iets afgesproken en dan denk je dat het duidelijk is, maar soms ja dan heb je toch niet alles ingekaderd, dat kan ook niet altijd. En dan merk je toch weer de verschillen zeg maar, in opvatting en in uitvoering ook vooral ja.
5.BJ.3.5	Verwachtingen	Nou ik denk wel als je het hebt op de Branding, vroeger was je best wel geïsoleerd als je hier zat dat is gewoon nu niet meer zo. Je kan continu kan je contact hebben met je omgeving. En ik denk dat het ook soort van verwacht wordt van je, dat je dus continu bereikbaar bent. Ik denk wel dat je daarin wel als jongeren moet leren daar een bepaalde weerbaarheid in moet hebben. Dat je daar wel mee om moet kunnen gaan met die druk en verwachtingen die mensen van je hebben.
5.BJ.3.11	Open gebruik	Dat ze in principe gewoon van alles direct gebruik mogen maken. Omdat ze, de Wi-Fi hier gewoon open staat en dat je eigenlijk niet mag, net zoals briefgeheim zeg maar, dat de jongeren gewoon recht heeft om daar gebruik van te maken. Dus vaak gaan we overleg voeren met ouder om te kijken wat zij vinden van het internet gebruik of wat hun afspraken thuis erover zijn. En stel dat er voor jongeren nou echt een probleem is zelf bijvoorbeeld als wij weten dat de jongeren rare dingen via internet gedaan heeft, dan is het natuurlijk helemaal zaak om er duidelijke afspraken over te

		maken.
5.BJ.3.12	Gesprek aangaan	En als we zien dat er heel veel opzitten, daarover in gesprek gaan. Hoe het anders kan. En tijdens groepsmomenten mogen ze niet op hun mobiel zitten, moet die gewoon uit.
5.BJ.3.16	Vrij normaal	Ik vind het op zich wel prima, ik heb er niet zoveel moeite mee. Wat ik ook vind, je kunt nu wel alles weg halen bij die jongeren, maar straks willen ze er hoe dan ook toch weer mee moeten omgaan, dus ik vind dat het een beetje veel vraagt van jongeren om alles af te pakken en in te nemen. En daarbij vind ik ook, kijkend naar ons eigen gedrag daarin, dan denk ik ja kun je als je het van je zelf niet verwacht hoe kun je het dan van de jongeren verwachten, ook al zit die hier voor een reden. Dus ik vind het interessanter om te kijken naar wat doet de jongeren er dan mee en hoe kun je daar iemand in begeleiden, dan dat je alles afpakt. En ik vind het zelf heel erg mee vallen, maar goed. Ik vind het zelf geen probleem als jongeren overdag een keer een serie kijken. Ja, dat deed ik ook toen ik puber was. Dus ik vind het wel vrij normaal. Het moet niet zo zijn dat het in de weg staat voor verdere behandelen, dus daar moet je wel naar kijken. Ik denk dat we op deze manier eigenlijk meer zien wat er thuis gebeurt, dan dat we alles weghouden.
5.BF.4.14	Andere insteek	Dat vraagt een ander soort insteek, wat de betrokkenheid op zich vergroot hoor. Ik merk wel dat sommige jongere zeggen van ik vind het prettig om het daarover te hebben of er over na te denken, want ik ervaar het probleem ook zo.
5.BF.4.15	Minder zicht	Alleen aan de andere kant is het zo als je met jongeren niet zo goed contact krijgt en stel ze zijn suïcidaal of voelen zich heel erg somber. Nu kunnen ze dingen aan het doen zijn waar je totaal niet van weet en die achteraf schadelijk voor hen kunnen zijn, zeg maar. Ja, dat vind ik wel een risico.
5.BF.4.20	Afspraken	Maar wij zijn het er toen wel over gaan hebben in het multi- team en het mono team van hoe gaan we daar mee om. Toen hebben we besloten dat ze mogen in principe hun telefoon hebben tenzij er redenen zijn om contact via internet of internet gebruik te beperken.
5.BF.4.21	Bespreken met jongeren	Maar we willen wel, we hebben ook afgesproken van wat ze doen proberen we ook bespreekbaar te maken met jongeren.
5.BF.4.22	Opnamegesprek	Maar het is wel zo bij het opname gesprek gaat het daar over. Dan benoemen wij de risico's daarvan en dan geven we aan dat we graag willen dat het internet gebruik en social media op een gezonde manier is en als daar problemen over ontstaan die soms samenhangen met problemen van kinderen dat we daar goed de vinger aan de pols willen houden, omdat we er zijn om kinderen te helpen dat het iets beter met ze gaat en niet aan de zijlijn staan om te zien dat het slechter met ze gaat.
5.BF.4.24	Motivatatie psychiater	Eigenlijk is het de motivatie van onze psychiater was heel erg, waarom zou je kinderen iets afpakken van wat normaal is in de maatschappij, alleen omdat ze opgenomen moeten zijn. Dat is een onderdeel van het leven nu, social media en dat moet gewoon normaal zijn. We moeten niet meer van ze afpakken. Je wordt al opgenomen, je bent al niet thuis en om het niet nog erger te

		maken gaan we niet zoveel mogelijk van je afpakken.
5.BMA.5.8	Juridisch	Ja daar heb ik zelf denk ik ook een aandeel in gehad, omdat ik ook gewoon ben uit gaan zoeken of het mocht wat we deden. Alles in nemen zeg maar. En juridisch gezien mag dat dus ook gewoon niet. Je mag niet zomaar allerlei spullen in nemen zeg maar. Dus daar hebben we ook gewoon naar gekeken van we doen dit al jaren, maar is wat we doen eigenlijk hé als iemand daar werk van zou maken, mag het dan. En het mag niet. Dus daarom hebben we ook met een jurist besproken dat op welke manier mag het dan wel en dan moet je het in een behandelplan opnemen. Dus als je denkt dat het schadelijk is voor gezondheid of voor andere dat je dus dingen inneemt. Maar dan moet je het dus vastleggen.
5.BR.6.7	Afspraken maken	Inperken door afspraken te maken over waar ze zijn en wat ze doen, op welke moment en met wie. En we gaan ook zeggen van weet je wat, nu heb je lang genoeg op je telefoon gezeten, kom nu maar even een spelletje doen.
5.BR.6.10	Meevallen	Ik heb het idee dat het allemaal wel mee valt. Ik zie niet ineens problemen ontstaan die we daarvoor krampachtig wilden voorkomen, door het internet gebruik zoveel mogelijk te beperken. En nu het los is zien we wel dat jongeren er van gebruiken, maar is het ook weer een goede observatie. Dat jongeren soms dingen op hun Facebook zetten die onhandig zijn en daar kun je wel weer over in gesprek. Voorheen waren we al bezig met beheersen. Dus ik vind dit wel prettig eigenlijk.
5.BR.6.16	Loslaten	Toen hebben we gezegd we laten alles los en dan gaan we het omdraaien op het moment dat er problemen mee zijn. Dan pas gaan we het aanpakken. En niet van te voren jongeren behoeden voor allemaal externe contacten.
5.BW.7.13	Verbetering	Ik denk het is ook gewoon zoals het nu is, iedereen heeft gewoon internet en een Smartphone en zit of Wi-Fi of wat dan ook. Ja dat kun je niet allemaal ontnemen vind ik, het zijn ook gewoon normale mensen die ook via het sociale verkeer laten weten waar ze zijn of wat ze aan het doen zijn. Dat kunnen we niet zomaar afpakken, ik vind dat het dus echt wel verbeterd is.
5.BW.7.14	Begrenzen	Alleen soms moet je toch weer even iemand aan zijn jasje trekken als ze iets te ver gaan in het contact zoeken met de buitenwereld in plaats van met ons, waarvoor ze hier zijn. De ene keer gaat dat beter dan de andere keer.
5.BW.7.16	Controleren	We kunnen ook niet alles controleren en dat doen we ook niet.
5.BW.7.22	Niet afpakken	Ja je kunt het niet afpakken, ik vind niet dat je zulke dingen kunt afpakken van kinderen. Als ze dat thuis gewent zijn ja, dan vind ik dat gewoon niet kunnen. Alleen de vraag is van hoe gaan ze er mee om en dat is een hele goede observatie op zich. Of ze überhaupt nog wel contact hebben buiten sociale media.
5.BE.8.10	Omgang net als buiten	Ze zitten hier bij ons drie maanden, dan wordt alles zo'n beetje ingekort en dan komen ze weer in de wijde boze buitenwereld en dan moeten ze er van alles mee, waarom dan niet gewoon net zoals buiten de instelling en dan kijken naar hoe ze ermee omgaan. En het levert wel veel meer informatie op.
5.BE.8.12	Opengooien	Dus op een gegeven moment hebben we gezegd laten we het gewoon maar is gaan opengooien en dan kunnen we altijd nog

		kijken waar moeten we dan weer wat terug.
5.BE.8.13	Bedtijd	We vinden zelf als je naar bed gaat, dan moet je gewoon het laatste half uur daarvoor of het liefst nog iets eerder niet meer teveel dat soort dingen doen. Dus toen hebben we dat teruggebracht naar 9 uur. Daarin kijken we dan wel van nou hoe gaan we daarmee om. Als een jongere er misbruik van maakt dan nemen we de telefoon wel weer in en dan maken we daar weer afspraken over.
5.BE.8.17	Groepsmoment en	En dat hebben wij nu ook bij groepsmomenten, dan moet ook de telefoon weg. Aan tafel, bij de thee en als we gaan sporten.
5.BE.8.21	Bezwaren	Iedereen heeft wel wat bezwaren maar waar we het over eens waren is dat het in de maatschappij gewoon zo gaat en dat je daar dus niet onderuit kan.
5.BE.8.22	Werkbaar	Ja weet je je kan tien regels bedenken om te beperken, maar dit is eigenlijk veel werkbaarder.
5.BMI.9.6	Geen zicht	Ja, ik vind het eigenlijk wel meevallen, maar ik weet nu niet meer wat ze op hun kamers doen met social media. Voorheen hadden we het dan alleen op de groep en dan had je er nog een beetje zicht op en dat is nu wel weg, omdat ze nu op hun kamer op hun laptop kunnen enz. Dus ik weet wel dat het speelt, maar ik weet niet hoe groot de invloed is. Ik hoor de jongeren er zelf niet zo over.
5.BMI.9.8	Bespreekbaar maken	Als het overheersend aanwezig is dan kunnen we het wel met ze bespreekbaar maken. Maar ik merk dat nu nog niet dat dat gebeurt.
5.BMI.9.9	Geen getuige	Dus dat je niet meer ziet, dat je er niet meer getuigen van bent van wat er allemaal gebeurt. Je weet het ook niet zeker of ze zich daar aan houden of niet. Kijk want wij concluderen van ze zullen wel slapen, maar misschien liggen ze wel onder hun dekbed nog heel lang contact te houden met alles en iedereen.
5.BMI.9.12	Mag wel, mits	Dus het moet wel ze mogen er wel mee bezig zijn, maar niet dat het de behandeling in de weg staat. Dus het moet niet zo zijn dat een kind niet meer aan een groepsactiviteit deel kan nemen, omdat het met social media bezig moet zijn.
5.BMI.9.18	Natuurlijker	Ik denk wel, gezien hoe jongeren nu daar normaal mee omgaan, denk ik dat het nu natuurlijker is dan dat je het maar een half uur per dag of twee keer per dag zou mogen. Dus ik denk wel dat het meer aansluit hoe het thuis is of en op school, waar ze er de hele tijd toegang toe hebben.
5.BMI.9.19	Thuisituatie	Nou, kijk je haalt een kind een soort drie maanden pluk je hem uit zijn systeem en alle omgevingsfactoren en ergens heeft het iets heel onnatuurlijks, omdat drie maanden lang te doen en dan opeens plop is een kind weer bijvoorbeeld helemaal terug of op een open afdeling waar die wel alle kanten op kan, dus ergens vind ik dat niet eens heel gek dat het meer lijkt op een thuisituatie of zo met social media. Omdat je het al moeilijker tegen kan houden en controleren, dan denk ik van nou laat het maar gebeuren en het kan altijd een gesprek worden als zien we dat het echt een probleem wordt.

Kernlabel 6 - Visie op het vorige beleid

Code	Sublabel	Fragment
6.BA.1.19	Realiteit	Ja ik denk ook niet dat je het moet gaan verbieden. Ik denk dat wat wij voorheen deden, dat dat helemaal eigenlijk zo enorm beperken dat dat ook niet goed is. Ik denk dat dat gewoon zover van de realiteit af staat dat je ook geen reëel beeld meer krijgt van het kind.
6.BD.2.9	Bereikbaar	Nou ja, omdat het steeds grotere invloed heeft en jongeren er ook mee komen. Ook wel jongeren weigeren om geholpen te worden, omdat ze hun mobieltje in moeten leveren. Omdat het zo normaal is eigenlijk dat je de hele dag bereikbaar bent, dat het bijna niet te verkroppen is voor jongeren om dat even niet te zijn.
6.BD.2.12	Onrust	Ik ben het er ook mee eens dat het onrust kan geven als je contact verbiedt, maar ik denk dat je daarover wel in gesprek kan gaan. En voor je observatieperiode vind ik het wel echt van belang dat je die dingen kan scheiden.
6.BJ.3.14	Beheersen	Wij zaten natuurlijk heel erg op beheersen en dat we heel veel beren op de weg zagen van nou oeh als iedereen nou dag en nacht op internet kan, wat gaat er dan gebeuren. Soms is het ook goed om te kijken of die beren er ook echt zijn of niet.
6.BJ.3.17	Niet realistisch	Nee, ik vind niet dat het op de Branding anders moet zijn dan thuis. Nee, ik vind het anders als het echt schade toebrengt aan de jongere zelf, dan vind ik het een ander verhaal. Maar dan vind ik het nog steeds jongeren moeten er mee leren om gaan dan en ik vind niet realistisch om het hier af te laten pakken en het kind dan weer naar huis te laten gaan van oh het gaat thuis weer mis.
6.BF.4.25	Van oudsher	Dat is anders dat dat van oudsher de gedachte was op de Branding van je bent hier omdat je problemen hebt, we gaan het heel klein maken. We gaan ook niet zoveel doen, maar eerst tot rust komen en dan verder kijken. Dus dat het afschermen van hun omgeving.
6.BR.6.12	Recht doen	Ik vind wel dat je in een kliniek de mogelijkheden moet hebben om te kunnen differentiëren. Dat je de mogelijk moet hebben om zaken die ziekmakend zijn voor jongeren in te perken. Aan de andere kant was het voorheen zo dat we alles standaard inperkten of jongeren er nou wel of niet mee om konden gaan. Met name jongeren die er wel gewoon mee om konden gaan, doe je hier wel meer recht mee denk ik.
6.BR.6.15	Mogelijkheden	Nou, omdat we hebben onderzocht wat onze mogelijkheden zijn hierin en toen kwamen we er via de cursus wet –en regelgeving eigenlijk achter dat het strafbaar is of eigenlijk niet is toegestaan om een mobiele telefoon van iemand eigenlijk in te nemen en op die manier te beperken.
6.BW.7.11	Beheren	Kijk eerst waren we ze aan het beheren allemaal, die beheers-cultuur heerste vond ik op de Branding.
6.BW.7.12	Werken	Ik vind het niet prettig werken zo continue op de regels zitten.
6.BE.8.5	Leven van nu	In het begin zaten we nog heel erg van nou beperken, beperkte tijden, totdat we ontdekten ja weetje dat is gewoon niet het leven meer. Jongeren zitten op internet, delen van alles en je kan veel beter kijken naar hoe gaan ze er mee om en kun je daarover met ze in gesprek gaan.

6.BE.8.23	Onduidelijk	Je haalt je heel veel werk op de hals als je steeds continue dingen moet innemen en dat gebeurde dan weer half en dan ja dan ben je nog onduidelijker.
6.BMI.9.7	Afgebakend	Nou voorheen was het heel duidelijk afgebakend van een half uur per dienst mochten ze op internet en dat is nu anders, want als ze naar hun kamer gaan en ze hebben hun mobiel aanstaan dan kunnen ze op hun kamer gewoon gelijk op internet.

Kernlabel 7 - Visie op de uitvoering

Code	Sublabel	Fragment
7.BA.1.21	Contact met ouders	Nu is het ineens het kind kan eigenlijk de hele dag contact maken en ouders vinden dat soms ook lastig. Die geven ook aan van ja mijn kind belt me hiermee, mijn kind WhatsAppt me de hele tijd en op zich krijg je daar wel weer een beeld van, wat een kind dus daarin doet maar ja je hebt ook ouders die dat niet zeggen, die dat niet vertellen. En het is wel van invloed op een opname.
7.BA.1.23	Opvatting/aanpak	Ja de ene sociotherapeut doet dat heel anders dan de ander, dus we zijn nog niet heel concreet over wat dat dan inhoudt, wat houdt je dan in de gaten. Ja en soms worden dingen ook heel anders opgevat door de één dan door de ander.
7.BD.2.11	Zicht hebben	Want ik denk dat het nu niet meetbaar is en dat je er weinig zicht op hebt. Ik vind het heel gezond dat jongeren af en toe een half uurtje op hun kamer zitten omdat ze rust willen hebben, maar dan ga ik niet om de tien minuten aankloppen om te kijken of ze niet op Facebook zitten.
7.BD.2.13	Differentiatie	En ik denk dat het ook wel per kind verschillend is. Dat je niet iedereen over één kam kan halen en iedere problematiek ook hetzelfde kan benaderen. Ik denk dat daar ook wel differentiatie in moet zijn.
7.BD.2.18	Taak	Ik denk niet dat daar echt een taak voor ons ligt, om jongeren op te voeden, tenzij er echt heel veel probleemgedrag zichtbaar is geworden ten aanzien van social media. Ik denk dat het dan wel bespreekbaar moet zijn.
7.BD.2.19	Meningen	Iedereen heeft zijn eigen normen en waarden, opvoeding en achtergrond waardoor je bepaalde dingen op een bepaalde manier ziet. En dat is ten aanzien van social media maar dat is ook al ten aanzien van hoe je een boterham smeert en opeet. Dus ik denk dat je dat op zoveel vlakken hebt, die verdeeldheid en soms is het niet belangrijk wat je zelf vind, maar gewoon dat je een lijn hebt. Die is er nu. Dus dan is dat prima denk ik, zolang de communicatie maar open blijft in het geval van dat je denkt dat het niet goed gaat. Dat het bespreekbaar kan blijven.
7.BJ.3.15	Verdeelde meningen	Maar ja, het is soms wel dat je tegen dingen aanloopt en dat de meningen daar best wel over verdeeld zijn. Hoe wel of niet. Daar moet je dan wel weer afspraken over maken.
7.BJ.3.20	Teamafspraken	Dus in dat soort praktische uitvoeringen merk je dat daar soms nog meningsverschil in zit. De één vind het prima als er filmpjes gekeken worden op z'n kamer, de ander vind dat gewoon niet prima. Maar daar moet je het gewoon als team over hebben. En ik merk gewoon in de praktijk je kan wel hele duidelijke afspraken hebben en dat het in de praktijk toch vaak anders wordt uitgevoerd. Dus dan ik denk ik gewoon, je kunt beter het kind aansturen. Soms loop je dan achter de feiten aan, maar ik weet niet of dat altijd even erg is.
7.BJ.3.21	Discussiepunt	En ik vind het zelf prima, want wij zijn volgens mij zo'n team die ein-de-loos kan blijven discussiëren over dit soort dingen en vooral blijven vasthouden aan hoe het was, want dat is bekend en veilig. Dus ik vind eigenlijk wel leuk dat het gewoon nu moest en zodat

		we maar eigenlijk gewoon gingen doen waar iedereen eerst tegen steigerde. Achteraf denk ik dan, volgens mij valt het op heel veel gebieden best wel mee, hoe het is.
7.BF.4.17	Voorzichtig	Ik vind wel dat we er voorzichtig in moeten zijn en eigenlijk niet bij iedereen heb je er evenveel zicht op. Dus het heeft ook met vertrouwen te maken.
7.BF.4.23	Afwegingen	En daarmee is het beslissen we om restrictief te zijn of beslissen we om kinderen iets te gunnen. En dat is voor een deel ook een strategisch wil ik niet zeggen, maar een uitgangspunt wat je kunt gebruiken. Je kan zeggen daar zijn de meningen in het team over verdeeld van we stellen een aantal restricties en als we goed met iemand overweg kunnen dan geven we meer vrijheid. Je kan ook zeggen we geven vrijheid en als het nodig is zijn we weer wat restrictiever. Daar zijn de meningen ook over verdeeld. Ik geef liever iets dan dat ik iets afneem. Dus ik ben liever in het begin streng en zeg later ik vind het toch wel fijn hoe we met elkaar om kunnen gaan.
7.BMA.5.7	Per individu	Ja ik denk dat we daar nog heel erg zoekend in zijn. Dus we proberen het nu nog heel erg per individu te bekijken en dus bij opname met ouders erbij al te bespreken hoe er thuis al mee om gegaan werd. En het is ook een beetje van ouders laten afhangen of ze wel of geen mobiel bij zich hebben. Dus gewoon heel erg per individu kijken en afspraken dus wel bij kunnen stellen als wij zien dat er wel of niet goed mee omgegaan wordt. Dus het is nu nog niet een heel eenduidig beleid.
7.BMA.5.9	Bang	Want ik denk dat we met zijn alle een beetje bang waren voor wat komen ging-op het moment dat we het los zouden laten. Ik denk dat eigenlijk in de praktijk blijkt dat het niet heel veel extra problemen oplevert. Ja het enige wat je gewoon wel krijgt is dat ouders gaan bellen van goh mijn kind heeft mijn gebeld met dit en dit. Dat je het niet rechtstreeks van het kind het hoort. Maar ja, dat kan ook weer iets positiefs zijn, want anders had je het misschien helemaal niet gehoord. Dus dat is een beetje afwachten, ja.
7.BMA.5.13	Verdeeldheid	Ja ik denk dat we in het team wel wat verdeeldheid hebben. Want ja er zijn collega's bij die vinden Facebook bijvoorbeeld vreselijk en ik vind het juist wel leuk dus ik zal er naar de kinderen toe dan ook anders instaan dan collega's die dat soort media helemaal niks vinden.
7.BR.6.6	Inperken	Op de Branding proberen wij het redelijk in te perken, maar toch zie je wel op momenten dat wij ze even niet in de gaten hebben, dat ze gewoon direct daar weer mee bezig zijn.
7.BR.6.9	Leeftijds-gebonden	Onder de twaalf kun je een telefoon innemen of zeggen van weet je wat, wij bewaren je laptop of tablet of telefoon en op het moment dat je die nodig hebt en wij vinden ook dat je die nodig hebt of je wil er even mee spelen, dan kan dat en dan ga je er gelijk mee om als met een game boy of wat dan ook. Maar ja, boven de twaalf mag dat wettelijk gezien niet meer.
7.BR.6.17	Verschuillend gedacht	Ik denk wel dat er verschillende, mensen er verschillende over nadenken of over denken over hoe er mee om te gaan. De één duikt er meer in dan de ander.

7.BR.6.18	Grenzen zoeken	Die verschillende uitvoering maakt dat jongeren op zoek gaan naar de grenzen en proberen de kantjes eraf te lopen wat betreft. Zo lang ze hun mobieltje maar hebben en kunnen gebruiken. Ook dat is denk ik weer een afspiegeling van hoe het thuis zou gaan. Op school ook. Bij de ene docent is het allemaal wat makkelijker dan bij de ander. Bij ouders is dat ook vaak zo. Kinderen weten heel goed of ze met een bepaalde vraag naar hun vader of naar hun moeder moeten gaan. Dus dat hoort er ook bij.
7.BR.6.21	Privacy	Nee het is voor ons niet te controleren. Ook in het kader van privacy. Je kunt niet 100 procent mee gaan kijken wat iemand allemaal doet. Ik zou het zelf ook niet prettig vinden als iemand op mijn email of mijn Facebook zou kunnen mee kijken. Daarvoor kun je dingen ook echt afschermen.
7.BW.7.10	Verbieden	Maar ja, wij mogen het ook niet eens verbieden denk ik, om op internet te gaan of een Smartphone te hebben dus dat gaat gewoon niet meer. Iedereen heeft zijn eigen ding dus, dat kunnen we niet verbieden.
7.BW.7.15	Gesprek	Het is goed om het er over te hebben. Dan kun je het ook uitleggen dat sommige dingen niet handig zijn om te zeggen. Zeker niet als je opgenomen bent, dan moet je niet alles op Facebook zetten denk ik.
7.BW.7.18	Plan	Dan denk ik van ja laten we maar gewoon een beetje kijken hoe het gaat. Ik bedoel een beetje kleine plannetjes wel, zoals Wi-Fi kan dat uit om tien uur of negen uur 's avonds. Dat hebben ze op tien uur gezet en dat is wel prettig want anders gaat het de hele nacht natuurlijk.
7.BW.7.19	Eigen gebruik	En dan moet ik eerlijk, ik heb zelf ook een Smartphone dus soms zit ik zelf op de groep ook even een spelletje te doen op mijn telefoon, ik doe het zelf ook, dat doe je makkelijker nu. Dat is meer normaal nu omdat het allemaal kan.
7.BW.7.20	Contact hebben	Maar nu als je op de groep zit en ze hebben de afspraak om iets op hun telefoon te doen ja dan ga ik er lekker tussen zitten. Dan heb ik toch op de groep contact met het kind maar je bent toch met je eigen telefoon bezig. Dus je hoort er een beetje bij zeg maar met wat hun doen.
7.BE.8.11	Meer zien	Waarvan je dacht deze jongere gaat heel veel alleen maar op internet zitten die blijkt het misschien helemaal niet te doen, terwijl je van iemand dacht die doet het helemaal niet die is er wel weer gevoelig voor. Dus je ziet ook meer.
7.BE.8.19	Taak	Ik denk niet een taak van ons om het ze te leren, maar ik vind het wel onze taak om ze daarin te begeleiden. Ik vind dat die taak bij de opvoeding ligt, maar je merkt wel dat dat nog niet veel gebeurt.
7.BE.8.20	Prioriteit afdeling	Maar als je weet dat een kind thuis 24 uur per dag achter zijn laptop zit, ja dan ga ik er wel minder mee aan de slag. Want dan denk ik ja wat doe je dan een kind aan. Dan ga je er hier heel erg op zitten, terwijl ouders thuis iets anders uitstralen, dat vind ik dan ook wel heel verwarrend. En er zijn dan wel regels, maar dan ga ik er wel minder aandacht aan besteden, dat is gewoon te kort, wij zijn maar drie maanden opname. Dat is niet de prioriteit van onze afdeling, of er moet een heel duidelijke vraag liggen van leer mijn

		kind omgaan met social media, maar ja goed als de ouders vervolgens in het weekend dat kind achter de computer zetten, dan doe je ook afbreuk. Dat vind ik gewoon niet goed, want dan leert een kind wat op de afdeling en dan komt het thuis en dan krijgt hij van ouders niet dezelfde grens en dan is het alleen maar nog zwaarder denk ik. Dus daar moet wel overeenstemming in zijn.
7.BMI.9.13	Afspraken inzetten	En als kinderen er heel negatief door beïnvloed worden en dat zelf aangeven, dan denk ik wel dat je kan afspreken van joh probeer daar ook eens een tijdje afstand van te nemen. Ik denk wel dat je dat wel kan inzetten, maar dan wel in samenspraak met een kind of zijn ouders.
7.BMI.9.17	Beiden gedaan	Nou je ziet het eigenlijk nu hebben we het alle twee gedaan, dus eerst was het heel beheersmatig en nu is het een soort losgelaten en ik merk niet dat het nou het één heel negatief is of het ander of. Het heeft voor en nadelen denk ik, allebei.

Kernlabel 8 - Visie op de ontwikkeling

Code	Sublabel	Fragment
8.BA.1.4	Individueel contact	Je hebt de wereld, je hebt zoveel mensen waarmee je dan contact kan en zou moeten houden dat je dus niet meer dat persoonlijke individuele contact hebt. Ik denk dat dat zeker je contact beïnvloedt.
8.BA.1.15	Wederkerigheid	Dus ik denk dat je daardoor ook sneller misschien wel zegt van dat je weinig wederkerigheid ziet, omdat ze zich gewoon op die buitenwereld kunnen richten. En dat is gewoon zonde, ook voor hun diagnose. Dat je denkt ja is die wederkerigheid er überhaupt niet of zien we het niet omdat we gewoon alles open zetten?
8.BA.1.28	Risico	Ja en er wordt een enorm appel continue op je gedaan en dat is denk ik wel echt een risico.
8.BA.1.29	Risico	Ja en ook wel, misschien ook wel omdat je het gevoel krijgt van het internet dat het een onbeperkte, dat alles kan. En dat je daardoor ook het gevoel hebt dat je alles moet kunnen en dat je daardoor ook daarin een soort van meegezogen wordt.
8.BD.2.5	Digitaal	Ja en een andere manier van contact, denk ik. Het is niet meer zo dat je elkaar een brief moet schrijven of dat je af moet spreken om van elkaar op de hoogte te blijven. Dat kan ook heel veel digitaal gewoon gedaan worden.
8.BJ.3.4	Beïnvloedt ontwikkeling	Ik denk wel dat het invloed heeft op de ontwikkeling van jongeren inderdaad. Ik denk dat ze wel door dezelfde thema's heen gaan, maar wel op een andere manier. Op een andere manier je identiteit aan het vormen bent dan vroeger. Nu moet je ook via internet een identiteit hebben.
8.BJ.3.6	Dilemma	En ik denk dat jongeren echt wel geneigd zijn zich positiever op internet te verkopen dan de werkelijkheid is en dat dat ook wel een dilemma voor ze kan zijn. Wat zet je er wel op wat zet je er niet op. En ook dat ze nog niet kunnen over zien. Dus, ik denk dat daar, dat ze daar wel echt dingen in moeten leren of dat dat wel ingewikkeld is ja.
8.BF.4.6	Appél	Ik denk dat dat zeker van invloed is, omdat je constant er een appel op je gedaan wordt.
8.BF.4.7	Continue	En ik zie dat jongeren daar soms bijna continu mee bezig zijn en dat vind ik eigenlijk jammer omdat het je tegenhoudt om eens andere dingen te doen of je eens fatsoenlijk te vervelen.
8.BMA.5.4	Laagdrempelig contact	Ik merk dat het nu ook veranderingen brengt op de groep zeg maar. Dat kinderen eerder alleen als ze echt lang met elkaar opgenomen waren dan hielden ze contact. En nu als ze twee dagen bij elkaar op de afdeling zijn geweest dan worden er al van alles met elkaar uitgewisseld en houden contact en zijn het al vrienden. En daarvan merk ik wel toen ik zo oud was moest je daar veel meer moeite voor doen om met iemand contact te houden. Dus ik heb het idee dat dat voor nu kinderen wel het begrip vrienden of vriendschap heel anders. Wordt ingevuld. Ja dus op dat gebied loop ontwikkeling wel anders.
8.BMA.5.6	Stress	En vooral weet je wel als ze niet lekker in hun vel zitten en wel het gevoel hebben als ze dan een berichtje krijgen dat ze er dan per se op moeten antwoorden weet je wel dat soort dingen kunnen ook

		wel weer druk en stress opleveren.
8.BMA.5.10	Ingehaald door social media	Ja maar ja het levert ook wel eens rumoer op. Een tijdje terug in een dienst dat een jongen een raam ingeschopt had en dan word ik 's avonds door andere ouders gebeld dat één van hun kinderen dat op Twitter had gezet. Dus dan word je een beetje ingehaald door de social media zeg maar. Maar ja het zijn geen hele grote onvoorkomelijke dingen zeg maar.
8.BW.7.9	Omgang	Alleen de vraag is dan hoe gaan ze ermee om en dat is wel het interessante. De één gaat er wat makkelijker achter dan de ander.
8.BE.8.7	Contact maken	Nou met name kinderen en jongeren die niet echt, die niet sterk zijn in het sluiten van vriendschappen. Die hebben al snel het idee dat dan, hé dat een vriendschap op internet hetzelfde is als in het echt. En dat ze het dan nog enger vinden om in het echt het contact aan te gaan. Jongeren waarbij dat beter ontwikkelt is, die kunnen dat veel meer scheiden. Die kunnen naast wat ze op internet doen ook gewoon prima met jongeren op stap gaan of uitgaan of die die scheiden dat meer.
8.BE.8.8	Jonger nadenken	En als je dan bijvoorbeeld vraagt heb je veel vriendinnen dan zeggen ze ja, maar dan lijkt 90% daarvan bijvoorbeeld via Facebook te gaan. Ik denk dat je wel als jongere of als tiener eerder na moet denken over dit soort dingen. Nu moeten jongeren ook wel eerder nadenken over oké wie maak ik wel vriend en wie niet, wat voor opmerking vind ik wel leuk, wat is pesten, wat kan, wat kan niet. Dus in die zin is het wel een voordeel dat ze moeten nadenken over wat doe je wel en wat doe je niet.
8.BMI.9.4	Oppervlakkig	Ja, ik denk wel dat er een bepaalde diepgang niet meer is of zo. Als normaal dan zou je elkaar live zien dat het heel anders is dan dat je heel veel deelt via Facebook bijvoorbeeld. Dat het oppervlakkiger is denk ik.
8.BMI.9.5	Hoeveelheid mensen	Ik denk ook door de hoeveelheid mensen die je soms kan bereiken met social media. Veel sneller dan dat je elkaar in werkelijkheid spreekt, dus dat het daarom ook oppervlakkiger is en dat het veel sneller gaat enz., denk ik.

Kernlabel 9 - Visie op de komst van Wi-Fi

Code	Sublabel	Fragment
9.BA.1.25	Wi-Fi	Nou eigenlijk is het een beetje ons opgelegd dat we dus Wi-Fi op de afdeling hebben, daar waren we het niet mee eens. Toen was het echt gewoon de hele tijd dat ze Wi-Fi konden hebben, daar waren we het natuurlijk ook niet mee eens en dat heeft heel lang geduurd voordat het ingeperkt werd. Omdat wij het onwerkbaar vinden dat het ineens van niks naar alles is, daarom hebben wij het in vergaderingen het daar met elkaar over gehad en gezegd van nou dit is het minimale wat we nu willen.
9.BJ.3.9	Dagelijks leven	Ja, dus het is echt wel onderdeel van het dagelijks leven op de Branding geworden. Ja, dus zowel positief dus als negatief.
9.BJ.3.13	Keuze	Ja, omdat we dus Wi-Fi krijgen en dat we dus min of meer gedwongen werden om heel snel daar een keuze in te maken. En eigenlijk ook in afwachting van jullie onderzoek om te kijken of we het zo laten op dat het veranderd moet worden.
9.BJ.3.19	Noodgedwongen	En toen hebben we het er met het multi-team over gehad van hoe zit dit eigenlijk precies en toen gaf Dick, onze psychiater, dus aan van het is briefgeheim en daar hebben jongeren gewoon recht op. Dus je kunt niet tegen jongeren zeggen dat ze geen recht hebben op Wi-Fi. Dus toen kwamen we heel snel, van ja we gaan de mobiele innemen, maar dan heb je een laptop waar iedereen op zit. Je hebt heel vaak MP3 spelers waar ook internet op zit, dus dan kan je alles gaan inleveren. En je heb er toch geen controle over. En dat van we kunnen wel heel erg op het beheersen gaan zitten, maar dan moet je zoveel apparaten gaan innemen en dan hebben ze waarschijnlijk nog dingen die niet kunnen. Dus laten we het dan maar wel gewoon doen dan. En dan wel met beperkte tijd van 9 tot 9 en vooral in gesprek staan met ouders en met de jongere zelf. Dus het was meer noodgedwongen, heel snel knoop doorhakken, dan dat er ik denk niet dat iedereen er een tevreden gevoel over heeft over hoe het is ingevoerd.
9.BF.4.19	Team	Een aantal teamleden van mij waren het daar mee eens en een aantal niet. Voor een meer restrictieve aanpak. Dus het wordt niet heel breed gedragen, maar het is ook, opeens is er dan Wi-Fi. We werden voor het blok gezet om te beslissen.
9.BMA.5.15	Loslaten	Ik denk dat op het moment dat dus de Wi-Fi ineens voor iedereen beschikbaar was, ja je wilt soms toch een beetje beheersen of je wilt weten waar kinderen mee bezig zijn en dat hebben we gewoon wat meer los moeten laten. Dus dat is uhm ja ik denk wel dat er wat verdeeldheid is. maar op zich volgens mij is dat niet erg. Het houdt het ook wel weer een beetje scherp.
9.BR.6.8	Komst Wi-Fi	De komst van Wi-Fi maakt het ineens veel ingewikkelder, omdat we van te voren hele andere regels hadden en we strikter om konden gaan wie er wel en wanneer op internet kon. En nu is het gewoon zo, iedereen kan op internet punt. En onder de twaalf, kunnen we daar nog beperkingen in opleggen en boven de twaalf moeten we eerst met een heel goed verhaal komen en anders mag het juridisch gezien niet eens.
9.BR.6.14	Komst Wi-Fi	Omdat wij er ineens toe gedwongen werden omdat er ineens Wi-

		Fi werd aangelegd, waar we allemaal niets van afwisten. En toen hadden we twee-drie werken de tijd om ons te beseffen van oké, we hebben straks dus Wi-Fi en dat is gewoon gratis en snel en beschikbaar voor alles en iedereen. Ook voor onze jongeren. En we hebben er gewoon mee te dealen.
9.BW.7.17	Wi-Fi	Sinds er Wi-Fi is, is het denk ik ja we ontkomen er niet aan, iedereen heeft een Smartphone dus ja zo loopt dat. En toen hebben we dus een slag moeten maken en op zich vind ik dat wel redelijk gaan. Ik hoor niet echt collega's zeggen die daar echt last van hebben, volgens mij gaat het redelijk. Dat is ook wel leuk om te zien, het is een totaal andere wereld als twintig jaar terug bijvoorbeeld.
9.BE.8.9	Oké gebruik	Ja nou het grappige is dus dat we eigenlijk, dat wij de meeste bezwaren hadden. We dachten van als we dat opengooien dan gaan jongeren daar misbruik van maken of dan gaan jongeren de hele nacht op internet, nou ja dat kan dan gelukkig niet omdat 's nachts de Wi-Fi uit is, maar het blijkt, vind ik, dat het best wel meevalt. Dat sinds het gewoon oké is, ja weetje dan hoeven ze ook niet meer te zoeken naar die grens, dat de meesten het echt wel prima kunnen handelen.
9.BMI.9.16	In het team besproken	Omdat er ineens Wi-Fi was moesten we wel. We hebben toen wel met elkaar in een teamvergadering besproken van deze tijden lijken ons goed. Dat het wel 's avonds eraf gaat en 's ochtends weer erop. Maar ik weet niet volgens mij is dat nog steeds niet helemaal zoals wij dat zouden willen

Kernlabel 10 - Visie op de rol van ouders

Code	Sublabel	Fragment
10.BA.1.27	Ouders	Nee ik zou pleiten voor bewustwording van ouders, want ouders die weten niet half wat hun kinderen allemaal doen en kunnen. Ik vind dat dat er wel bij hoort, bij een opname. Van realiseer je je wat voor effect dat heeft op een kind. Het is veel makkelijker om via social media contact te hebben. Maar life contact dat schiet er dan wel snel bij in als kinderen somber zijn of zich naar voelen. Dan is dat het enige lijntje wat ze nog hebben, want als ze dat lijntje niet zouden hebben kun je je afvragen of ze niet langer in contact zouden blijven met de mensen om hen heen.
10.BD.2.8	Moeilijk meetbaar	Alleen vind ik dat nog steeds wel lastig meetbaar. Want niet alle ouders trekken direct aan de bel op het moment dat hun kind met hun iedere keer in contact is in plaats van met ons en van vriendjes en vriendinnetjes weet je het gewoon ook niet.
10.BJ.3.18	Bewustwording	Maar dat zijn van die dingen waar je een taak hebt van welke dingen zet je wel op internet en welke dingen zet je niet op internet. Ik vind niet dat ik er per se naast hoeft te zitten, om te kijken wat ze doen. Dat vind ik ook wel een taak van ouders. Maar het moet wel een onderwerp van gesprek blijven en vind ik ook dat ouders daar zeker iets in kunnen betekenen. Zij kunnen op de pagina van hun kind kijken en als zij vinden dat dingen niet kloppen of zo, dan hoor ik dat graag. Dan zou ik zowel in gesprek gaan met de ouders als met de jongere. En zo probeer ik het er af en toe over te hebben en te vragen wat voor foto's zeg je op internet, waarom zet je die eigenlijk op internet? Hoeveel zit je erachter en wat voor accounts heb je? Hoeveel vrienden? Dat vind ik wel leuk om, dat vind ik wel wat zeggen over die jongere die daar mee omgaat. Ja, ik vind wel. Het is niet onze hoofdzaak, maar het is net als andere pedagogische dingen.
10.BF.4.18	Ouders	We hebben nu één meisje opgenomen, die mag van haar ouders bijvoorbeeld te mobiele telefoon niet hebben en zo gaat dat dan he. Dat spreek je dan af met ouders. Die hebben zeg maar een gezagspositie, het ouderlijk gezag en we vinden dat ouders degene zijn die zoiets kunnen aangeven. Wij kunnen het hooguit adviseren.
10.BMA.5.12	Bespreekbaar maken	Ik denk dus elk geval door het direct bespreekbaar te maken tijdens de opname. Zodat je weet is een kind hier heel actief mee of niet. Levert het voor opname al problemen op of niet. Dus dat je ook wel een beetje weet.. Dat daar omtrent ook al problemen waren zeg maar en als het zo is ga je dat natuurlijk heel voorzichtig aanpakken. En als ouders juist aangeven van oh nee hoor, hij gaat er prima mee om er is geen probleem, dan kun je dat ook wel weer loslaten.
10.BR.6.13	Verantwoordelijkheid ouders	Dan moeten we in gesprek met ouders en met de jongere over hoe we dat moeten doen. En vooral de verantwoordelijkheid van ouders hierin is heel groot, omdat wij niet zomaar mogen ingrijpen. En hebben ouders vinden ouders dat de jongere er echt niet mee om kan gaan, dan moeten ouders mogelijk maar de

		laptop weer mee naar huis nemen.
10.BR.6.22	Onderdeel opvoeding	En tegenwoordig is het een heel belangrijk aspect van de opvoeding denk ik, wat nog onderbelicht is, omdat het is relatief nieuw. Het gaat in sneltreinvaart. En heel veel ouders hebben er zelf nog weinig kaas van gegeten. Dus zullen we dat stuk, het pedagogische stuk, maar ook het veiligheidsstuk mee moeten nemen ook in onze behandeling en ook in onze observaties.
10.BW.7.7	Ouders betrekken	Nou ik vind dat wij als sociotherapeuten daar best wel redelijk bovenop zitten. Of tenminste in die zin, we overleggen natuurlijk wel met ouders hé van vind je het goed Smartphone wat dan ook en dat is goed dan vragen we ook aan ouders wat we een beetje in de gaten moeten houden.
10.BE.8.15	Thuis gewent	We vinden het heel belangrijk dat jongeren met ouders ook afspraken maken. Dus als ze opgenomen worden dat we dan al aan de orde stellen van nou hoe gaat dat thuis, wat zijn jullie gewent?
10.BE.8.16	Ouders lijn inzetten	We vinden het vooral belangrijk wat ouders, omdat ouders het ook weer over moeten nemen, dat zij die lijn ook eigenlijk inzetten. Over het algemeen zijn er weinig ouders die regels hebben dat valt dan wel weer op. Ik dacht dat dat wel meer, dat ouders daar ook wel mee bezig zouden zijn maar dat, nee de meeste ouders hebben daar eigenlijk niet zo'n zicht op.
10.BMI.9.14	Met ouders bespreken	Ik zou het dan ook wel met ouders bespreken. Als het een probleem wordt bedoel ik.
10.BMI.9.15	Ouders	ouders mogen natuurlijk ook zeggen wat zij er van vinden, maar stel dat wij dat aangeven omdat de behandeling er onder lijdt, dat het dan meer soort informatief is. Dat je ouders op de hoogte brengt. En niet om daar hun nog eens stem in te geven, maar meer dat je ze op de hoogte brengt van onze keus daarin. Ja en als ouders zelf zeggen het is een probleem, dan denk ik dat het net anders gaat. Dat ouders bijvoorbeeld aangeven mijn kind is er te veel mee bezig of wordt er teveel door beheerst ik denk dat wij dan zouden zeggen van dat gaan we eerst eens goed bekijken of dat echt zo is. En als het reden tot zorg is dan pakken we dat met het kind op.

Kernlabel 11 – Het gewenste beleid

Code	Sublabel	Fragment
11.BA.1.8	Structuur/ bewustzijn	En ja ik denk dat het goed is om daar meer structuur in aan te brengen en voor de jongeren. Ik vind wel dat ze die toegang moeten hebben, kunnen hebben maar ik denk dat je het moet beperken en dat je meer bewustzijn moet kweken.
11.BA.1.12	Begrenzing in tijd	Ja en ik vind sowieso dat ze te laat bij ons op de Branding nog op beeldscherm kunnen. Dus dat ze te laat nog op hun laptop mogen, te laat nog. Ze hebben vaak problemen met slaap, dat vind ik gewoon slecht, dat we daar gewoon niet duidelijk structuur in aanbrengen van oké dit is wel gezond en dit niet. Ik weet niet hoe ze dat thuis dan weer doen, maar ze kunnen wel ervaren wat het effect is van gezond gedrag.
11.BA.1.13	Begrenzing in tijd	Dan denk ik ja als je gewoon zegt tot 8 uur en klaar dan heb je gewoon dat je zelf gewoon nog even gewoon quality time kan hebben met die kinderen voor bedtijd en dat zij rustig kunnen gaan slapen. En dat je meer zicht krijgt op wat er allemaal speelt aan piekergedachten en dat soort dingen.
11.BA.1.16	Ruimte geven/ structureren	Ik vind echt wel dat je wel ruimte moet geven hoor, want het is ook zo, buiten in de buitenwereld heb je het ook. Maar ja we moeten het gewoon wat meer structureren, denk ik.
11.BA.1.17	Plan	Ja ik denk dat je echt met concreet plan moet komen. Met concrete doelen, wat wil je bereiken met het feit dat je het wel hebt, wat wil je bereiken met uhm het beperken tot een aantal uren. Dat je zegt van na 8 uur is het schluss. Ik denk dat je daar goed over na moet denken, hoe je dat dan wil gaan doen.
11.BA.1.24	Visies	Ja er zijn veel te veel visies nu, ik denk dat er echt één visie moet komen om daar gewoon goed mee te kunnen werken.
11.BD.2.16	Beperken	Op de Branding vind ik ook wel dat het hier hoort, alleen dat je dat wel moet beperken op de één of andere manier. En moet kijken wat je nodig hebt. We hebben maar een hele korte periode, we hebben maar drie maanden en daarvan hebben we maar twee maanden eigenlijk de tijd om een kind en het systeem volledig in kaart te brengen.
11.BD.2.17	Voorstel	Afhankelijk van het kind en de problematiek moet je kijken denk ik wat wenselijk is, maar ik zou me zo kunnen voorstellen dat je bijvoorbeeld een regel instelt van bijvoorbeeld de eerste twee weken niet. Dat je een duidelijke periode hebt, waarin je een band kunt opbouwen met een kind, een vertrouwensrelatie kan opbouwen zonder dat je daarbij allerlei andere personen meeneemt waarvan je je dan niet bewust bent.
11.BF.4.13	Bespreekbaar	Nu is er Wi-Fi en hebben kinderen in principe altijd hun mobiele telefoon hier, dus ze kunnen continu online zijn. Dat houdt wel een risico in. Ik denk dat wij beter moeten kunnen afchecken met kinderen of bespreekbaar maken van waar ben je mee bezig in de chat groepen. Wat voor dingen deel je met anderen.
11.BF.4.16	Keus van psychiater	Ja ik vind eigenlijk wel dat het hier anders moet zijn dan thuis. In de praktijk is het dat niet hier. Dat is een keus van onze psychiater. Die gaat er vanuit van het bestaat nu eenmaal en dat moet je faciliteren en de insteek is maak het gebruik ervan bespreekbaar met jongeren. Maar ik vind wel dat we met jongeren of met

		ouders als wij de risico's zien doen, we ze daarin moeten beperken. Dat is mijn persoonlijke mening.
11.BF.4.26	Stapje terug	Ik zou graag wat voorzichtiger, een stapje terug doen dan we nu doen omdat ik liever kinderen wat geef dan afpak. Maar ik vind niet dat het nu heel slecht gaat hoor.
11.BMA.5.11	Bescherming	Ik ben wel van mening, omdat ze zijn niet voor niets op een besloten afdeling opgenomen, dus ik vind wel ze hebben dus letterlijk die bescherming nodig en ik vind dat je dus ook dat je op social media gebied enigszins in bescherming moet nemen. In elk geval daar wel zorg voor hebben vooral.
11.BMA.5.16	Up to date	Nou ik zelf vind het wel prettig dat ik weet wat het is, want daardoor kan ik ook wel beter erop inspelen. Dus daar hoor ik ze dan wel eens over en dat hoeft ik dan niet perse zelf te gaan gebruiken maar, omdat je het zelf dan niet gebruikt weet je er niet zoveel van. Dus ik merk wel dat het handig is dat je een beetje up to date bent van wat dan speelt.
11.BMA.5.18	Professioneel	Maar ik zou het voor onszelf wel professioneel vinden als we wel een standpunt daarover uit kunnen dragen.
11.BR.6.11	Klaarstomen	Je kunt ze beter leren hoe je er wel om moet gaan. Dan gewoon verbieden en zeggen dat als je hier bent dan mag het niet. Op die manier stoom je ze ook niet klaar voor het leventje hierna. Waarin het overal wel is.
11.BR.6.19	In gesprek gaan	Ik denk ook zo als het nu is. En ook vooral met jongeren in gesprek gaan. Met name in gesprek gaan over wat doe je op internet en wat doe je op het moment dat je dingen tegenkomt die niet leuk voor je zijn. Zorg vooral dat het niet een geheim wordt en zorg dat je dus niet er bovenop gaat zitten. In de vorm van straffen en er van alles van vinden. Dat je jongeren meer begeleidt in hoe ze het ook kunnen doen. Ze zullen uiteindelijk toch hun eigen keuzes erin moeten maken om datgene op internet en met de sociale media te doen wat ze zelf willen.
11.BR.6.20	Veiligheid	En als het bij jongeren echt blijkt het echt schadelijk is, nou dan moet je er misschien voor kiezen om dergelijke apparaten niet zomaar tot hun beschikking te hebben. En dan kies je dus echt voor veiligheid, omdat jongeren ja te kwetsbaar zijn om hier gebruik van te kunnen maken. Dan praat je bijvoorbeeld over het plaatsen van naakt foto's van zichzelf of het doen van forse uitspraken via de sociale media waar het hele netwerk eigenlijk ontwricht raakt of in paniek raakt.

Bijlage D - Kernlabels interviews externe sociotherapeuten

Overzicht en uitleg codering

Voorbeeld:

1.KM.1.0 = Kernlabel 1, interview met **K**arakter **M**an, interview 1, fragment 0.

4.RV.6.11 = Kernlabel 4, interview met **R**ietschans **V**rouw, interview 6, fragment 11.

KM. = Karakter M an	RM. = Rietschans M an	UM. = UMC M an
KV. = Karakter V rouw	RV. = Rietschans V rouw	UV. = UMC V rouw

Datums van de gehouden interviews

RM en RV = 24 februari 2014

UM en UV = 25 februari 2014

KM en KV = 4 maart 2014

Beschrijving kernlabels

1. Effecten

Met het begrip 'effecten' doelen wij op wat de uitwerking van sociale media is op de omgeving. Hoe sociale media de jongeren en hun omgeving beïnvloed, staat in dit kernlabel centraal.

2. Maatschappij

Onder dit kernlabel vallen alle sublabels die iets zeggen over hoe het gebruik van sociale media in de maatschappij wordt gezien en wat de mening daarover is.

3. Motivatie

Hier vallen de sublabels onder die beschrijven wat voor de verschillende instellingen de motivatie is om te doen wat zij doen. Bijvoorbeeld waarom jongeren begrenst worden in het gebruik van sociale media gebruik of waarom dit juist niet gebeurt.

4. Ontwikkeling

Dit kernlabel bevat de sublabels die laten zien welke ontwikkeling er is op het gebied van sociale media. Wat is er veranderd door de jaren heen? Hoe ervaren verschillende generaties sociale media

5. Persoonlijke visie

In dit kernlabel hebben we aandacht voor de persoonlijke visie/mening van de extern geïnterviewde sociotherapeuten.

6. Sociale media

Onder dit kernlabel vallen alle labels die iets zeggen over wat het begrip sociale media is en inhoudt.

7. Team

De leidraad van dit kernlabel is de manier waarop de sociotherapeuten in de verschillende teams in verschillende instellingen kijken naar en omgaan met sociale media.

8. Wettelijke kaders

In dit kernlabel komen sublabels voor die gaan over wat er in de wet bepaald is betreffend sociale media. Denk hierbij aan de leeftijdsgrenzen, privacy etc.

9. Gebruik op de groep

Alle sublabels die iets zeggen over het gebruik van sociale media op de groep, vallen onder dit kernlabel. We bedoelen gebruik door jongeren, maar ook de manier waarop de sociotherapeuten afspraken die gemaakt zijn uitvoeren op de groep.

10. Instellingskaders

Onder dit kernlabel vindt u alle sublabels die uitleggen wat het beleid van de instelling is en hoe men tot dat beleid gekomen is.

Kernlabel 1 – effecten

Code	Sublabel	Fragment
1.KM. 1.7	Informatie voorziening	Ja, dat is op zich je goed recht om te posten wat je zelf wilt. Het is ook wel, de ander heeft bijna geen keus meer. Die leest het gewoon. Die heeft geen om het wel of niet te weten. En dat vind ik soms wel bijzonder. Dat mensen daar echt niet over nadenken. Dat ze echt posten wat ze willen en niet bij nadenken wie het lezen en wat mensen er mee moeten of mee kunnen.
1.KM. 1.8	Onzekerheid	Ja, je wordt zo op alles bekeken op die social media. Dus ook als iemand al een beetje onzeker is, dat alles op bijvoorbeeld Facebook natuurlijk heel positief of juist heel negatief worden neergezet, maar meestal zijn het hele leuke dingen en als het wel goed gaat. Maar jongeren daar best wel onzeker van kunnen worden.
1.KM. 1.9	Beïnvloed	Als je dan leest hoe leuk een ander het wel niet heeft of als je iets leest wat een ander gedaan heeft dat andere jongeren daar ook weer door beïnvloed worden. Het heeft zeker invloed op alle jongeren, als je leest wat andere allemaal doen en ze zichzelf een beetje verplicht voelen om ook dat soort dingen te gaan doen.
1.KM. 1.10	Bij blijven	Dat je bang bent om iets te missen. Dat je alles mee wil krijgen en als je een keer iets mis dan bang bent om er niet bij te horen.
1.KM. 1.11	Bij blijven/ onpersoonlijk	-Ja die kinderen, hoeveel Facebook vrienden hebben ze soms, zo'n 400 of 500 vrienden. En ja, als je iedereen moet volgen en op Twitter en al die dingen erbij, ja dan is het niet meer persoonlijk. Het gaat echt om zoveel mogelijk meekrijgen en bang zijn iets niet mee te krijgen.
1.KM. 1.20	Gefixeerd	Of via school, dat ze een kwartiertje snel via internet iets kunnen doen. Dus je merkt wel dat jongeren er heel erg op gefixeerd zijn. En dat ze er alles aan doen, om toch te proberen om iets op social media mee te krijgen.
1.KM. 1.23	Meningen	En je merkt dat het nu ook heel erg leeft hoor. Dat er ook wel in het team wel verschillende meningen over zijn. Sommige mensen vinden dat er iets meer vrijheid in moet komen, anderen vinden dat eigenlijk helemaal van niet.
1.KM. 1.48	Crisisgroep	Het is vaak toch wel echt zo'n crisisgroep. Wil je ook toch wel van dat je zegt oké, laten we eerst die veiligheid bewaren, de rust bewaren en dan gaan we van daaruit kijken of je het op kan bouwen.
1.KV. 2.3	Bereikbaar zijn	En ik zie ook wel dat sommige mensen daar echt last van hebben. Gewoon dat ze voor hun gevoel continue beschikbaar moeten zijn.
1.KV. 2.5	Verkeerde kant niet zonder kunnen	En dat zien we bij de jongeren ook hé. Sommigen komen hier binnen en die zijn echt verslaafd aan alles maar in de hand te hebben en overal contacten mee te maken en dat het gewoon de verkeerde kant op gaat. Dat ze gewoon niet meer zonder kunnen. Dat er ook wel dingen via Twitter of Hyves of weet ik veel wat allemaal gewoon negatieve berichtgeving is, waardoor ze gewoon heel erg van slag raken.
1.KV. 2.6	Positieve kant	Nou dat je inderdaad even snel een berichtje kan doen en dat de ander het dan weet op het moment dat het hem uit komt. En bij

		bellen is dan het soms zo dat het ongelegen komt. In die zin is het natuurlijk wel praktisch.
1.KV. 2.8	Niet concentreren	Nou ik denk dat doordat je altijd bereikbaar wilt zijn, je ook niet altijd kunt concentreren op de dingen waar je mee bezig bent.
1.KV. 2.23	Informatie zoeken	Nu kun je natuurlijk alles vinden hoe je dingen moet doen. Hoelang je een bepaalde zak om je hoofd moet doen of wat je eventueel nog wel bij elkaar kan slikken dat het nog net goed gaat of net niet goed gaat, weetje dat maakt het werk wel lastiger. De informatie is gewoon voor iedereen veel makkelijker te bereiken, dus ook voor deze kwetsbare groep. Dat wordt nog wel eens vergeten, dat niet alles positief is wat te vinden is.
1.KV. 2.24	Gevoeliger	En mensen die wat instabieler zijn, zijn gewoon veel gevoeliger voor dat soort dingen en dan komt het harder binnen en dat heeft soms nare gevolgen.
1.UM. 3.9	Effect	En wat dat voor effect heeft dat weten we nog niet, dat is gewoon nieuwe tijd.
1.UM. 3.10	Kwetsbaar	Kijk bij sommige kwetsbare kinderen is het risico dat ze in contact komen met mensen die verkeerde bedoelingen hebben.
1.UM. 3.11	Risico's	Risico's zijn er altijd geweest, maar vroeger moest dat op straat gebeuren en nu kan dat heel makkelijk via internetsites
1.UM. 3.12	Informatie zoeken	Ik bedoel er zijn ook allerlei websites met ongezonde ideeën of zoals bijvoorbeeld Pro-Ana sites. We hebben hier geregeld meiden met eetstoornissen, als je wilt weten hoe je snel gewicht kwijt kan raken en hoe je hulpverleners kunt bedonderen, dat kun je allemaal van internet afhalen. Rondom automutilatie heb je heel veel sites, dat versterkt elkaar enorm dat zien we wel. Vooral die sites waar dames, voornamelijk dames met persoonlijkheidsproblematieken elkaar opzoeken, dat kan heel versterkend werken.
1.UM. 3.14	Voordeel	Ja er zijn heel veel voordelen van social media ik bedoel het is een manier om heel makkelijk met heel veel mensen in contact te komen.
1.UM. 3.15	Steun	Kijk dat mensen met persoonlijkheidsproblematiek elkaar opzoeken via internet daar zien wij de negatieve effecten van maar ze vinden kennelijk ook steun bij elkaar anders doen ze dat niet, dus wat dat betreft is het denk ik ook goed.
1.UM. 3.16	Contact maken	En er zijn ook heel veel mensen die het moeilijk vinden om met andere mensen in contact te komen en die via social media wel heel makkelijk daar de eerste stap in zetten en dan nog kunnen kijken gaan we hiermee verder of niet maar dan hebben ze in ieder geval contact en kunnen ze in ieder geval ervaringen delen.
1.UV. 4.2	Effect	Je ziet wel heel veel meer pest gedrag via de social media. Jongeren die zichzelf beschadigen via social media, in de zin van als ze heel psychotisch zijn of grootheid ideeën hebben, dat ze dat soort dingen op Facebook of nou ja LinkedIn of hoe heten al die sites gaan posten en zichzelf daarmee beschadigen, want als ze weer beter zijn dan zie je toch wel weer dat er dan gepest wordt.
1.UV. 4.4	Gevolgen	Ja want de hele wereld kan het zien. Want als jij een foto post op het internet, ja die krijg je er eigenlijk nooit niet meer voor 100 procent af. Dus als iemand over tien jaar een baan voor jou heeft

		en jij gaat solliciteren en vervolgens gaat hij jou naam google en komt dan via via op die zelfbeschadigingssite uit.
1.UV. 4.11	Helpend	Nou wat helpend zijn is dat jongeren die heel veel behoefte hebben aan hun ouders, dan is het handig omdat ze dan korte lijntjes kunnen hebben met hun ouder om te appen om informatie of een geruststellend woord, een foto van hun huisdier of even het snelle contact. Dat kan wel helpend zijn. Soms is het handig om schoolwerk even op te vragen. Sommige jongeren zijn nog druk met hun schoolproces. Ga maar informatie opzoeken. Dan is het wel heel praktisch. Dat ze lekker op hun eigen kamertje kunnen doen, dat ze dat niet op een computer hier moeten doen. Dan is het wel veiliger voor ze om het die manier op een goede manier te gebruiken, ja.
1.UV. 4.22	Onontkoombaar	En net daarna is de Wi-Fi ook gekomen en ja, zoals ik zei je kunt het wel proberen, maar je kunt het niet altijd naleven. Zoals filmen en foto's maken, dat is verboden, maar soms heel soms dan zie je één keer een Youtube filmpje voorbij komen en dan denk je van heeee volgens mij was dat behang van hier. Ja daar doe je niets aan.
1.UV. 4.23	Schadelijk	Het is ook best wel schadelijk, want heel veel jongeren die in een verwarde toestand een liedje of rap hebben geschreven en dat op Youtube dan meteen zetten. De rest van je leven staat het erop en als je dan weer helder bent en je bent weer beter, dan altijd sta jij met je verwarde hoofd op internet.
1.RM. 5.3	Contacten	Dat je dat ook ziet dat het merendeel van onze jongeren die we opnemen vereenzaamd zijn thuis, maar die heeft nog wel heel veel contacten via social media. Ja en dat zijn contacten, daar kun je van alles bij voorstellen, maar dat zijn mensen met persoonlijkheidsproblemen, die zoeken dat op.
1.RM. 5.4	Sites	Wij kennen echt alle sites uit onze hoofd van hulp bij zelfdoding en dan wel de mindere sites, niet de officiële maar ja de jongeren zitten echt te kijken van hoe snijd jij en hoe snijd ik.
1.RM. 5.7	Contact maken	Nou ja dat is natuurlijk bij de groep die we onder controle hebben of die bij ons komen, dat zijn toch de mensen met angsten, met sociale fobie dat soort dingen, dus het contact maken gaat al minder natuurlijk. Nou daardoor is het, dan kan het ook negatief hebben, maar het kan ook voordelen hebben.
1.RM. 5.9	Hoofdprobleem	We zien tegenwoordig al steeds meer dat er problemen zijn met foto's en dat soort dingen naar buiten en daar zijn we heel erg op gericht, maar dat kunnen we niet altijd helemaal voorkomen. En dat is dus echt het grote nadeel, ons hoofdprobleem eigenlijk. Daar waarschuwen we jongeren ook voor, we gaan ook in contact met ouderen als we dat merken.
1.RM. 5.10	Positief	Voor de rest vind ik het heel positief. Ja, want sinds die sociale media kunnen mensen de school blijven door gaan ook als ze opgenomen zijn. Want je kunt gewoon chatten met je je leraar of je kunt hem zelfs zien he, dus dat is heel anders dan dat het vroeger was, want dan moest de docent hier heen komen. Nou, vanaf Lelystad of Amersfoort of waar dan ook vandaan. Dus dan onderbrak je de school en nu kun je eigenlijk de hele school doorgaan doen, bovendien vind ik het houden van contact met ja

		dat is niet negatief natuurlijk, dat is iets van deze tijd.
1.RM. 5.11	Controleerbaar/ negatief	Dus dan he is het ook alleen maar goed, als je het maar positief inzet en gebruikt. En dat is niet altijd controleerbaar en dan wordt het soms negatief
1.RV. 6.2	Effect	Ik denk dat het positief en negatieve effecten heeft. Want het is wel makkelijker zo om contact te leggen en contact te onderhouden hé, als je gewoon thuis zit kan je alsnog makkelijk contact onderhouden met je vrienden dus dat is wel positief vind ik. Maar het kan ook negatief zijn, doordat je inderdaad makkelijker iets negatiefs tegen iemand zegt via WhatsApp, dat je makkelijker ruzie maakt.
1.RV. 6.3	Karakter	Ja ik denk dat het van de persoon heel erg afhangt. De één zal er juist wat socialer van worden maar de ander kan het juist weer belemmeren. Dat heeft te maken met het karakter van de persoon denk ik.

Kernlabel 2 - Maatschappij

Code	Sublabel	Fragment
2.KM. 1.1	Overheersend	Dat het zo overheersend is voor sommige mensen en dat het bijna leidend is het social media dan, dat het social media belangrijker is dan het live contact wat sommige mensen echt hebben.
2.KV. 2.2	Doorgeschoten	Dat het veel te veel doorgeschoten is. Als ik zie dat sommigen echt de telefoon niet meer los kunnen laten omdat ze continue bereikbaar moeten zijn, dan vind ik dat niet gezond.
2.UV. 4.1	Toegenomen	Ik vind de afgelopen jaren wel extreem toegenomen in, hè voorheen had je een mobiel en daar kon je mee sms'en en we deden thuis af en toe op Youtube een filmpje kijken of een spelletje, maar tegenwoordig kun je natuurlijk overal waar je zit daarmee bezig zijn en zie je in de maatschappij echt extreem toegenomen.
2.RV. 6.1	Gebruik	Ja ik vind dat het vaak wel een beetje veel gebruikt wordt. Overdreven veel. Dat zou soms wel minder moeten denk ik, dat zou beter zijn.

Kernlabel 3 - Motivatie

Code	Sublabel	Fragment
3.KM.1.21	Contact, rust	Meestal komen jongeren ook even om tot rust te komen. En dan wordt er vaak gezegd weet je het is echt wel goed om contact met je directe omgeving te hebben, maar niet op deze manier.
3.KM.1.34	Belang opname	Ik denk van hier, het is niet het belangrijkste voor ze. Belangrijkste is dat ze tot rust komen of geholpen worden en als dat nodig is dat er even geen social media is, dan moet die keus gemaakt worden, maar ik ben er wel voor, dat als het wel zou kunnen, dat ik het wel belangrijk vind voor ze, om die sociale omgeving erbij te betrekken.
3.KM.1.42	Contact onderhouden	Ja ik vind het zo belangrijk dat je dat contact onderhoud. Bellen kun je wel zeggen, maar dat doen we zelf, als ik naar mijzelf kijk, van ja ik kan heel leuk zeggen dat ik iemand bel, maar een mailtje sturen of een berichtje sturen is natuurlijk veel makkelijker.
3.KM.1.44	Mogelijkheden	Ja ik zou het als ik vanuit mijzelf zou kijken zou ik het iets meer vanuit de mogelijkheden willen zien. Dat we toch echt meer gaan kijken wat jongeren wel aan zouden kunnen en dat we niet. Ik vind de basis op zich wel goed van in principe niet en als je het wel wil maak je er afspraken over, maar ik zou er wel voor zijn om dat iets meer te stimuleren. En dan niet per se al die social media waar je alle vrienden heb, maar misschien wel meer met het privé contact met de jongeren waar ze zelf of een Facebook waar ze zelf de keuzes kunnen maken met wie ze het contact leggen.
3.KM.1.50	Gezonde contacten	Ja ik denk als je naar de buiten wereld kijkt is het ook belangrijk om af en toe een keer per dag op je telefoon kan kijken of iets. Voor sommige jongere zou ik het wel heel belangrijk vinden dat dat kan. Gezonde contacten vind ik heel belangrijk.
3.KM.1.50	Gezonde contacten	Ja ik denk als je naar de buiten wereld kijkt is het ook belangrijk om af en toe een keer per dag op je telefoon kan kijken of iets. Voor sommige jongere zou ik het wel heel belangrijk vinden dat dat kan. Gezonde contacten vind ik heel belangrijk.
3.KV.2.15	Overprikkelt	Omdat vaak een crisissituatie komt doordat ze overprikkelt zijn. En het is wel alles bij elkaar is een overprikkeling en het is soms natuurlijk heel lastig te achterhalen waar het allemaal om draait tijdens de social media. Ik bedoel er wordt ook genoeg gepest en dat soort dingen. Dus voor ons hé als iemand hier binnen komt is dat natuurlijk niet altijd gelijk te checken.
3.KV.2.27	Luisteren	En natuurlijk probeer je rekening te houden en we luisteren ook echt wel naar de jongeren wat zij graag willen. Maar dat wil niet zeggen dat wat zij willen of wat ouders willen dat dat gelijk kan.
3.UM.3.20	Normale leven	Dus we proberen en we willen dat datgene wat bij het normale leven hoort, dat dat zoveel mogelijk blijft bestaan. Dan kijken we hoe we zo dicht mogelijk bij het normale komen. En dat proberen we eigenlijk met alles. En dat is zeg maar min of meer basaal de visie die er is voor het therapeutisch klimaat hier op de afdeling. Jongeren die thuis iedere dag nog naar buiten gaan, die boodschappen doen en met vrienden dingen ondernemen, die mogen hier ook buiten de afdeling dingen doen.
3.RM.5.16	Afpakken	En je kunt tegen een 14 jarige niet zeggen van ja het mag eigenlijk

		niet, maar ja doe je het toch, dan doen we eigenlijk niets. Nee, dan kunnen we het afpakken. En even zo vind ik dat nou als je hier gedwongen zit en je bent psychotisch of je nou je bent zo ontremd dat of noem maar op, nou dan is er een psychiatrische reden of medische rede waarom je zegt dat kunnen we afpakken. Dat doen we ook he.
3.RM. 5.17	Verantwoordelijkheid	Dus dat is een beetje het idee van ja, eigenlijk zit er dus geen verschil tussen buiten en binnen. Normaal gesproken niet. Je bent ziek of je komt hier omdat je een of andere stoornis of klacht hebt, maar dat wil niet zeggen dat je de verantwoordelijkheid van die laptop niet aankan.
3.RM. 5.23	Opvoedkundige taak	Want 9 van de 10 jongeren die hier zitten hebben het niet zo getroffen met het gezin waar ze uitkomen of met de opvoeding zelf. En die missen dus een gedeelte van opvoeden. Nou daar hoort dit, vinden wij, ook bij. Volgens mij is dat de visie van waaruit we doen
3.RM. 5.26	Gezonde omgeving	Nee, je moet juist op je oude school blijven, je moet juist gewoon bij gezonde of andere jongere, gewoon de dwarse doorsnee. Niet alleen hier in de kliniek met zieke kinderen en dan ook naar een zieke school en zo meteen naar een ziek gezin gaan. Dus we doen aan school en gezinsproblematiek heel veel. En dan hoort volgens mij dat sociale media gewoon in dat zelfde plaatje. Daar moet je gewoon mee leren omgaan. Nou goed, wij hebben niet de taak om het hier te leren, maar we willen wel in ieder geval de korte tijd hier ook gebruiken om te laten zien wat je er mee kan en wat je er niet mee zou moeten doen.
3.RV. 6.11	Autonomie	Nou dat is altijd heel lastig. Want als je dan gaat verbieden en dan gaat zeggen van ja lever dan je telefoon maar in, ja de eigen autonomie neem je dan een beetje over. Dus dat is ook weer niet goed. Dus we bekijken dan ook weer per persoon van hé sowieso het gesprek er weer over aangaan.

Kernlabel 4 – Ontwikkeling

Code	Sublabel	Fragment
4.KM. 1.27	Generatie kloof	Het is denk ik ook de oude garde en de nieuwe garde dat er toch een beetje een verschil in zit. Een verschil in opvatting. Ja de één zegt tot rust komen is helemaal geen contact met de buiten wereld, terwijl de ander denkt ja tot rust komen is ook juist met je goede vrienden contact. Ja en of dat nou op Facebook of Twitter moet zijn of ja op WhatsApp, of een keertje bellen, maar dat het contact best wel belangrijk is.
4.KM. 1.32	Normale leven	Ja, want het is toch als ze toch weer terug de maatschappij in gaan of terug weer naar huis gaan, ja het is zo belangrijk iets. We kunnen wel zeggen dat het onzin is, maar ik doe er zelf ook aan mee. We doen er zelf allemaal aan mee. Voor de kinderen is het hartstikke belangrijk.
4.KM. 1.33	Angstige ouders	En ouders, die zijn er vaak ook wel angstig in. Als je het aan ouders voorlegt, dat ze er liever voor kiezen om het niet te doen, omdat ze bang zijn dat ze zo beïnvloedbaar zijn of dat ze jongeren posten wel eens dingen waar ze achteraf spijt van hebben. Dan weet heel de sociale vriendengroep weet het dan alweer.
4.KM. 1.43	Onderschatting	Alleen denk ik wel dat er onderschat wordt hoe belangrijk social media nu voor de jongeren is. En dat het eigenlijk niet helemaal strookt met het contract wat we nu hebben eigenlijk. De basis afspraken.
4.KV. 2.7	Niet bereikbaar	Maar aan de andere kant denk ik van ik wil ook gewoon niet altijd bereikbaar zijn. Maar goed, ik ben van een andere generatie als jullie!
4.UM. 3.1	Verandering	Toen speelde het nog niet zo heel erg en toen was het aantal jongeren met een mobiele telefoon waar Wi-Fi op zat was toen ook veel minder. Dat was er wel, maar dat was meer uitzondering dan regel. Terwijl nu heeft bijna iedere jongere wel een smart Phone. Bijna iedereen wel.
4.UM. 3.8	Contact	Nou weetje het contact wat er tussen jongeren is, dat veranderd. Tegenwoordig gebeurt dat meer achter de computer. Wat wel veranderd is dat daarmee de wereld een stuk groter is geworden. Want als je één iemand belt dan ben je met één iemand in contact. Terwijl nu kan je heel snel via vrienden van vrienden van vrienden kan je een enorm netwerk opbouwen waardoor je heel veel mensen een heel klein beetje kent.
4.UV. 4.17	Wi-Fi	Dat we nu Wi-Fi hebben en dat is echt wel een probleem zeg maar. Want eerder kon je het veel beter reguleren. Dan kon je gewoon beslissen wanneer ze op internet konden. Het is echt grenzeloos. Dat is ook echt lastig.
4.UV. 4.18	Generatie	Het is natuurlijk ook wel een beetje van deze tijd, van deze generatie die dat gewoon nu hebben. Ik bedoel iedereen heeft een mobieltje. Het is niet eens de vraag of je er een hebt, die heb je gewoon al. En een Ipod en een laptop en... het is ook best wel veel wat kinderen hebben. Vind ik vaak. Ja de telefoon is niet het enige waar ze mee binnen komen.

4.UV. 4.21	Wi-Fi	Dat hebben we natuurlijk gehad voordat we de Wi-Fi hadden. Konden ze twee drie uur per dag op de computer in het at lokaal en dan konden ze daar een uur computeren als ze dat wilden. En dan mochten ze op Facebook en Hotmail en msn en weet ik wat allemaal. Maar ja, na dat we die Wi-Fi hebben gekregen, zijn alle deuren open gegaan en konden ze gewoon vol gas op het internet
4.RM. 5.2	Generatie	Nou ja, ik denk dat als ik het vergelijk met mijn eigen tijd, dat kan natuurlijk toch mooi, maar dan zijn de contacten toch wel heel erg veranderd. Wij moesten mensen altijd opzoeken, alles was face-to-face, anders moest je bellen met de enige telefoon die thuis bij je ouders in de kamer stond ja.

Kernlabel 5 – Persoonlijke visie

Code	Sublabel	Fragment
5.KM. 1.3	Contact	Ik hoop niet dat het in de maatschappij zo ver gaat komen, maar ik denk wel dat bij sommige mensen nu zover zijn dat het bijna in plaats van het live contact, aan het komen is ja. Het wordt steeds gekker natuurlijk wat je kan. Je ziet het wel steeds meer opkomen.
5.KM. 1.4	Privacy	Het is wel zorgelijk soms denk ik, als je ziet wat sommige mensen er op kwijt kunnen, allemaal van elkaar weten. Dan denk ik nou, ik wil het niet eens weten. Maar ik snap ook niet dat sommige mensen allemaal op social media zetten al die dingen.
5.KM. 1.5	Omgang sociale media	Dat jonge mensen open zijn, dat vind ik wel mooi eigenlijk. Maar dat je dat wel af kan stemmen bij wie je open bent.
5.KM. 1.6	Werk gerelateerd posten	Soms als je vrij bent en dat je dan ziet wat collega's op Facebook posten of op social media posten over het werk. Dan denk ik van ja ik ben vrij. Ik vind het niet kunnen dat het werk gerelateerd is, maar ik wil ook niet weten hoe het nou op het werk is.
5.KM. 1.7	Informatie voorziening	Ja, dat is op zich je goed recht om te posten wat je zelf wilt. Het is ook wel, de ander heeft bijna geen keus meer. Die leest het gewoon. Die heeft geen om het wel of niet te weten. En dat vind ik soms wel bijzonder. Dat mensen daar echt niet over nadenken. Dat ze echt posten wat ze willen en niet bij nadenken wie het lezen en wat mensen er mee moeten of mee kunnen.
5.KM. 1.31	Kans bieden	En mondjes maat gebeurt het nu wel wat vaker, dat het gewoon een kans krijgt. Dat merk je nu ook bij collega's en dat vind ik zelf ook eigenlijk, dat jongeren een kans moeten krijgen om het te proberen, om te laten zien hoe ze er mee omgaan. En als ze dat kunnen dan vind ik het alleen maar mooi en als we merken dat het niet goed gaat dat het dan weer teruggaat. En dat is een beetje zo het gebied waar we beetje zoekend in zijn ja.
5.KM. 1.45	Contact onderhouden/wens	Tegenwoordig vind ik dat wel een belangrijk iets. Dat ze met de sociale omgeving dat je daar contact mee houdt. Met de mensen op school. Nu wordt er wel eens gezegd, je kan beter niets posten of zeggen, maar dan op je school gaan mensen ook allemaal zelf dingen verzinnen en na zes weken gaan de jongeren weer naar school toe en dan moeten ze alles gaan uitleggen waarom ze zes weken nergens waren. Terwijl ik denk, als je dat op een goede manier doet, kunnen ze het beste wel blijven gebruiken ook. Dus dat zou wel mijn wens zijn.
5.KV. 2.0	Visie	Ik heb helemaal niks met social media.
5.KV. 2.4	Rust nodig	Een mens heeft ook soms gewoon rust nodig.
5.KV. 2.9	Grenzen stellen	Ja dan denk ik dan heb je als ouder ook gewoon niet genoeg grenzen gesteld. En ja dat zijn verloren jaren eigenlijk. Want ze concentreren zich niet meer op school, hebben geen vrienden meer, de familierelaties zijn al zowat weg, maar dat ontstaat niet van de één op andere dag, dat groeit. En daarom vind ik het heel belangrijk om daar maat aan te geven, want welke puber kan uit zichzelf maat houden?
5.KV. 2.12	Beperkte rol	Social media moet een beperkte rol heb op een gesloten groep.

5.KV. 2.13	Toegespitst	Social media moet op een gesloten groep op het individu toegespitst zijn.
5.UM. 3.17	Omgang	Ja ik denk niet dat er veel verschil moet zijn tussen binnen de kliniek en buiten.
5.UV. 4.3	Ongezonder	Zelfbeschadiging, om maar een voorbeeld te noemen, is natuurlijk niet gezond. Het is een coping die niet oké is. En als je dat dan tentoon gaat spreiden op het internet en daar dus ook volgers bij kunt hebben, mensen die daar interesse in hebben of die dat als voorbeeld zien of die dan denken van dat is wel een interessant onderwerp daar gaan we even flink verder op zitten pesten, wat je ook veel ziet. Dat vind ik niet gezond
5.UV. 4.20	All in one	Wat ik ook wel lastig vind met een mobiele telefoon, vroeger kon je er mee bellen, maar nu kunnen ze er op internetten, het is hun muziek en spelletjes die er op zitten. Dus het is, ondanks dat ze ook op social media kunnen, kunnen ze er naast is het ook wat afleiding en kunnen ze er ook wat ontspanning mee krijgen. Het is all in one zeg maar. En dat is wel lastig, want je kan anders had je wel veel makkelijker gezegd van we nemen het in, met vaste tijden wanneer je er op kan.
5.RM. 5.27	Face to face	Nou één van de mogelijkheden is om daar een tablet mee te hebben. Want wij hebben wel laptops die op het netwerk kunnen, maar ja dat werkt gewoon niet. Want dan via het netwerk moet je weer, nou ja dat werkt niet snel genoeg. En wij willen eigenlijk ook de mogelijkheid van de jongeren die thuis zitten of die ons willen dat ze ook kunnen whatsappen bijvoorbeeld. Als je dan kan whatsappen of dat je jongeren gewoon kunt zien als je met ze praat als ze thuiszitten van joh ik kom echt niet meer terug dan helpt het al als je face to face kan praten met zo'n telefoon.
5.RM. 5.28	Drempel	Ja nou ik heb dan wel zo'n ding voor mijn werk, maar jongeren willen gewoon graag even kort whatsappen. De drempel om hier iemand te bellen en niet weten wie je aan de telefoon krijgt is vaak heel groot. En andersom hebben we het wel, we hebben zo'n motivatie teampje, verpleegkundige of twee verpleegkundige die mensen thuis bezoeken, maar dat is ook weer zo'n stap verder. Dus ja. Het is mooi om elkaar gewoon even te zien als je belt.
5.RV. 6.5	Gebruik	Nou, omdat ik vind dat je hier voor jezelf komt en wat heb je er dan aan om zo in contact te zijn met de jongeren. Want dat is ook zo, als je weggaat ga je niet ineens de WhatsApp groep verlaten. Ja en ik vind dat klem je je zo aan elkaar vast, dat is niet de bedoeling.

Kernlabel 6 - Sociale media

Code	Sublabel	Fragment
6.KM. 1.0	Begrip	Nou ik moet echt meteen aan internet denken, Facebook, Twitter, WhatsApp. Contact mogelijkheden met je sociale omgeving eigenlijk. Zowel onbekende als met bekende. Ja, dat is internet telefoongebruik, internet gebruik, computer gebruik, van alles eigenlijk.
6.KV. 2.1	Begrip	Ik versta onder social media alles wat met Facebook, Twitter dat soort dingen te maken heeft.
6.UM. 3.7	Begrip	Ja wat er veel gebruikt wordt is natuurlijk heel veel dingen via Facebook. En ja gewoon alle andere middelen van communicatie, ik denk dat Facebook de meest voorkomende is maar dingen gaan ook via de mail of via WhatsApp of ja groepen van WhatsApp.
6.UV. 4.0	Begrip	Ik versta onder social media, het telefoon gebruik van WhatsApp, het sms'en, maar ook de Facebook, de Youtube echt het internet zeg maar waar jongeren gebruik van maken. Al die middelen bij elkaar.
6.RM. 5.0	Begrip	Volgens mij verstaan wij er alles onder wat via de computer, waarmee je met de computer contact kan maken. Dus dat kan sms zijn dat kan ook YouTube bijvoorbeeld zijn. Want daar wordt ook veel opgezocht of gewoon internet. Maar wij verstaan ook wel het email verkeer mee. Ja dus volgens mij is social media alles wat buiten het normale face to face contacten doet eigenlijk. Wij verstaan het heel breed, dus laptop, smart Phone dat alles wat in bezit is, is gelijk ook social media.
6.RV. 6.0	Begrip	Ja dat is dan denk ik aan je telefoon, aan je laptop, je computer en dat je contact hebt met andere mensen. Dat contact met andere mensen, wat niet face to face is.

Kernlabel 7 – Team

Code	Sublabel	Fragment
7.KM. 1.23	Meningen	En je merkt dat het nu ook heel erg leeft hoor. Dat er ook wel in het team wel verschillende meningen over zijn. Sommige mensen vinden dat er iets meer vrijheid in moet komen, anderen vinden dat eigenlijk helemaal van niet.
7.KM. 1.25	Verdeeldheid	Ja, het gebeurt wel vaker hier in het team dat we ergens verdeeldheid over hebben, dat is ook normaal vind ik. Alleen ja, je merkt nu wel dat het dat het geprobeerd wordt om bespreekbaar te maken, alleen dan wordt er toch vaak vast gehouden aan de oude afspraken.
7.KM. 1.26	Overleg	Ja, je merkt nu wel dat er iets meer beweging in komt. Die basis afspraak zijn we het allemaal eigenlijk wel mee eens, dat het goed is om het gewoon in principe niet te doen, tenzij jongeren het wel kunnen of willen. Dus je merkt wel dat er steeds meer een overleg of iets mogelijk is, maar ja het blijft wel lastig.
7.KM.1.46	Duidelijker beeld	Want ja, we doen nu eigenlijk ook maar wat, wat wij denken wat goed is. Dan merk je in een team met vijftien man, ja er allemaal heel anders in staat. Dus dat vind ik wel belangrijk, dat als we er verder mee gaan dat we een iets duidelijker beeld hebben.
7.KV. 2.20	Team	Ja, we werken volgens dezelfde afspraken want dat zijn vaste regels die we per jongere maken en daar moet iedereen zich aan houden. Nou ja er zit ook nog een behandelteam boven hé zo en je maakt de lijnen met z'n allen en je kunt niet altijd, het is in een team geven en nemen. Dus je zult af en toe moeten meebewegen en af en toe is het ook ja al sta je er niet achter je moet het gewoon doen.
7.RV. 6.14	Uitdragen	En het vooral ook met zijn allen uitdragen ja, allemaal hetzelfde erover denken.

Kernlabel 8 - Wettelijke kaders

Code	Sublabel	Fragment
8.KM. 1.29	Leeftijd	Dan zit je wel op een lastig iets, want sommige jongeren zijn ook 16 of 12 jaar en ouder of 16 jaar en ouder dat ze eigenlijk zelf daar in heel veel te beslissen hebben en dan zit je op een heel grijs gebied eigenlijk.
8.KM. 1.30	Leeftijd	In principe zijn ze soms wel zestien dat ze alles zelf mogen beslissen, maar ja als ze een licht verstandelijke beperking hebben zitten ze wel op zo'n grijs gebied dat ze het eigenlijk soms niet aankunnen en dat je vanuit hier ook maar de inschatting maakt of het wel of niet verstandig is.
8.UV. 4.16	Leeftijd jongere	Je merkt hoe jonger ze zijn hoe makkelijker je dat ook wel in kan zetten, maar zodra boven de 15 ongeveer dan vaak hebben ze dan iets van nee, dit zijn mijn spullen, daar gaan jullie niets mee doen. Dan wordt het echt een strijdpunt. En dan merk je ook wel dat je het soms niet kan voorkomen, dat is wel erg lastig.
8.RM. 5.14	Leeftijd	We zitten een klein beetje met de leeftijdsgroep he, tot 16 zijn de ouders wel eigenlijk verantwoordelijk ook boven de 16 mag je niets zeggen wij vinden dat we niet kunnen behandelen hier als wij dit soort dingen niet met ouders zouden kunnen overleggen.

Kernlabel 9 - Gebruik op de groep

Code	Sublabel	Fragment
9.KM. 1.16	PC	We hadden een computer staan op de groep en daar kan de jongere op internet.
9.KM. 1.18	Gemis	Ja nu de computer is er niet dus dan merk je dat heel veel jongere het missen.
9.KM. 1.19	Stiekem gebruik	En met telefoons merk dat je het soms stiekem wordt gedaan, ja. Soms mogen ze hun telefoon als mp3 speler gebruiken en dan wordt de sim kaart eruit gehaald. Maar jongeren zijn zo slim, dat ze nog een extra sim kaart meenemen. En dat ze dan toch wel contact kunnen hebben.
9.KM. 1.28	Ouders	Heel vaak bepalen we wat kan met ouders erbij. Om aan te geven of ze er positief of negatief mee omgaan of ze alleen leuke contact hebben of dat ze veelal moeilijke contacten hebben, dus ouders zijn daar wel een belangrijke spil in.
9.KM. 1.35	Uitwisselen	Als de computer het dan deed en dat jongeren op Facebook gingen en dat ze dingen gingen uitwisselen met elkaar. En dat je er dan achteraf achter komt dat ze in het weekend hebben afgesproken en dat ze dus heel veel van elkaar wisten ook.
9.KM. 1.36	Privacy	Ja en verder qua foto's, nee. Dat gebeurt nu eigenlijk niet. Het hangt ook een beetje van de groep af hoor. Soms heb je zo'n groep dat het meer gebeurt. Dan hoeven er maar één of twee te zijn die het wel doen en dan merk je meteen dat de rest het ook doet. Maar de laatste tijd is daar eigenlijk wel minder sprake van.
9.KM. 1.41	Weinig klagen	Alleen bij opname balen kinderen, maar als ze er eenmaal zitten. Je hoort ze heel weinig klagen. Dus ergens is het wel een voordeel. Maar aan de andere kant vind ik het niet de manier, om te zeggen we hebben geen computer, dus het kan niet. Ik vind wel dat je de mogelijkheid open moet houden.
9.KM. 1.48	Crisisgroep	Het is vaak toch wel echt zo'n crisisgroep. Wil je ook toch wel van dat je zegt oké, laten we eerst die veiligheid bewaren, de rust bewaren en dan gaan we van daaruit kijken of je het op kan bouwen.
9.KV. 2.21	Contact onderling	Wat we weleens horen is dat er wel contact is in de weekenden of met jongeren die hier dan al weg gaan omdat er natuurlijk best wel veel verloop is, dat we soms nog wel horen via jongeren die op dat moment bij ons op de groep zijn hoe het met de jongeren die al met ontslag gaan, gaat. Dus sommige jongeren hebben wel dan contact. Ja dat kan in sommige situaties goed zijn, in sommige situaties niet zo handig. Ik bedoel ze zien elkaar hier in crisissituaties en dingen kunnen ook elkaar versterken en dat is soms wel lastig.
9.KV. 2.22	Contact onderling	Als dan iemand met ontslag gaat en daar gaat het niet goed mee en dat hebben ze via een medium te horen gekregen dan gaat het zo iemand die hier nog is ook niet goed. Maar kom daar maar weer eens achter wat er dan speelt. Dan blijkt uiteindelijk in gesprek van ja ze maken zich zorgen om diegene die dan weg is.
9.UM. 3.3	Wi-Fi	Jongeren zijn vrij om daar gebruik van te maken. En ook om Wi-Fi op te gaan.
9.UM. 3.13	Contact	We hebben jongeren die hier opgenomen zijn en we hebben

	onderling	jongeren die ergens anders in behandeling zijn en die een bed op recept hier kunnen krijgen, als het even moeilijk gaat. Dat is voor 24 uur crisisopname. En het lijkt er soms op dat ze via internet met elkaar afspreken om elkaar hier te ontmoeten. Of dat ze zeggen van hee ik ben weer opgenomen en dat iemand dan voor een duur van 24 uur even 'op visite komt'
9.UM. 3.24	Vrienden	Mensen maken hier wel vrienden, dat gebeurt en dat weet ik ook. Wij proberen erop aan te sturen dat mensen niet te veel hun vriendenkring uit de psychiatriebronnen putten zeg maar, dat proberen we te ontraden. Ik ben daar zelf, de afdeling is daar fel op tegen maar ik ben er wat ambivalent over. Ik denk van ja als je hier langere tijd opgenomen bent geweest samen met iemand anders en je hebt dingen gedeeld en elkaar geholpen en gesteund, dan is het vervelend dat daar nadelige kanten aan zitten maar er zitten zeer zeker ook positieve kanten aan. En overal in de zorg wordt er juist vaak naar toegewerkt om ook wel weer contact te hebben met mensen met vergelijkbare problematiek en om ervaringen te delen enz. enz. Maar ja dat betekent dat daar ook dingen in gebeuren waar je geen grip op hebt die misschien niet helpen.
9.UM. 3.25	Bondgenoten	Ik denk dat mensen hier meer bondgenoten vinden dan mensen waar ze de pik op hebben, over het algemeen. In dat opzicht gebeurt het niet heel gauw dat ze iemand te kakken zetten bijvoorbeeld via Facebook.
9.UV. 4.9	Contact onderling	Op sommige momenten hebben we heel veel kinderen met dezelfde stoornis en met autistische jongeren is dat geen probleem, want die hebben hun eigen kader, die blijven daar vooral ook binnen. Maar soms heb je kinderen met een persoonlijkheidsstoornis, die vinden elkaar heel lief en heel aardig en hebben binnen 5 minuten elkaars mobiele nummer en zitten dan lekker onder de tafel te appen met elkaar.
9.UV. 4.10	Omgang	De beste omgang is bijna niet te doen. Voordat we hier Wi-Fi hadden konden we het nog wel enigszins inperken he, want dan moest je op het internet van buiten. Nou ja, veel kinderen hadden natuurlijk een tijd geleden nog geen internet van buiten, maar nu is dat bijna niet meer te doen. Er is geen beginnen meer aan.
9.UV. 4.19	Financiële middelen	Dat jongeren die geen financiële middelen thuis hebben, dat ze geen mobiel hebben. En wat ik dan bemerk bij de groep is dat iedereen dat heel raar vindt, dat jij geen mobiel hebt.
9.RM. 5.1	Opnemen	Maar je kan al zelfs telefoongesprekken opnemen enz. he, nou dat vinden wij ook sociale media problemen in ieder geval. Dat jongeren zeggen van ja maar ik heb wel gehoord van wat je tegen mijn moeder heb gezegd, door dat soort dingen.
9.RM. 5.5	Contact onderling	Wij hebben heel vaak hier dat wij opnames krijgen en dat is vooral bij de herhaling opnames, dat het hier op de afdeling al bekend is omdat de jongeren het weten via Facebook of whatsapp. Wij hebben dan die bed op recept kamers dan kunnen ze bellen van joh ja het gaat niet zo goed kan ik hier één of twee nachten blijven. Dat gaat in overleg met de jongeren die hier zijn. En dat is niet zo'n goede ontwikkeling vind ik. Vooral omdat het mensen belemmert hierzo om contact te zoeken, gewoon sociaal, normaal contact.
9.RM. 5.6	Lijfelijke	Wij hebben hier ook meer last van jongeren die hier niet weg willen,

	vrienden	dan jongeren die hier weglopen. Want ineens hebben ze wel lijfelijke vriendjes.
9.RV. 6.4	Gebruik	Ja het wordt wel vaak gebruikt. Ik hoor ook wel eens dat ze echt van die WhatsApp groepen aanmaken, van de Rietschansjongeren. Daar houd ik niet zo van.
9.RV. 6.15	Onderling contact	Dat wij met elkaar wel zoiets hadden van oké wat vinden we hier nou van. Want hoe kan het nou dat uh, ja dat dat echt een beetje was dat het balletje ging rollen zeg maar. Dat de jongeren opnames eerder wisten. En toen was er ook een meisje op de besloten kant die was met ontslag en toen zeiden jongeren tegen ons van oh komt dat meisje weer terug? En met een IBS? Nou wij pff ik heb er nog niks over gehoord en tien minuten later telefoon weet je wel komt dat meisje terug met een IBS.

Kernlabel 10 – Instellingskader

Code	Sublabel	Fragment
10.KM. 1.12	Regels	En de standaard afspraak hier op de Rots is dat de jongeren geen telefoon in eigen beheer hebben.
10.KM. 1.13	Uitzondering	En in overleg, als uitzondering, een keer WhatsApp kunnen checken en dat ze een kwartiertje per dag of drie keer per week een kwartiertje hun WhatsApp checken. Dus ja en dat is nu heel erg afgehouden.
10.KM. 1.14	Contract voor gebruik	Er wordt per jongere een contract opgesteld, van wat ze wel en niet mogen, maar sociotherapeuten mogen altijd mee kijken met jongeren en wat ze doen.
10.KM. 1.15	Per individu	En dan mochten de meesten ook wel op Facebook, tenzij ouders aanvragen dat niet te willen. Dus in principe wordt dat per jongere bekeken.
10.KM. 1.17	Toezicht	Bij sommige jongeren was het de afspraak dat je daar bij zat, bij sommige jongeren wat het de afspraak dat ze zelf mochten, maar dat we altijd mee konden komen kijken. Of dat we terug konden kijken eventueel wat ze gezocht hadden. Maar ja, in die zin wel altijd in het zicht
10.KM. 1.21	Toezicht	We willen er graag wel zicht op hebben, met wie je dan contact hebt. Dus in principe gebeurt het niet en als je het wel wil, worden daar persoonlijke afspraken overgemaakt. En dan is eigenlijk tot nu toe als dat gedaan wordt, is het dat jongeren bij ons op kantoor dan onder toezicht. Dat we mee, we hoe niet eens mee te lezen, maar dat we er bij zijn als ze het doorlezen.
10.KM. 1.22	Regels	En zicht hebben is echt wel zo'n regel die er ooit is ingevoerd omdat het niet voor alle jongeren even goed is om die externe contacten met iedereen te hebben.
10.KM. 1.28	Ouders	Heel vaak bepalen we wat kan met ouders erbij. Om aan te geven of ze er positief of negatief mee omgaan of ze alleen leuke contact hebben of dat ze veelal moeilijke contacten hebben, dus ouders zijn daar wel een belangrijke spil in.
10.KM. 1.36	Op de hoogte zijn	Het is wel een beleid van langer geleden. We hebben altijd al een computer en er waren eigenlijk altijd al wel afspraken over, van eigenlijk van alles wat jongeren hier deden wilde we op de hoogte zijn van wat ze hier deden.
10.KM. 1.37	Overleg	Op de computer ook en eigenlijk hadden we de afspraak van wat je doet, doe het in overleg.
10.KM. 1.38	Afspraken/ individu	Maar op een gegeven moment werd de social media steeds belangrijker, dus eigenlijk is dat er gewoon in meegenomen in het contract. Van weet je, we kijken per jongeren of het wel of niet kan en dan kijken we nog steeds gewoon met ze mee.
10.KM. 1.39	Achterhaald	Dus eigenlijk is het een beetje, we stelden eigenlijk altijd een contract voor ze op en daar is het een beetje in meegenomen. Maar het is nog wel echt achterhaald eigenlijk. Ook omdat het toen het opgesteld was, veel minder belangrijk was dan dat het nu is.
10.KM. 1.40	Afspraken	Sommige hebben dan de afspraak dat ze met bepaalde jongeren

		geen contact mogen van hun ouders, nou dan schrijven we dat erin. En wat ze wel en niet mogen posten over zichzelf. Dat ze niet moeten posten als ze zich depressief voelen en als suïcidale uitingen hier hebben gedaan dat het niet heel handig is dat op Facebook te zetten, Twitter te zetten. Wat voor sites ze wel en wat voor sites ze niet mogen bezoeken en wat voor spelletjes wel en niet kunnen doen.
10.KM. 1.47	Controle hebben	Dat je wel ergens controle op hebt, wat er gebeurt. Honderd procent willen en kunnen we ook niet. Nu gaan we heel erg vanuit beheersen en kijken wat je los kan laten, terwijl je nou ja je zou het ook andersom kunnen doen. Van laat ze maar en als het mis gaat dat je het terugkrijgt.
10.KV. 2.10	Gebruik/ regels	Het social media gebruik van jongeren op de groep moet met mate. Maar ja je hebt het hier over een crisisgroep hé, dat is weer anders dan een behandelgroep. Hier is het echt crisis als ze hier komen dus dan is het in eerste instantie gewoon 'nee'. Ze mogen alleen bellen met hun ouders en dat contact vaak eerst maar eens weer een beetje opbouwen en nou sommigen mogen dan onder begeleiding of alleen dat wisselt per jongeren, een bepaalde tijd sms'en of hun apps bekijken.
10.KV. 2.11	Duidelijke afspraken	Kijk ik zie best wel in dat het goed zou zijn als ze ook hier af en toe achter de computer mogen. Maar ook dat is met heel duidelijke afspraken om gewoon te voorkomen dat ze er helemaal in verzanden.
10.KV. 2.14	Minimaliseren	In een crisissituatie moet je dat denk ik wel minimaliseren. Nou dat ze dus beperkt met hun mobiel ergens kunnen gaan zitten.
10.KV. 2.17	Afspraken	Nou nu is het eigenlijk allemaal niet. Op een enkele uitzondering na die dus met hun mobiel wat mag bekijken en terug mag sturen, maar er zijn er die helemaal niks hebben.
10.KV. 2.18	Wijziging	Omdat toch wel meerdere jongeren er om vroegen zo van ja maar wij willen wel graag contact houden met onze vrienden en dat gaat inderdaad tegenwoordig niet meer zo met de telefoon dus ja. Sinds een half jaar was het denk ik dat we ermee werkten dat ze een half uur mochten aanvragen dat ze achter de computer mochten.
10.KV. 2.19	Telefoons	Mobiels moeten ingeleverd worden. Dat is ook allemaal in ons beheer. Maar sommigen hebben dan dus dat ze een kwartier of een half uurtje op hun mobiel mogen om dan iets te checken.
10.KV. 2.25	Weekend-contract	Dus we proberen als kinderen hier opgenomen zijn en naar huis gaan, maken we altijd een weekendcontract en dat doen we samen met ouders.
10.KV. 2.26	Aangeleerd/ ouders	Nou dan hoop je dat er in die zes weken het één en ander aangeleerd is en dat ouders ook handvaten om er mee om te gaan en ook als ze hier met ontslag gaan dan is er eigenlijk altijd wel een nazorgtraject.
10.KV. 2.28	Structuur	Structuur is voor heel veel pubers heel belangrijk. Geeft rust, dat ze weten waar ze aan toe zijn.
10.UM. 3.0	Internet	We hebben die problemen een tijd buiten de deur kunnen houden, totdat we twee jaar geleden ander internet, gratis Wi-Fi kregen in het hele ziekenhuis.
10.UM. 3.2	Beleid	In principe is bij ons het beleid eigenlijk altijd: ja, tenzij. De

		belangrijkste voorwaarde is dat ze zich aan de structuur van de afdeling houden.
10.UM. 3.4	Beleid	Er wordt dus bij ons heel erg gekeken naar van hoe gaat iemand er mee om. In principe is het ja, jongeren hebben thuis ook internet, hebben thuis ook een mobieltje dus waarom hier niet? Tenzij we zien dat het op één of andere manier zien dat het niet goed is of dat het niet werkt.
10.UM. 3.5	Adviseren/ beperken	Of dat ze via social media, nou wat we de laatste tijd wel vaak hebben gehad dat is dat jongeren behoorlijk gepest zijn. Dus dan kan het zijn dat we daarin adviseren niet online te gaan of dat we het beperken.
10.UM. 3.6	Beschermen	Soms wel eens hebt met manische jongeren die van alles de wereld insturen waarvan je denkt van nou als ze later niet meer manisch of uit hun psychose zijn en ze zien dan weer terug wat ze allemaal voor schade hebben aangericht op hen heen, dat moeten we dan voorkomen, daar moeten we ze tegen beschermen. Dan gebeurt het weleens dat we zeggen niet op de laptop of alleen onder begeleiding of niet op de mobiel.
10.UM. 3.18	Slot	Het is in die zin niet anders dan thuis. Kijk als kinderen thuis tot diep in de nacht filmpjes zitten kijken dan wordt daar door ouders ook opgetreden hoop ik en gezegd van nou er komt een slot op. Maar wij gaan er geen slot op zetten dat is vaak wel iets wat we aan ouders overlaten.
10.UM. 3.19	Behandelvisie	De behandelvisie hier is dat op het moment dat je iemand opneemt op een gesloten afdeling, dan breng je iemand in een situatie die zo abnormaal is, dat het heel moeilijk is om te zien van wat zien we nu voor gedrag? Bepaald gedrag verdwijnt hier op de afdeling of zie je hier helemaal niet, maar dat zegt niet dat het er niet is alleen dat het er bij ons niet is. Bepaald gedrag ontstaat hier op de afdeling, kan zijn dat dat ook gedrag is wat er niet is als iemand buiten is.
10.UM. 3.20	Normale leven	Dus we proberen en we willen dat datgene wat bij het normale leven hoort, dat dat zoveel mogelijk blijft bestaan. Dan kijken we hoe we zo dicht mogelijk bij het normale komen. En dat proberen we eigenlijk met alles. En dat is zeg maar min of meer basaal de visie die er is voor het therapeutisch klimaat hier op de afdeling. Jongeren die thuis iedere dag nog naar buiten gaan, die boodschappen doen en met vrienden dingen ondernemen, die mogen hier ook buiten de afdeling dingen doen.
10.UM. 3.21	Visie	Ja dat is, die visie ontstaat met de jaren dat wordt steeds weer bijgesteld en aangepast. Maar dit is zeg maar al heel lang basaal de visie. Die verandert soms een beetje naar wat meer beschermen en dan weer naar minder beschermen, maar globaal blijft dit het.
10.UM. 3.22	Normale leven	Als een jongere gewoon social media kan gebruiken en dat thuis ook doet, dan zien we niet in waarom dat hier niet zou kunnen. En als we denken van nou ja dat heeft wel veel nadelige effecten, dan gaan we daarin sturen.
10.UM. 3.23	Sturen	Sommige dingen weet je daar heb je geen invloed op. We weten dat meisjes met anorexia die pro-Ana sites bezoeken, dat weten we gewoon en je kan daarover in gesprek gaan, je kan het

		ontraden en je kan proberen het te verbieden maar daar schiet je niet zoveel mee op. Er zijn alternatieven, je hebt die praat hoe heet het, die de meer gezonde kant benadrukt van zorg goed voor je lichaam. Daar kan je op aansturen maar dat werkt niet altijd.
10.UM. 3.26	Afdelingsbeleid	Ja, er is één afdelingsbeleid. Het kan niet zo zijn dat je bij de één je laptop in moet leveren en bij de ander niet. En wij doen dat niet snel. Bedoel wij laten niet snel iemand zijn laptop inleveren.
10.UV. 4.5	Beperken	We proberen het gebruik op de groep wel te beperken. Ze hebben hier gewoon Wi-Fi dus ze kunnen gewoon wat ze willen internetten, maar wij waarschuwen ze wel eigenlijk altijd.
10.V. 4.6	Advies	We adviseren altijd om op social media niet te zeggen waar je bent of wat je hier aan het doen bent. Dus we waarschuwen ze wel altijd.
10.UV. 4.7	Innemen	Op moment dat wij het merken dat jongeren er echt last van hebben van het gebruik van hun mobiele telefoon dan wel laptop, dan kunnen wij soms ook overwegen om die in te nemen, maar dan moet er wel een juridisch kader voor zijn.
10.UV. 4.8	Innemen	Wij mogen niet, als iemand hier vrijwillig is opgenomen, zomaar zijn telefoon dan wel laptop inleveren. Als iemand met een maatregel hier is opgenomen dan kan dat wel. Dan mag je dat op juridische grond zonder overleg, dan mag je dat gewoon innemen.
10.UV. 4.12	Afspraken	Ik denk dat we nu bijna ander half jaar geleden besloten hebben dat ze mochten al niet bellen op de groep, mochten in de tuin op hun kamer of in het belhokje bijvoorbeeld bellen, maar tijdens de momenten dat we met de groep iets doen, dus drinken of eten of iets anders, dan mocht het niet. En wat we nu zien is dat het wel toegenomen is, dus hebben we de regels aangescherpt van we gaan ook niet Facebooken, want dan zeiden ze van ja ik ben niet aan het bellen, ik ben niet aan het sms'en.
10.UV. 4.13	Afspraken	Niet 's avonds en 's nachts na tien en niet 's ochtends voor achten, als het niet hoeft.
10.UV. 4.14	Passende omgang	Als het niet passend is of helpend is nemen we het in. Dat zijn wel regels die we later gesteld hebben.
10.UV. 4.15	Eigen verantwoordelijkheid	Mobiel wordt 's avonds niet ingenomen, het is eigen verantwoordelijkheid, maar als wij vinden dat kinderen niet kunnen slapen, gaan we met ze in overleg van is het niet handig om je telefoon uit te zetten of aan ons te geven. Dan bewaren hem in jouw bakje.
10.RM. 5.8	Advies	Daardoor hebben wij ook zo'n draadloos netwerk en wij adviseren ook de reguliere opnames om iets mee te nemen, van joh neem alsjeblieft je telefoon of je tablet mee zodat je contact kan blijven onderhouden.
10.RM. 5.12	Eigen verantwoordelijkheid	Dan proberen we eerst met de jongere zelf contact te maken, eventueel halen we de ouders erbij, want zeker als het gaat om echt vervelende sites, dan zullen we dat zeggen tegen ouders. Wij als behandelaren gaan dan ook niet zo op de privacy zitten, vind ik wel dat de verpleegkundige of de sociotherapeuten dat moeten doen. Maar wij gaan dan de ouders daarover inlichten of je het wil of niet.

10.RM. 5.13	Maatregelen	Dus in principe we hebben een soort systeem. We zenden mensen af 24 uur he, in overleg met de ouders, van joh als je bijvoorbeeld foto's heb gemaakt of dingen op Facebook hebt gezet van 'nou, nu heb ik toch zo'n debiel jong hier en die doet dit en dat'. Ja als we er achter komen gaan we met de jongeren en de ouders in gesprek en breken we 24 uur de opname af. En dan moet je ook op schrift zetten van wat je nou hoe ze dat willen voorkomen de komende tijd en dan kunnen we de opname doorzetten. Maar anders dan is het ontslag.
10.RM. 5.15	Opvoedkundige taak	Ja wij vinden dat, het is natuurlijk wel afdelingsbeleid, dat het met de mate van verantwoordelijkheid die je kunt dragen heeft te maken. En wij nemen in principe op van 14 tot en met 23, 23 komt bijna nooit voor, maar 14 jaar vind ik iets heel anders als 18 jarige bijvoorbeeld. Dus met een 14 jarige doe je het thuis ook zo. Je heb hier een opvoedkundige taak.
10.RM. 5.18	Criteria	Ja, dus leeftijd, verantwoordelijkheid of ziektebeeld. Daar kijken we naar.
10.RM. 5.19	Crisisopname	Daar wordt hij in principe ingepakt tenzij wij vinden dat je hem terug kan krijgen. Ja dat gebeurt gewoon. Sommige komen hier voor de tweede of derde keer en dan weet je dat ze er mee om kunnen gaan. Maar als we ze afpakken, dan moet je zelf laten bewijzen dat je het weer aankan. He, dus als jij afspraken kan maken, als jij verantwoordelijkheid over kan dragen, dan mag jij het weer terug hebben. Daar tekenen ze ook voor.
10.RM. 5.20	Structuur	Het is alleen de crisis die we oplossen en dat hangt er dus maar net vanaf hoe je het doet. Want kom je gewoon aan tafel, het gaat om de hele structuur, dus het gaat niet om de alleen die telefoon die je terug verdient, maar het is de hele structuur. Ga je mensen ondersteboven duwen of onze sleutels afpakken of nou ja weet ik veel voor flauwekul doen, dan zal je hem een stuk minder snel terug krijgen dan wanneer je gewoon meewerkt. En eigenlijk vind ik dat meer opvoedkundige taak, dan dat we zeggen dit is echt bij psychiatrie horen.
10.RM. 5.21	Observeren	Want of je nou ADHD hebt of depressief bent als je er mee om kan gaan, dan kan je er mee omgaan. En dat moet je laten zien. Dus dat zullen we ook niet zo doen van vandaag een kwartiertje, morgen een halfuurtje en overmorgen driekwartier. Nee, dat merk je in de hele.. gewoon hoe ga je met ons om. Hoe beïnvloed het je. Ga je direct als je je telefoon terug krijgt, weet ik veel wat op de engste sites zitten of zeg je van nee, dan WhatsApp ik even mijn moeder van joh kan ik met je bellen weet je wel . Nou dat is een ander invalshoek en dat observeren we.
10.RM. 5.22	Cyclus	Social media komt wel, het komt om de zoveel tijd voorbij. Drie/vier weken is een van onze nachtdiensten op Facebook gezet. Van nou die vonden ze niet zo aardig. Nou dan wordt het dus ook weer een probleem en dan kijken we van hoe speelt dat. We hebben de betrokkenen natuurlijk aangesproken, maar we hebben ook weer een groepsbespreking gepland, dus met alle jongeren erbij. Van jullie dit kan dus echt niet, dat wordt dus echt duidelijk en dan wordt het weer wat strakker aangetrokken. Zo zie je het met het hele beleid steeds, dat het soms verwatert een

		beetje of dat het soms.. nou dan gaan we er weer een beetje dieper op in en dan hopen we het te voorkomen. We kunnen het nooit echt voorkomen..
10.RM. 5.24	Waarschuwen	Dat we liever merken van joh er zijn ook andere manieren van contact leggen en wat je op internet zet dat blijft er ook harstikke lang opstaan en je kunt er heel veel mensen mee kwetsen. Dat is een betere invalshoek dan dat we het verbieden of toestaan.
10.RM. 5.25	Opvoeden	We willen gewoon kinderen opvoeden van nou, hoe ga je daar nou gezellig mee om? En dan eigenlijk het liefst in een kwestie van zo een systeem of gezin het ook zou doen.
10.RV. 6.6	Afspraken	Het is zo hier, als je opgenomen bent dan lever je sowieso je telefoon en alles in, laptop, zodat als er wat is je contact met ons maakt. Om het contact even gewoon makkelijker te maken. Want hé als er wat is dan is het wel gemakkelijk om even je vrienden te appen, maar we willen graag dat ze contact met ons zoeken.
10.RV. 6.7	Persoonsafhankelijk	Het is sowieso wel zo dat het bij opnames ingenomen moet worden. Het is meestal zo voor een paar dagen en dan is het echt gewoon, hangt echt ook van de persoon af.
10.RV. 6.8	Afspraken	En het is sowieso ook wel de bedoeling, tijdens therapietijd dus dat is van 9.00 tot 15.00, dat je niet met je telefoon zit.
10.RV. 6.9	Bepaald	De PB'er bepaald na hoeveel dagen de jongeren hem krijgt. De PB'er bepaald die afspraken.
10.RV. 6.10	Persoonsafhankelijk	We kijken per cliënt, want sommigen worden juist ook heel onrustig ervan als ze hun telefoon niet hebben. Ja ik vind vooral dat je dat per persoon moet bekijken. Het kan juist ook goed zijn. En het kan ook juist heel belemmerend zijn. We hebben ook mensen die foto's van zichzelf dat ze geautomatiseerd hebben op Twitter zetten. Ja dat kan echt niet.
10.RV. 6.12	Afspraken	Er staat niet veel op papier dat ik zo gelezen heb. In de huisregels staat dan dat je je telefoon bij binnenkomst moet inleveren maar voor de rest heb ik er niet veel over gezien.
10.RV. 6.13	Adviseren	Ja toen kwam dus daaruit naar voren dat we gingen afspreken dat bij het begin inleveren, per persoon bekijken, als we zien dat er echt klikjes ontstaan en dat ze veel van die WhatsApp groepen hebben en daarover het gesprek aangaan, uitleggen wat het gevaar daarvan is en hoe wij daar in staan.

Bijlage E - Uitwerking interview externe deskundige Paul Sikkema

Zullen we eerst beginnen met iets te vertellen over waar we mee bezig zijn nu? Ja. Ja we doen dus voor een besloten kliniek in de kinder- en jeugdpsychiatrie een onderzoek, naar hoe zij daar op de groep zeg maar het beste om kunnen gaan met social media. Want zij lopen er tegenaan dat jongeren gewoon zeg maar in de thuissituatie veel gebruik maken van social media en ze vragen zich af hoe dat past in opname. Omdat er natuurlijk best wel wat spaak loopt dan. En wij hebben daar stage gelopen binnen die instelling dus daarom zijn wij daar ingedoken. En we hebben nu een periode achter ons liggen van literatuuronderzoek naar joh wat is social media nou en welke ontwikkeling maken jongeren door tussen de 12 en 18. Ja, want hoe oud zijn deze kinderen dan? In principe worden ze van 6 tot 18 opgenomen, maar ons onderzoek richten we op 12 tot 18. Ja, ja en dat is die instelling Fornhese. Verder hebben we gesprekken gehad met vergelijkbare instellingen hoe zij het doen, wat voor beleid zij voeren en we zijn dus nu eigenlijk vooral nog op zoek naar wat meer achtergrondkennis van joh hoe beïnvloedt social media de ontwikkeling van jongeren, is daar een invloed te zien, er is een opkomst in social media en wat brengt dat met zich mee voor jongeren. En met vergelijkbare instellingen bedoel je ook psychiatrische instellingen? Of gevangenissen of? Nee eigenlijk wel met dezelfde doelgroep. Ook opname voor jongeren tussen de 12 en 18 binnen een besloten karakter en daar zijn we in gesprek gegaan. Van hoe zijn jullie gekomen tot wat jullie doen en waarom doen jullie dat. Eigenlijk dat stukje visie en motivatie voor het beleid wat ze voeren. Ja. Ja dus daar zijn we vooral mee bezig geweest.

Oké ja wat zal ik daarover vertellen. Zal ik gewoon wat vertellen over die sociale media dan? Ja jullie gebruiken zelf ook sociale media neem ik aan, dus.. Lacht. Ja nou kijk wij volgen die sociale media al heel lang, daar wordt in dat boek wat ik jullie net gaf ook het één en ander over vertelt. Nou je ziet natuurlijk heel erg opkomst en ondergang van sociale media. En toen dat met die sociale media begon, met Hyves bijvoorbeeld toen was dat natuurlijk een hele grote verandering voor veel jongeren. Eigenlijk is het al eerder begonnen hé met MSN, dat was in 2001. In 2001 kwamen zowel mobiele telefoons als de eerste sociale media in de vorm van MSN. En wat je toen zag is dat onderling contact natuurlijk heel erg, intensiever, veel intensiever werden. Dus in de praktijk was het zo dat jongeren veel meer van elkaar wisten, beter op de hoogte waren, veel intensiever contact hadden. Het aantrekkelijke van de media was natuurlijk ook dat het zich onttrok aan de waarneming van ouders en van leerkrachten, dus je kunt er helemaal zelf op zeggen wat je wilt, op je eigen manier etc. Dat leidt er dus ook toe dat jongeren over het algemeen veel grover zijn in sociale media naar elkaar, ja dat er dingen worden gezegd die je misschien mondeling niet zou zeggen. Je kunt natuurlijk ook niet een waarde toekennen aan wat je zegt, dus mensen kunnen niet horen of je boos bent of het als een grapje bedoeld of wat dan ook. Ja. Dus met name het feit dat ze veel intensiever contact hebben dat is een belangrijke verandering. Nou daarna heb je na Hyves natuurlijk Facebook gekregen en inmiddels zien we dat veel verder weer versnipperen. Facebook loopt langzamerhand ook alweer een beetje leeg. Dat komt omdat veel jongeren het toch niet zo heel boeiend vinden om iedere keer ja te kijken wat iemand aan het doen is en dat zijn trouwens ook lang niet altijd je beste vrienden die je goed volgt op Facebook. Althans, het wordt ook heel veel gebruikt om te kijken wat mensen doen waar je niet dagelijks contact mee hebt, die je uit het verleden kent. Ook de commerciële kant van Facebook vinden veel jongeren niet zo ideaal. Dus ja je ziet dat om die reden ook bij Facebook wordt afgehaakt. Maar wat nog veel belangrijker is, is denk ik de opkomst van WhatsApp, omdat dat veel makkelijker is, laagdrempelig is. Dus iedereen is steeds op zoek naar

goedkope dingen, naar makkelijke dingen, dingen waar geen reclame inzit; kortom naar iets wat handig werkt. Nou verder bij Facebook zie je dat updates dan weer tot problemen leiden etc.

Nou ja, dus WhatsApp groeit heel erg, daarnaast zien we ook Instagram natuurlijk opkomen en ook een heleboel andere media die wat kleiner zijn. Twitter verdwijnt weer een beetje. Dus ja er zit heel veel dynamiek in en dat is voor heel veel bedrijven heel lastig om dat dan te volgen en ook om jongeren dan via die kanalen aan te spreken. Wat wij eigenlijk doen is heel goed kijken naar wat verdwijnt er, wat komt er, wat groeit, wat wordt kleiner en we zien dat heel veel jongeren toch een beetje zoeken naar een soort optimale mix van verschillende middelen. Iedereen zoekt een beetje wat bij hem past en doet dingen die niet passen, doet die niet en ja daardoor krijg je best wel veel versnippering. Ik weet niet welke media jullie ook gebruiken, gebruiken jullie Tumber of Vine? *Nee. Wij komen er nu ook achter dat we ook al best achterlopen ofzo.* Lacht. *Ja dat we denken oh is dat er ook allemaal, kan dat ook nog.* Ja ja ja. *Het is gewoon zo dat er zo veel mogelijk is en dat er dingen nu voor ons alweer nieuw zijn, terwijl de jongeren van nu niet beter weten dan dat het er is. Dus dat is al wel een groot verschil.* Ja. Maar goed het komt dus heel snel op, maar het verdwijnt ook weer heel snel dus dat is gewoon een beetje lastig. Dat gebeurt relatief snel. *Ja het is echt een hype, zoals Facebook dat kwam heel erg en dat groeide, groeide, groeide..* Ja en dan zie je bij Facebook, wat ook bij Hyves zo was als je ouders er dan eenmaal opzitten en nou ja goed dan wordt het weer vervelend. We hebben vorig jaar ook daar onderzoek over gepubliceerd wat ze daarvan vinden, nou veel jongeren vinden ook het best wel grappig als hun ouders er ook op zitten maar goed, tot op zekere hoogte zeg maar, tot je gecontroleerd wordt.. *tot ze je in de gaten gaan houden.* Ja en nou dat maakt het ook wel lastig denk ik om regels af te spreken ja want iedere keer komt er dan weer wat anders bij, ja.

Maar net zei je er ontstaan intensievere contacten, hoe kun je dat zien? Nou bij WhatsApp bijvoorbeeld, ik sprak laatst een jongen die had ik geloof 25.000 berichten in WhatsApp in anderhalf jaar. Dat betekent ook je bent gewoon steeds intensiever met elkaar in contact, dus ja dat heb je zelf misschien ook, kijk als we nu zo zitten te praten heb jij zo meteen misschien honderd berichten in WhatsApp of ik heb honderd berichten in WhatsApp, dus je hebt heel intensief contact, je ziet heel vaak wat iemand aan het doen is, ja dus je leeft veel meer mee met de mensen waar je contact mee hebt. En er zijn ook jongeren die dat natuurlijk in een vorm van verslaving hebben, die daar ook echt niet zonder kunnen en die maar bezig blijven, dat is natuurlijk ook heel lastig. Ja dus vroeger had je eigenlijk best wel weinig contact met elkaar, ja je zag elkaar op school maar daarna ging je gewoon allemaal weer je eigen weg en je had je eigen programma, je zag mensen op sport noem maar op. Nu heb je continue eigenlijk vierentwintig uur per dag en soms ook 's nachts ja dat die contacten door blijven lopen en ik denk ook dat het voordelen heeft hoor. Want één van de voordelen, die schrijf ik ook op in dat boek, is dat je dus altijd kunt terugvallen op mensen die je kent, waar je ook bent. Of je nu in het bos bent of je bent nou God weet waar, er is altijd iemand die voor beschikbaar voor jou is. En je kunt ook altijd over expertise beschikken. Dus als je een leuke band hebt of wat dan ook ja dan is er altijd wel iemand die je kan helpen of dat heeft ook hele grote voordelen. Of je bent niet op school geweest en je wilt aantekeningen hebben of dat soort zaken. Dus ik zie dat wel als positief.

En als je dan kijkt naar jongeren en hoe zij zich ontwikkelen, hoe zij zich spiegelen aan elkaar, op Facebook wordt natuurlijk een heel mooi, ideaal wereldje voor iedereen neergezet en alles gaat goed en ik heb dit en dat, wat voor effect heeft dat op jongeren? Ja ja, dat is heel vervelend want dat betekent dat je inderdaad naar een soort van ideaal toewerkt hé en dat heb je sowieso al dat komt

ook mee met die talentenjachten en dat soort dingen. Dus het idee is nu eigenlijk dat je heel gemakkelijk beroemd kunt worden, dat je heel makkelijk jezelf kunt presenteren. Dat kan ook op Youtube en op allerlei platforms, dat het met iedereen goed gaat, dat ja je alles kunt bereiken wat je wilt. Dus het geeft eigenlijk een heel erg oneigenlijk beeld van hoe de wereld in elkaar zit. Want alle problemen staan er niet op en dus dat is één kant. Aan de andere kant worden er natuurlijk ook veel ruzies uitgevochten via die sociale media, het is ook een platform waarop juist conflicten ontstaan en waarin ook minder mooie kanten naar voren komen. Ja dus voor de ontwikkeling van je identiteit betekent dat eigenlijk dat je krijgt sowieso veel meer impulsen en ik weet niet of jongeren daar heel erg op zitten te wachten, zeker niet als dat 24 uur per dag doorgaat. Ik kan me voorstellen in zo'n inrichting waar jullie mee te maken hebben dat het heel vervelend is als mensen gewoon continue aan impulsen blootstaan, onrustig zijn. Ja en de hoeveelheid contacten die je krijgt zegt ook wel iets over je status, dus als je er weinig krijgt dan ben je blijkbaar niet populair en als je er heel veel krijgt ben je blijkbaar wel populair, het is makkelijk om gepest te worden. Dus het heeft heel erg veel invloed op hoe je je ontwikkelt, hoe je zelfbeeld zich ontwikkelt, denk ik. Ja dus de neiging dat de mooiere kanten altijd centraal staan, dat geeft ook de illusie dat communicatie heel belangrijk is, dat jezelf presenteren heel belangrijk is, dat jezelf beter voordoen dan je in werkelijkheid bent dat dat belangrijk is. Nou dat soort zaken, ja.

Ja wij zien ook heel erg dat de sociotherapeuten die werkzaam zijn in de kliniek heel erg op zoek zijn van ja wij willen rust bieden tijdens zo'n crisisopname, maar wat is nou rust bieden. Want er zijn ook weer jongeren die juist heel erg onrustig worden van het feit dat ze geen contact hebben met de buitenwereld. En we zien ook veel sociotherapeuten die zeggen van, die bang zijn dat zeg maar het contact via WhatsApp, via Facebook in plaats komt van real life contact. Denkt u dat ook? Nou wij hebben dat dus niet zo gezien, bij normale jongeren zeg maar, maar dat komt omdat heel veel jongeren nog steeds vinden dat echte contacten veel beter zijn dan indirecte contacten. Dus aan het begin van die sociale media is heel lang gedacht dat jongeren helemaal zouden ingraven in sociale media, maar dat blijkt niet zo het geval te zijn. Integendeel, die sociale media worden heel vaak ook weer gebruikt om echte contacten te maken. Wij zien de laatste tijd ook best wel veel jongeren die hun telefoons en dergelijke opzij leggen om ofwel weer een stukje rust te pakken, dat staat ook in dat boek volgens mij dat er heel bewust met aan en uit wordt omgegaan hé. Dat er momenten komen dat je offline wilt zijn, gewoon omdat je iets rustigs wilt doen of ergens van wilt genieten. Ik denk dat dit met name bij de iets oudere leeftijdsgroep zo is, dus boven de twintig. Dat het besef begint van ja wat heb ik daar nou aan om daar echt continue mee bezig te zijn.

Want wat voor ons ook heel belangrijk is, dat je levensfasen hebt. Inderdaad in het leven van een jongere heb je fasen. Wij maken altijd onderscheidt tussen middelbare scholieren in de onderbouw van de middelbare school en middelbare scholieren in de bovenbouw en studenten en werkende jongeren. En die jongeren in de onderbouw die zijn heel anders met die sociale media omdat zij eigenlijk niet zo makkelijk naar een café kunnen of wat dan ook dus voor hen zijn sociale media heel belangrijk om gewoon überhaupt contact te hebben. Nou als je dan wat ouder wordt dan zie je dat heel veel jongeren uitgaan, dan voegen ze heel veel contacten toe, dus dan hebben ze ineens heel veel vrienden in Facebook en dergelijke. Maar dan hebben ze ook veel fysiek contact en als ze dan weer wat ouder worden, dan worden ze veel kritischer op die contacten. Dus dan wordt het belang van die contacten weer veel minder groot, dan gaan ze ook saneren, dus dan gooien ze mensen eruit die ze niet zo goed kennen, dan worden ze veel kritischer. Dan gaan ze ook veel meer fysiek met elkaar doen en worden die sociale media veel meer gebruikt om afspraken te maken en dergelijke.

Als ze dan weer wat ouder worden dan denk ik dat het belang van die sociale media sowieso veranderd en minder groot wordt. Ja omdat je dan gewoon veel meer een leven eromheen krijgt. Je werkt, je krijgt veel andere dingen en dan is dat niet meer zo'n heel groot ding. Ja. *Zou dat ook te maken hebben met dat je identiteit zich dan ook al grotendeels gevormd heeft?* Ja, ook ja. Dus dan is het ook veel minder belangrijk. Dus het feit dat veel van die 16 en 17 jarigen veel contacten toevoegen heeft ermee te maken dat ze het belangrijk vinden om veel mensen te kennen, om relaties aan te gaan, om een vriend of vriendin te vinden of ja en ja op een bepaald moment is dat gewoon weer over en dan weet je dat er ook andere manieren voor zijn en dan doe je dat ook gewoon veel minder. Dus dat heeft ook weer te maken met status etc. Ja en we weten van jongere scholieren tussen de 12 en 13 jaar waar jullie het over hebben, die vinden het sowieso heel belangrijk om niet uit de toon te vallen, om niet op te vallen, om een beetje mee te gaan in de stroom. Als ze dan weer wat ouder worden dan willen ze zichzelf juist wel profileren, dan spelen die sociale media daar dus een belangrijke rol in, ook om te laten zien wie jij bent en waar je bent. Dan is het ook belangrijk om veel dingen te posten over events waar je naartoe gaat of uitgaan wat je doet en te laten zien dat je interessant bent en ja.

Ja want dat is ook waar ze tegenaan lopen, de sociotherapeuten. Als dan die jongeren komen, in het begin zaten ze heel erg op beheersen en ze mochten het niet gebruiken. Nu is het zo van ja als je het dan twee of drie weken niet gebruikt, wat zeggen de jongeren dan want jij bent dan twee of drie weken niet op Facebook geweest en niet op WhatsApp en wat voor effect heeft dat dan op jou en op je vriendengroep, val je er dan buiten? Ja, heel veel ja. *En dat is ook een beetje de angst van jongeren, die jongeren dan hebben. Dus ja dat is een soort van spanningsveld, in hoeverre vind je het rust en in hoeverre vind je het geen rust.* Ja. Ik denk dat je jongeren niet in zo'n inrichting helemaal kunt afsluiten van sociale media, want daarmee ja, snij je ze inderdaad heel erg af van alles en de vraag is of dat ze goed doet. Aan de andere kant kun je inderdaad ook niet alles maar toestaan aan contacten. Dus ja dat is heel lastig vind ik. *Eigenlijk zijn ze daar van helemaal niets naar alles gegaan, omdat er Wi-Fi in het hele gebouw is gekomen en toen dachten ze van ja weetje we kunnen blijven innemen maar dat gaan we niet volhouden. Eerst was het gewoon zo van joh je mobiel ligt bij ons op kantoor, je laptop ligt in onze kast en als je het wilt hebben kan je het een half uur krijgen ofzo. Maar dat is gewoon achterhaald en dat werkt niet, maar ze zitten er nu een beetje mee dat ze nu helemaal geen zich meer hebben op wat jongeren doen. Weetje eerst..* Maar wat denken jullie dan, moet je dat helemaal vrijgeven of hoe zou je dat moeten doen? *Nou wij denken inderdaad ook dat wat u zegt, dat het niet haalbaar is om jongeren tijdens een opname helemaal af te sluiten van de maatschappij. En wij denken ook dat het niet gezond is, want het is wel een mogelijkheid om gezonde contacten te hebben buiten de instelling.* Ja, ja. *En het is ook zo, je gaat daarna toch weer die maatschappij in. Dus ik denk tenminste zelf meer dat er voor die sociotherapeuten meer een taak ligt om het bespreekbaar te maken, om jongeren te vormen in die kleine periode dat ze er zijn of in ieder geval aan bewustwording mee te werken dan het te gaan verbieden. Ja praten over wat een effect is als ze bijvoorbeeld boos zijn, een foto maken en die online plaatsen, wat moet je daar mee? Over tien jaar staat die foto daar nog. Weetje en dan meer dat proces in te gaan dan te zeggen van weetje we pakken het maar af dan kan je dat in ieder geval ook niet meer doen. Die eigen verantwoordelijkheid kan dan ook niet groeien. Dus je leert ze als het ware hoe ze op een goede manier met dat soort media om kunnen gaan. Ja. Wij gaan dus uiteindelijk een advies geven en in die richting denken wij.*

Ja want er dus heel veel differentiatie hé tussen die verschillende media. Het maakt bijvoorbeeld uit kijk Facebook, daar hoef je niet 24 uur per dag beschikking over te hebben. Dan kun je prima zeggen

van dat gaan we een uur per dag doen en dan kun je voldoende mee. Maar goed, voor WhatsApp vind ik dat heel anders en ik weet ook niet wat zij te whatsappen hebben zeg maar. Dus met wie ze dan contact willen onderhouden en met wie niet. Want hoelang worden ze opgenomen daar? Dat is wisselend zeker of niet? *Ja, drie maanden is het ongeveer. Ja dat is zeg maar het observatie traject, dat is een traject waarin zeg maar alle leefgebieden van de jongeren worden meegenomen om te bekijken van wat is er nou aan de hand, waarom loopt het vast, welke eventuele stoornis zien we. En anders is het een crisisopname en die is gewoon zolang als de crisis er is. Dus dat is crisis verhelpen en dan zo snel mogelijk weer verder.* Nee want ik heb best veel werk gedaan voor jeugdgevangenen en volgens mij is een deel van de jeugdgevangenen nu overgeplaatst naar dit soort instellingen, dat klopt of niet? *Ja dat zou best kunnen.* Want dat waren inderdaad ook jongeren van 12 tot en met 17 jaar. Maar dat was wel een heel akelige groep, want die kwamen binnen vaak omdat ze in de prostitutie zaten of heel groot deel had wist geen dag en nachtritme, een heel groot deel had geslachtsziekten, een deel daarvan zaten ook al hun familieleden in de gevangenis, nou dat soort dingen. Is dat ook dit type jongeren? *Nou wel wat u zegt over dag en nachtritme omgegooid dat zien we heel veel. Ook bijvoorbeeld gameverslaafd, ook gewoon jongeren waarbij het in sociaal contact helemaal vastloopt waardoor de jongeren dingen niet meer zien zitten. Zodat jongeren bijvoorbeeld niet meer naar school gaan, zeg maar geen deel meer nemen aan het dagelijks leven. En dan zie je vaak ook dat ze zich helemaal vast gaan klampen aan de contacten die ze via games hebben, omdat dat nog te doen is voor die jongeren. Ja en je ziet ook meiden met eetstoornissen, meiden met persoonlijkheidsproblematiek en dat is ook weer een doelgroep zeg maar wat elkaar heel erg kan versterken als ze heel veel contact hebben onderling. Dus dat is ook weer..* Versterken in de zin van verbeteren? Of verminderen? *Ja het kan allebei. Juist verminderen in de zin van de ziekte versterken. Op zich kan je natuurlijk steun vinden bij elkaar en ik denk dat die groep dat heel erg nodig heeft, maar als je kijkt naar sites over hoe je het beste kan snijden of automutilleren dat soort dingen dat wordt onder elkaar heel erg aangemoedigd.* Lacht. Maar goed waar het dan op neer komt dat is eigenlijk ja je moet al die sociale media eigenlijk op zichzelf beschouwen want ieder sociaal medium is anders. Misschien moet je dat ook nog wel van kind tot kind bekijken. Dat betekent dus dat al die sociotherapeuten heel veel inzicht moeten hebben in wat die media kunnen en wat ze niet kunnen, denk ik, dus dat is dan belangrijk. En in feite is het dus een onderdeel van al hun sociale contacten. Dus als je een sociale stoornis hebt, ja dan zal die zich ook in de media wel op één of andere manier doorzetten. Dus ja dat betekent dus dat het integraal bekeken moet worden met alle contacten die ze überhaupt hebben. *Ja want wat er nu wordt gezegd, we hadden gisteren dan een gesprek met een sociotherapeut en die zei ja je hebt het systeem heb je, je hebt de jongere zelf en omgevingsfactoren en zij zien dat als er dan social media gebruikt worden dan krijg je daar geen zicht op. Terwijl wij denken van volgens mij hoort dat er bij, volgens mij is dat nou ja zoals ze het wel eens noemen een vierde milieu geworden en hoort het bij het leven. Ja. En die je dan eigenlijk in de observatie en in de behandeling misschien ook wel moet zien als een ding waarop je gaat observeren en waarmee je aan de slag gaat.* Ja wij hebben het in principe over twee levens hé. Je hebt dus naast je normale leven heb je een heel digitaal leven, wat gewoon ook op een bepaalde manier wordt ingericht en wat soms ook heel weinig connectie met elkaar heeft. Dus dat moet apart bekeken worden inderdaad. *En inderdaad wat je zegt, hoe een jongere zich online gedraagt dat zegt ook weer wat over de stoornis of over wat er aan de hand is.* Ja. Ja. Ja dat lijkt me wel en dat maakt het lijkt mij ook wel weer ingewikkeld, omdat het soms wel kan bijdragen maar soms ook juist niet. *Ja en ook omdat dat weer zo verschillend is per persoon, hoe zo'n stoornis zich openbaart.* Ja kijk nou zo'n website over dat automutilleren, die kijken ze natuurlijk ook als ze weer uit de kliniek zijn. Dus in feite moeten ze

gewoon leren daar mee om te gaan en daar sterk in te staan, dat is de opdracht. En dat medium, dat blijft gewoon altijd dus het heeft geen zin dat af te schermen. Ik doe ook wel werk voor kinderen op basisscholen en ik denk dat dit daar ook voor geldt. Als het gaat om porno en dat soort zaken ja dat is er nou eenmaal, dat kun je niet weghalen dus je moet leren om kinderen daar op één of andere manier mee om te laten gaan, zonder dat ze daar schade van hebben of ja.. Dus ik geloof ook niet zo in die route van veel providers, om dat bijvoorbeeld uit te kunnen zetten of wat dan ook. Ja misschien als een kind tien is of negen, maar op een gegeven moment gebeurt dat gewoon. *Als ze het willen zien, dan komen ze er toch wel.* Ja, ja dan komen ze er toch dus het gaat erom dat je een kind leert daar verantwoord mee om te gaan. Maar ik zou twijfelen over de kennis van de sociotherapeuten over dit soort media, of niet? *Ja.* Ja dus eigenlijk moet je een beleid maken, dat zou ook een advies kunnen zijn, om die gewoon continue daarvan op de hoogte te houden. *Ja van wat is er alleen al. Ik bedoel dat vragen we dan ook van wat versta jij onder social media en dan nou ja Facebook, Twitter, WhatsApp en dan stopt het heel vaak wel. Terwijl er nog zoveel andere dingen te vinden zijn. Blogging sites waar mensen dingen vertellen, ervaringen vertellen, waar gedeeld kan worden, het gaat gewoon veel verder dan alleen op Facebook een profiel hebben. Terwijl mensen echt stoppen na Facebook en Twitter, dat is denk ik wel een beperking.* Ja, absoluut. Ja Youtube is natuurlijk ook in principe een sociaal medium, alles waar je op kunt reageren is een sociaal medium. Ja en wat ik denk, je moet ook wel grenzen stellen dat geloof ik ook wel, want als je kijkt van die kleine filmpjes die nu gemaakt kunnen worden in dertig seconden, dat wil je natuurlijk niet hebben in de in dit soort omgevingen lijkt me. Dan komen er dingen naar buiten etc. *Ja inderdaad. Dat is ook iets waar ze tegenaan lopen, iedereen heeft in principe een mobiel op zak maar je mag geen foto's maken maar ze hebben het allemaal op zak en als er iets gebeurt en er zijn weleens jongeren die begrensd, lichamelijk begrensd moeten worden en dan? Stel dat er nou eens zo'n foto komt? Dat is een beetje de angst die ze hebben.* Ja precies. En ik bedoel zet het op internet en de hele wereld kan het zien. *Je kan het er niet meer afhaken, dat is gewoon de angst die er is eigenlijk bij de sociotherapeuten. En ik denk ook wel dat er heel veel wordt gedacht in angsten en in negatieve dingen en ze zien alleen maar de grote beren op de weg. Niet in de mogelijkheden die er juist in zijn of in hoe het de jongere kan helpen en hoe het eigenlijk nu een beetje bij alledag hoort.* Ja ik weet bijvoorbeeld niet, daar weet ik überhaupt niks van maar het schiet me nu ineens te binnen, je zou bijvoorbeeld ook een jongere een soort ideale ik kunnen laten maken op Facebook waar die naartoe werkt. *Als een soort van doel.* Ja, want we zeiden net ja vaak zien mensen er op Facebook beter uit dan in werkelijkheid, maar misschien zou je dat in dit geval kunnen helpen door te zeggen van ja nou je wil er graag mooi uit zien en niet te dun zijn, dus zet dat daar neer en werk daar naartoe. Ik weet niet of dat kan maar ik sprak laatst ook met een meisje wat ging die ook alweer doen.. Oh ja die ging ook een blog beginnen, dat ging helemaal over afvallen. Ze was heel dik iets van 150 kilo en ze ging dan in een aantal jaar laten zien hoe ze dan zou verminderen en ze hoopte dat daar ook adverteerders op in zouden spelen die dan dat mede zouden betalen zeg maar. Ja dat kan ook natuurlijk, je kunt ook je persoonlijke verhaal op die manier naar buiten gaan brengen. Dan zet je die media meer positief in. *Dan kijk je naar de mogelijkheid die er in is.* Ja, dan zou je mensen ook kunnen laten liken en..

Het kan in die zin ook positief werken. Ja. Dat mensen mede supporters zijn van jouw doel of ja, maar goed. *Leuk idee, ook van dat perfecte profiel zeg maar. Ja, maar inderdaad, vanwege de tekort aan kennis bij hun houden ze maar allemaal op afstand, want dan kan het ook niet misgaan.* Ja, dat us

natuurlijk heel voor de hand liggend. *Het is de makkelijkste weg. Ja.* En uh die jongeren volgen ook onderwijs? *Zoveel als mogelijk is, ja.* Is dat ook digitaal of? *Ja verschillend. Ze hebben steeds meer jongeren met laptop onderwijs. Ja, die gewoon hun ouwe school zeg maar meenemen op de laptop, want anders kom je ook op een school waar iedereen uit de instelling zit dus een beetje de gezonde leefsituaties is dan ook weg. Ja. Ze nemen meestal hun school mee op de laptop en daar zetten ze het voort. En als het even kan gaan ze er ook weer naar toe als het in de buurt is, maar dat is niet altijd het geval.* Maar je zou ze natuurlijk ook kunnen leren, even los van school, om contacten te blokkeren of te verwijderen. Dat je inderdaad alle slechte contacten uit hun contactenlijsten haalt en dat je ze leert hoe je dingen kunt afschermen en ook als een actie om beter te worden zeg maar. *Ja. Ja, want dat is inderdaad met kinderen die gepest worden vaak, dat blijft zo non-stop doorgaan. Ook al wordt je opgenomen. Via de social media gaat het continu door. Ja. Ja, dat is het een beetje, het is zo grenzeloos. Overal waar je bent heb je er mee te maken. Dus dat is zo. Je ontvangt heel veel, maar je kan ook heel veel zenden. Als jij iets erop zet dan weet heel de wereld het. Ja. Dus dat is een beetje het spanningsveld ook. Van wat kan je er nou wel en wat kan je er nou niet opzetten. Ja, want als je hier er iets op zet zie je dat ergens in Japan of China, dus he..* Ja, dat klopt. Ja, misschien zou je ook bepaalde onderwerpen moeten benoemen. Want ik spreek ook regelmatig jongeren die er moeite mee hebben dat ze bijvoorbeeld niet voor een app groep worden uitgenodigd he, in een klas. Dus bijvoorbeeld dan maken ze ergens een groep voor, maar juist dat meisje zit daar dan weer niet in. Dus ja dan is dat ding er ook om ze te leren dat het vervelend is, maar hoe je daar mee om moet gaan. Want dat is ook een vorm van pesten natuurlijk of uitsluiten. En ja dat is gewoon aan de orde van de dag. Daar kun je gewoon niets aan doen. Daar zal ook een leraar nooit op letten of.. *En wat zeg je dan, hoe ze er het beste mee om kunnen gaan?* Goed, ik zie dat ook als realiteit, ja. Daar kun je heel weinig aan doen. Daar kun je heel lang met elkaar over praten en dergelijke, maar veel jongeren zeggen trouwens dat ze eigenlijk die sociale media, anti-sociale media vinden. Dus als je met middelbare scholieren praat komt het bijna altijd naar voren dat ze vinden dat veel van die media genadeloos gebruikt worden om mensen uit te sluiten of ze pesten of uh ja. Dus nou goed, dat is nou eenmaal zo. Daar kun je verder heel weinig aan doen denk ik. Daar zal je je eigen weg in moeten vinden en zelf mee leren omgaan en met de groep over praten. Dat kan natuurlijk wel. Maar goed, je kunt ze positief inzetten, je kunt jongeren dus ook leren om met dit soort problemen om te gaan. En ik denk ook dat het op een bepaald moment gewoon over is. Dus als je 20 bent of zoiets, dan wordt het ook allemaal weer anders. *Ja, dan zijn er ook hele andere belangen heb je dan, volgens mij ook.* Ja, precies, dus je moet ook gewoon proberen de waarde van die sociale media te relativiseren. *Ja ook.* En ik geloof niet, zoals met games, daar heb je echt verslaving in, maar volgens mij heb je dat met sociale media niet in die mate. Tot dat er straks een fase komt dat het nog makkelijker wordt om games op mobieltjes te kunnen spelen. *Maar u denkt dus niet dat sociale media op zich, het gebruik van WhatsApp en Facebook verslavend is. Dat het meer de drang is om niets te missen en er bij te horen en dat het niet perse.* Ja, maar goed daar kan je over twisten. Ik denk dat heel veel mensen zonder hun mobiel kunnen ja. Dus dat is dan toch wel een vorm van verslaving, maar je kunt er wel weer van afkicken op één of andere manier en je hoeft er niet voor naar een kliniek. *He ja, bij jongeren zie je in de loop van de tijd, dat ze het meer los kunnen laten.* Ja. *Het is een soort van hulpmiddel geworden om een identiteit te vormen, denk ik.* Ja, dat klopt. *En te worden wie ze zijn.* Maar ja, we staan natuurlijk aan de vooravond van veel nog intensievere media denk ik. Als je nu kijkt naar google glass of andere toepassingsvormen. Waarschijnlijk zal het alleen maar erger worden, met de beleving ook. Dit soort apparaten wordt veel moeilijker nog om je er aan te onttrekken. Dat denk ik. Dus uh, ja. Dat is een beetje het vervelende van dat soort ontwikkelingen. *Ja, dat zeggen ze daar*

ook. Je loopt er elke keer achteraan eigenlijk. Ja. Je bent steeds een stap te laat. Ja, maar dat hoeft niet op zich. Ik bedoel een instelling hoeft niet slechter geïnformeerd te zijn dan een gemiddelde jongere, zeg maar. Ja. Dus er in willen investeren en dat bij blijven houden inderdaad. Ja. Nou, dat is meer een algemeen probleem wat op scholen heel veel speelt. Ook bij overheden denk ik, dat ze daar te weinig belangen aan toekennen. Ja, ik denk dat ze te weinig zien hoeveel invloed het heeft. Ja. Ik weet ook niet of het nu gezegd kan worden, omdat je er midden in zit. Ik denk dat je over een aantal jaar kan zeggen van o ja, toen is het opgekomen en toen.. en dan kan je zeggen van nou ja deze veranderingen zijn geweest. Ja. Wat veel van onze klanten wel als probleem hebben dat die sociale media veel tijd consumeert hé. Er is dus minder tijd voor andere dingen. Dus daardoor loopt het met veel meer andere media en met alles veel minder goed. En het maakt heel veel informatie gratis, die vroeger betaald was, dus ook dat is heel lastig. Want zulke bedrijven als NRC handelsblad, die worstelen heel erg met de vraag van waar bestaan wij over 10 jaar van zeg maar. Nog van een papieren krant of artikelen die los verkocht worden of. Ja, maar dan heb je het over kennis. Denk je ook dat jongeren dommer worden? Dat wordt wel gezegd.. Nou.. Ze hebben een mobiel en ze kunnen eigenlijk alles opzoeken, waardoor ze eigenlijk die ontwikkeling hebben in de hersenen dat ze zo goed mogelijk komen waar ze moeten zijn, maar niet dat niet onthouden. Nou, volgens mij is dat niet zo. Nee? Ik zie juist, we doen ook veel voor educatieve uitgeverij, dus Malmberg en Nordhoff. Wat ik zie is dat er een enorme druk ligt op jongeren om te leren. Dus hier in Amsterdam zie je bijvoorbeeld dat er enorm veel gymnasiums zijn gekomen en ouders willen dat kinderen naar een zo hoog mogelijke school gaan. Die scholen zijn toch vrij klassiek, dus je moet echt keihard leren. Volgens mij leren ze veel meer dan 10-20-30 jaar geleden. Ook die groep met de cito toetsen. Dus uhm, ik denk dat het allemaal en-en-en wordt en dat er dus heel veel stress op kinderen en op jongeren ligt en misschien dat een deel daarvan ook doordraait. Dat je daarin niet mee kan. Dat er heel veel van je verwacht wordt. Ik betwijfel dat heel erg. Ja of sterker nog, ik denk dat het niet zo is. Ja en er zijn nu natuurlijk wel veel van die scholen, Ipad scholen en dergelijke, waar meer de nadruk opzoeken komt te liggen dan andere vaardigheden. Maar jongeren zijn over het algemeen best wel goed geïnformeerd over dingen, denk ik vergeleken met ja 20 30 jaar geleden. En er is dus een enorme trend, wat ik net zeg, naar kennis, naar competitie. Ja. Is dat in jullie omgeving ook, dat er zoveel gymnasia en dergelijke bij komen. Ja, daar zit ik over te denken. Ik heb er wel pas een keer over gehoord. Dat was op school volgens mij waar het over ging.. Ja je hebt sowieso dat scholen heel erg groeien en dat er veel meer dat de populatie HAVO steeds groter wordt. En dat ook uitbuit. Ouders willen dus niet dat hun kind na het VMBO gaat, Inderdaad. Die willen dus dat ze naar een HAVO of naar een VWO gaan en ja daar wordt dus heel veel energie in gestoken. De overheid wil nu al met kinderen beginnen als ze drie jaar oud zijn ofso. Beginnen met Engels en dat soort zaken. Ja, daar ging het over. Laats met PABO studenten ging het erover. Die deden een onderzoek naar de druk van kinderen op de basisschool met dat ze inderdaad al zoveel Engels in de eerste jaar en waar de druk steeds hoger komt te liggen. We hebben onderzoek gedaan, waaruit blijkt dat met 40 of 50 procent van de basisschool kinderen is een probleem volgens ouders. Dus die lopen achter, die lopen voor of ze hebben dyslexie of ze hebben dit of ze hebben dat. Heel veel gedoe. En die schakelen weer allemaal hulp voor in. Dat is echt heel anders dan 10 of 20 jaar geleden. En ik denk ook dat dat er tot leidt dat meer kinderen in de psychiatrie komen. Ja. Overbelast en overprikkelt. Ja. Ja over prikkelt ja. En daarin werken sociale media ook in mee. Dus ja je zal moeten proberen om daar op een of andere manier mee te dealen. Ja. Maar die oude schrikbeelden van dat het alle tijd consumeert, dat je alles digitaal gaat doen etc., dat is eigenlijk niet. Maar er is ook heel lang gedacht dat jongeren heel, dat is weer anders, dat jongeren heel actief zouden zijn met sociale media en dergelijke en weinig passief

doen, maar dat blijkt ook niet. Er wordt heel erg op afgewisseld. Actief of passief. Passief is tv kijken bijvoorbeeld, lekker niets doen, gewoon wachten wat er gebeurt en aan de andere kant actief bezig zijn en ook zonder je apparaatjes, dat gebeurt ook heel veel. Dus er zit veel meer logica en normaliteit in dan vaak wordt geroepen. *Ja. Ja, wij lezen het ook wel. Dat jongeren hebben geleerd om in te zetten wat ze op dat moment het beste kunnen gebruiken.* Ja. *Met wat voor doel, ja.* Ja. Er wordt ook heel veel geroepen over problemen met digitaal pesten, maar dat vind ik ook erg overtrokken. Er zijn organisaties die daarvan leven zeg maar, dus die er belang bij hebben dat er zoveel mogelijk geroepen worden dat jongeren gepest worden of dat dat het coma zuipen zijn en dat soort dingen. Dus dat moet je ook een beetje in perspectief zien. Dat valt op zich wel mee. *Het is wel goed om te horen, want het zijn denk ik ook wel dat soort schrikbeelden inderdaad die ze op de afdeling waar we onderzoek doen in hun hoofd hebben.* Ja en die je ook als eerste tegenkomt als je dingen gaat lezen is ook het cyberpesten en.. daar stuit je als eerste op, omdat gewoon mensen zitten daarmee en dat wordt hoog opgeblazen en dat hoor. Ja. Maar in principe is het net zo als met heel veel dingen is het gewoon soort van angst voor het nieuwe is, je kent het niet, dus laat maar. Ja en ik vind eigenlijk dat mensen voor zichzelf moeten beslissen wat ze wel en niet gebruiken. Je hebt nu heel erg als mensen op Facebook gaan, dat iedereen er op moet zeg maar, maar misschien past het wel helemaal niet bij jou. Heb je geen zin om het bij te houden. Nou doe het dan niet. Dat is eigenlijk het idee.. *Terwijl je wel mensen hoort van als ik dan geen Facebook heb dan zit je op een verjaardag en dan wordt er gepraat op wat er op Facebook staat en wat voor gesprekken er op Facebook staan. En dan hebben mensen weer het gevoel dat ze buiten de boot vallen, want ja ik weet nu echt niet waar het over gaat en ik kan hier niet mee meepraten.* Nee, nee. En dan de drang hebben van ja dan moet ik ook een Facebook aanmaken. Ja, maar ik hoor het ook omgekeerd. Dat mensen zeggen van als ik op Facebook al mijn spullen zet, dan wordt daar juist over gepraat en mijn leven wordt op die manier veel te open gegooid. Op het schoolplein weet iedereen waar je mee bezig bent. En uh, dat is een keus. Ja. Ja en die keus kan ook zijn van ja ik zet die dingen niet op Facebook ik.. mensen praten maar met mij of ja. Maar goed, deze middelen zijn nog allemaal vrij jong, want Facebook is volgens mij in 2010 echt in Nederland gekomen ja. *Echt..* Dus dat is pas drie of vier jaar, dus ja. We moeten proberen daar mee om te gaan en daar een standpunt over formuleren. Dus ja, dat is ook allemaal niet erg. *Nee. Nee. Het is wel interessant om mee bezig te zijn.* Lacht. Ja. Zeker interessant. *En ook om dit zo te horen, dat je ook de andere kant laat zien en ons een beetje laat relativiseren. Je zit er zo erg in en dat mensen het zien als iets ergs. Dan denk ik van ja, het hoort er ook gewoon bij. Je moet er mee leren omgaan, ja.* Ja ik denk ook een van de dingen die nu met telefoons gaan gebeuren is dat er veel meer voor gezondheid wordt gebruikt en dat je je hartslag kan meten. En nou het allemaal maar op. Dat zijn natuurlijk ook hele positieve dingen in relatie tot een instelling, denk ik. Dus uh ja. *Ja, kunnen ze wat dat betreft ook wat mee. Het kan ook ingezet worden.* Ja, het kan ook ingezet worden. Kun je medicatie bijhouden of al dat soort zaken. Wordt misschien al gedaan, dat weet ik niet. Maar uhm ja, interessant. *Elke keer horen we ook weer nieuwe dingen, waar mensen tegen aan lopen of waar juist.. dat maakt het ook leuk. Iedereen is nog heel erg zoekende van wat moeten we er mee en hoever kan je er in gaan. Dat maakt het voor ons een heel interessant onderwerp.* Ja, precies.

Bijlage F - Opzet interviewvragen

Half-gestructureerd interview – Sociotherapeuten van de Branding

Doel van het interview:

Doelgroep van het onderzoek:

- Wat verstaat u onder social media?
- Hoe ziet u het gebruik van social media in de huidige maatschappij?
- Heeft social media volgens u effect op de ontwikkeling van jongeren?
 - Zo ja, hoe ziet u dat?
- Hoe ziet u het gebruik van social media op de Branding?
- Wat vindt u hiervan?
- Welke plaats moet social media volgens u hebben in een besloten kliniek? (als u het vergelijkt met een 'gewone' situatie?)
- Volgens welke visie werkt u als het om social media gaat?
 - Wordt die visie door het hele team gedragen of is er verdeeldheid?
 - Verdeeldheid: Wat voor effect heeft die verdeeldheid?
 - Wel gedragen: Wat voor effect heeft het dat er een eenduidige visie is?
- Hoe zijn jullie tot deze werkwijze gekomen?
- Wat is jullie motivatie voor deze werkwijze?

Half-gestructureerd interview – Sociotherapeuten extern

Doel van het interview:

Doelgroep van het onderzoek:

- Wat verstaat u onder social media?
- Hoe ziet u het gebruik van social media in de huidige maatschappij?
- Heeft social media volgens u effect op de ontwikkeling van jongeren?
 - Zo ja, hoe ziet u dat?
 - Zo nee, hoe ziet u dat?
- Hoe ziet u het gebruik van social media op de groep waar u werkt?
- Wat vindt u hiervan?
- Welke plaats moet social media volgens u hebben in een besloten kliniek? (als u het vergelijkt met een 'gewone' leefsituatie?)
- Volgens welke visie werkt u als het om social media gaat?
 - Wordt die visie door het hele team gedragen of is er verdeeldheid?
 - Gedragen: Wat is volgens u het effect van het uitdragen van een eenduidige visie?
 - Verdeeldheid: Wat is volgens u de oorzaak van die verdeeldheid? En het effect?
- Hoe zijn jullie tot de huidige werkwijze wat betreft social media gekomen?
- Wat is jullie motivatie om deze werkwijze te gebruiken?

Half-gestructureerd interview – Deskundige

Doel van het interview:

Doelgroep van het onderzoek:

- Wat verstaat u onder social media?
- Hoe ziet u het gebruik van social media in de huidige maatschappij?
 - Wat vindt u daarvan?
 - Wat zijn voor u grote veranderingen?
 - Zijn deze veranderingen positief of negatief volgens u?
- Heeft social media volgens u effect op de ontwikkeling van jongeren?
 - Zo ja, hoe ziet u dat?
- Wat vindt u van dat effect?
 - Waarom?
- Kunt u noemen wat de positieve effecten zijn van het gebruik van social media op jongeren
- Kunt u noemen wat de negatieve effecten zijn van het gebruik van social media op jongeren?
- Welke plaats zou social media volgens u het beste kunnen hebben in een besloten kliniek in de jeugdpsychiatrie? (als u het vergelijkt met een 'gezonde' leefsituatie?)